

Inhoud

Voorwoord / 6

Inleiding / 7

Techniek / 8

Het puntenmodel / 8

Mikpunten en raakpunten / 10

Mikpuntbepaling / 12

Bal en beweging / 14

Afstoot, tempo en wijking / 16

De éénbandstoot / 20

Positie - annoncering / 22

Curve en traagheid / 24

Bandstootinformatie / 26

Bekende posities / 28

De lange rolstoot / 40

Klotsstoot en aanspeeldikte / 42

Uitwerking stootinvloeden / 44

Amorti-stootvormen / 48

Bandstoot-plaatsingsstoten / 50

De vastliggende aanspeelbal / 52

Gemaskeerde posities / 54

Masseren en pikeren / 56

Doorschieten / 58

Bandstoten en verzamelen / 60

Oefenstof / 64

Techniek / 149

Mikpunten in een model / 149

Basisposities / 165

Kampioenen / 166

Hans Vultink / 166

Kampioenen van Nederland / 167

Kampioenen van Europa / 168

Wereldkampioenen / 169

Records / 169

Bijzonderheden / 170

Uitgever: Henk Schuurmans
Eindredactie: Henk Nieuwenkamp

Omslagontwerp: Hans Britsemmer
Omslagillustratie: Pim Westerweel
Tekeningen: Cas Juffermans
Foto's: Pim Westerweel

Met medewerking van Louis Opstal
en B. Duivenvoorde.

Met dank aan:
B.V. De Engel 1950-1990
District - Bollenstreek - K.N.B.B.

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK,
DEN HAAG

Juffermans, Cas

Basisboek bandstoten : techniek, tactiek, oefenstof / Cas
Juffermans. - Baarn : Tirion, - Ill., foto's, tek.
ISBN 90-5121-215-1 geb.
SISO 619.4 UDC 796.382 NUGI 464
Trefw.: biljarten.

© MCMXC BV Uitgeversmaatschappij Tirion, Baarn

Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd en/of
openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie,
microfilm of op welke andere wijze ook, zonder vooraf-
gaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

No part of this book may be reproduced in any form by
print, photoprint, microfilm or any other means
without written permission from the publisher.

Voorwoord

Biljartvrienden,

Graag geef ik gehoor aan de uitnodiging van de auteur een voorwoord in dit leerzame biljarboek, ditmaal gewijd aan het BANDSTOTEN, te schrijven. In de kunst van het biljarten zijn naar mijn mening drie wezenlijke aspecten te onderscheiden, te weten: kennis, houding en vaardigheid. In mijn ogen is de schrijver er daadwerkelijk in geslaagd lees- én leerstof aan het papier toe te vertrouwen waarin deze aspecten uitstekend aan bod komen. Het lezen van dit boek zal elke biljartliefhebber zijn, of haar, spelplezier doen vergroten.

En wanneer dan, na veel inspanning en zweetdruppels een en ander zijn vruchten begint af te werpen, blijf ik zeggen: krijt op tijd!

Met sportgroeten,

Hans Vultink

Inleiding

Bandstoten is de voedingsbodem voor alle biljartvormen. Het biljartspel heeft in de loop van zijn geschiedenis een aantal vormen aangenomen. De hedendaagse vormgevingen kennen een lange voorgeschiedenis. In de huidige tijd kan gesproken worden van een hoge graad van perfectie als we kijken naar de kwaliteit van het speelmateriaal en de ontwikkeling van de speltechniek. De ballen, de keu, het laken en de leizetting in de fraaie biljartmodellen tonen een geweldige technische vooruitgang in de biljartsport. De stugge, soms vochtige tafel met de dikwijls wat kromme cafékeuren in rookgekleurde rekken zijn bijna niet meer. Uit nostalgische overwegingen koestert een enkele lokaalbeheerder een keuenrek met telkensnaam en een beduimdeld door vocht aangetast speelreglement voor het biljartspel. De afschrikklok behoort sedert de betaal(biljart)klok eveneens tot het biljartverleden. Het afschrijven zelf is een soms gangbare handelwijze in speelgelegenheden met druk bezette biljarttafels. Veel biljartzalen combineren meerdere biljartvormen binnen de zelfde speelzaal. Het is verfrissend te zien dat snooker, poule, carambole, kegel en Belgisch biljarten een plaats kunnen vinden onder eenzelfde dak. Zo zou je wensen, dat alle biljartvormen een plaats konden vinden onder de paraplu van één grote nationale biljartbond met diverse gespecialiseerde geledingen. Misschien dat de bond van carambolebiljarters wat meer speelruimte zou moeten bieden aan collegiale regionale bonden van carambolebiljarters. Nu zijn er velen die de aansluiting bij de Koninklijke Nederlandse Biljartbond (K.N.B.B.) nog niet aanwillen/durven om verschillende redenen. Een ruime vorm van samenwerking zou een grote beginstap kunnen vormen, op weg naar nationale verbondenheid. Een nationaal biljartorgaan met de uitgave van een maandelijks periodiek, kan mogelijk al spoedig leiden tot een wekelijkse informatieve uitgave voor alle biljartliefhebbers. Er is immers in den lande zoveel te doen op biljartgebied. In die gewenste bundeling van biljartmogelijkheden vormt het bandstoten de schakel die allen bindt. Alle biljartvormen hebben ieder op eigen wijze een

aparte relatie met de begrenzendende banden van het speelveld van de biljarttafel. Het achteloos negeren van verzorgd bandenspel betekent een achterstand oplopen ten opzichte van de all-round-speler, die zijn sportkennis op niveau probeert te houden. Kennis, inzicht en regelmatige training vormen de sleutels tot spelverbetering.

Dit boek, vooral gericht op het bandenspel (bandstoten), kan een goede hulp zijn om het eigen speelniveau op dit gebied verder te ontwikkelen. De technische aspecten in het eerste deel van het boek zullen niet voor iedereen even toegankelijk zijn. Dat mag geen reden zijn om dat gedeelte niet aandachtig te bekijken. Alle kennis over biljarten, waar of wanneer ook verkregen, kan op het goede moment dienstbaar worden aan je speelstijl. Een goed speler leert telkens weer iets bij. Kennis en kunde zijn in de biljartsport nooit volledig. Persoonlijke speelkwaliteiten hoeven niet altijd een afspiegeling te zijn van de beschikbare biljartkennis. Als training om welke reden dan ook beperkt moet blijven, is een "zeer" hoog speelniveau niet te realiseren. Dat hoeft niemand te weerhouden aan bandstoten veel genoeg te beleven.

C.H.A. Juffermans

mei 1990

Techniek

Het puntenmodel

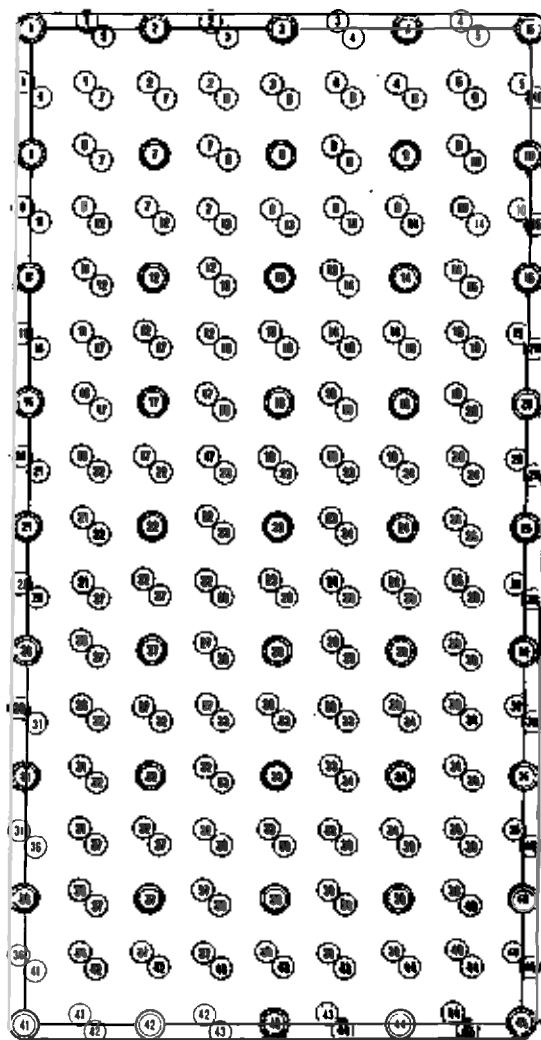
De situering van de stootposities op het laken is in het verleden een moeilijkheid geweest bij de verduidelijking van spelposities en de bijbehorende stoottechniek. Een kleine verandering van plaats kan veel verschil geven in de benadering en oplossing. Het is niet te doen om biljarten te oefenen met een linaal binnen handbereik. Oefensituaties moeten snel en op het oog plaatsbaar zijn op het biljart. Het 45/153 puntenmodel komt aan de voorwaarde tot vlot kunnen oefenen tegemoet. De kenmerkende plekken op de speelafel zijn de acquires. Vanuit de herkenbare acquires is elke plaats op de speelafel snel te bepalen. Van lange band naar lange band is er een onderverdeling op een rechte lijn van vijf punten. De eerste puntenlijn ligt langs de korte band. De hoeken dragen de punten 1 en 5. Het midden, ter hoogte van de acquirlijn, is de plek voor punt 3. Daartussen liggen op gelijke afstanden de punten 2 en 4.

Tussen de band en het acquir plaatsen we een volgende puntenlijn, oplopend van 6 tot en met 10. Ter hoogte van de acquirlijn ligt de puntenreeks van 11 tot en met 15. Zo kun je het hele speelvlak voorzien van een puntenlijn. De acquires dragen vaste nummers, namelijk 13, 23 en 33. Het centrum van het speelvlak wordt aangegeven met punt 23.

De aangegeven punten zijn makkelijk aan te leren. Als je het puntenmodel foutloos en vlot kunt hanteren, is een aanvulling makkelijk te leren. Tussen elk punt plaatsen we een extra plaatsaanduiding. Hiervoor worden geen nieuwe benamingen gebruikt. De bestaande bekende plaatspunten dienen om de nieuwe tussenliggende punten aan te geven. Tussen de punten 1 en 2 is punt 1/2 te vinden. Tussen de punten 3 en 8 ligt punt 3/8. Het lezen van de puntentekening zal dan weinig moeilijkheden meer opleveren. De aanvullende plaatspunten zijn ingebracht, om het aantal mogelijkheden in de situering sterk te kunnen uitbreiden. Het is nu mogelijk om verfijning aan te brengen in de oefenstof voor het bandstoten. Ook de lerende biljarter kan in studies en positietrainingen gebruik maken

van deze eenvoudige aanvulling in het puntenmodel. Hiermee werd al een begin gemaakt in het boek Biljart Spelsoorten. De tekening en toelichting zijn te vinden op de pagina's 8 en 9.

De stootbal is herkenbaar aan de getekende rollijn met het enkelvoudige richtingteken. In nagenoeg alle positiestudies wordt de stootbal in herhaling getekend. Dat wezenlijke moment in de bespel van een stootbeeld vraagt om een zeer duidelijke benadering. Vanuit dat raakmoment is door richtingtekens de uitrolroute van stootbal en raakbal zichtbaar gemaakt. De derde bal heeft als bijzonder kenmerk een horizontale dwarsstreep. Wanneer de rolrichting van de derde bal van groot belang is, dan wordt dat door een aparte rollijn aangegeven. Het merendeel van de stootbeelden is behandeld met een plaatsing van de tweede bal. Verzamelen dient meestentijds te gebeuren bij de derde bal. Het laten uitrollen van de tweede en de derde bal naar een nieuwe bruikbare verzamelpositie, is zeer moeilijk voor beginnende spelers. In een enkel overduidelijk geval mag en kun je daar zinvol gebruik van maken. In de meeste situaties haal je meer overhoop dan je feitelijk technisch aankunt. Hard aanspelen op de derde bal is voor veel spelers ongemerkt een zware rem op hun verzamelmogelijkheden. Een derde bal is zeer kwetsbaar, om correct op tempo en precies op de juiste raakplek een positieverbetering mogelijk te laten zijn. Zelfs zeer goede biljarters vertellen zich soms aan deze opdracht. De oefenstof is duidelijk voorzien van de juiste plaatsingspunten op het speelvlak. Een enkeling heeft een heel raamwerk op tafel getekend. Voor een vlot en goed gebruik van het puntenmodel, kun je ook op het oog de juiste balplaatsing moeiteloos verzorgen.



Mikpunten en raakpunten

Naar aanleiding van vragen en opmerkingen wordt dit onderwerp in deze uitgave ter verduidelijking aan de orde gesteld.

In andere uitgaven over biljarten wordt er verschil gemaakt tussen de afstootplaatsen op de stootbal en de mikpunten op de tweede bal. In de uitgaven Basisboek Biljarten, Biljart Spelsoorten en Biljarten Bandstoten hebben de raak- en mikpunten een zelfde duiding. De bal wordt gezien als een object met een breedte- en hoogtelijn van ongeveer 62 millimeter. De bespeelbare zone is in breedte en hoogte gelegen binnen 20 millimeter van het centrum.

De meest gebruikte raak- en mikpunten zijn op het oog goed te onderscheiden. We beschikken als mensen over een geoefend gevoel om een afstand van één centimeter in te schatten. Het op het oog inschatten van een midden lukt velen ook vrij goed. Van die aanwezige mogelijkheden heb ik veel gebruik gemaakt. De tweede bal heeft een extra gunstige plaats om op aan te spelen. De scheiding tussen bal en ruimte (uiterste rand van de tweede bal) is met het oog goed te zien. Het verschil met enkele andere notatievormen ligt bij het aanspelen op tweederde vol. Er is een goede reden om deze benaming te handhaven. Bij het aanzicht op de stootbal kun je een vlak waarnemen. Onze ogen vergelijken en plaatsen onze waarnemingen naast iets anders.

Als je de helft waarneemt, zien we ook de andere helft of kennen die. Schat je een verhouding van drievierde deel in, dan heb je ook zicht op of kennis van het resterende vierde deel. Zo komt ook de waarneming van tweederde deel tot stand. Zie je op de totale balbreedte een tweederde deel van de breedte, dan heb je ook zicht op het resterende één-derde deel. Dat tweederde deel ligt op tien millimeter van het balcentrum. Die ene centimeter, of zo je wilt tien millimeter, is in onze waarneming goed plaatsbaar. Om dubbele benamingen te mijden, wordt voor de mikpunten op de tweede bal de zelfde opzet gebruikt. De enige uitzondering op de bena-

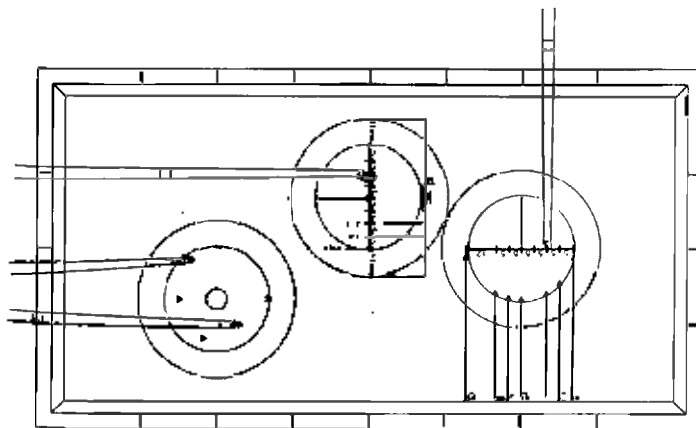
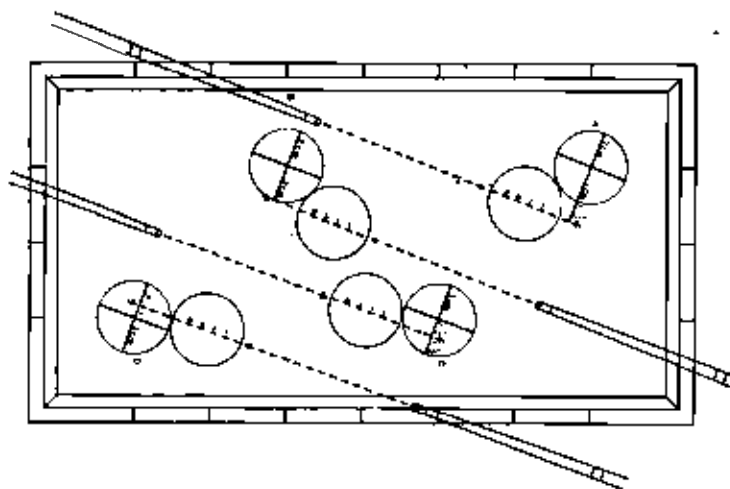
mingenlijst is het halfvol aanspelen op de tweede bal. Die benaming is bekend en ingeburgerd. Dit meest gebruikte mikpunt op de tweede bal wordt algemeen als halfvol gekend en benaamd. Dat laten we zo. De tekening maakt nog eens ten overvloede duidelijk waar de mikpunten geplaatst zijn en de bijhorende benaming.

Afstoothoogte: a - maximale doorschiethoogte
b - doorschiethoogte
c - rolhoogte
d - hartlijn
e - amortilijn
f - trekstoothoogtelijn
g - maximale trekstootdiepte

De maximale trekstootdiepte kan een millimeter buiten de veilige afstootzone liggen. De afstoot in het centrum en het balgewicht maken die verruiming in de afstootlijn mogelijk. Naarmate er meer rechts of links op diepte wordt afgestoten, neemt het ketsrisico snel toe, als je buiten de 20 millimeterlijn aanspeelt op bal één. Als voorbeeld worden de mikpunten op de stootbal aangegeven, zoals zij in de tekening rechtsonder zijn weergegeven (van links naar rechts).

- maximaal links op de hartlijn
- drievierde links effect op trekstoothoogte
- afstoot op trekstoothoogte, zonder effect en maximaal doorschieten
- tweederde rechts effect op rolstoothoogte
- drievierde rechts effect op de amortilijn

Als het nodig is om van de gekijkte mikpunten af te wijken, dan wordt dat in de toelichtende teksten duidelijk aangegeven.



Mikpuntbepaling

1. In het Basisboek Biljarten wordt de mikpuntbepaling besproken op de pagina's 52 en 53. De grondgedachte die we daar hanteerden was gericht op de contactlijn van de tweede naar de derde bal. Die benadering is nog steeds goed te gebruiken. Er ontstaan pas afslootmoeilijkheden, als de tweede bal op halfvol of minder moet worden aangespeeld. Om de aanspeeltechniek op de tweede bal te verfijnen kun je gebruik maken van een aangepaste techniek.

De oude en nieuwe benadering zijn beide in beeld gebracht.

Voor het bespelen van de doorschietstoot is er geen nieuws te melden. De denkbeeldige lijn van de tweede bal naar de derde bal is ons hulpmiddel. De plek waar de denkbeeldige lijn bal twee verlaat, is het mikpunt voor de stootbal. In die benadering kun je effectvrij spelen. Bij de trekstoot onder hoek vindt wel een aanpassing plaats. In de praktijk blijkt veelal, dat de tweede bal een klein beetje dikker wordt geraakt. Dit kan in een aantal situaties het doorzakken van de stootbal beperken.

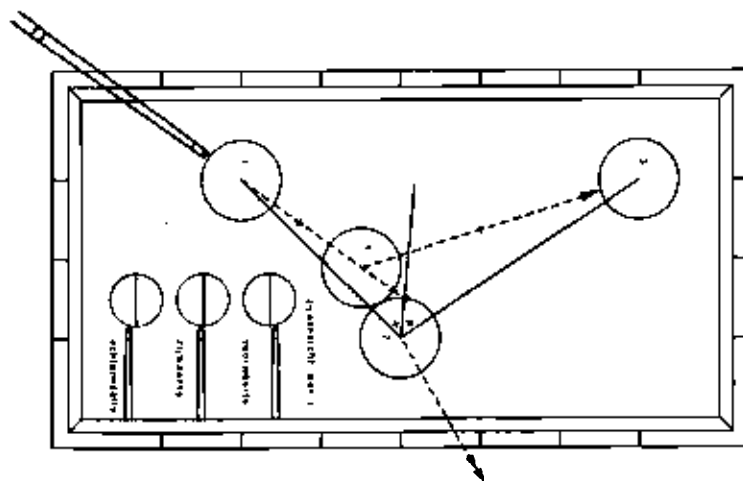
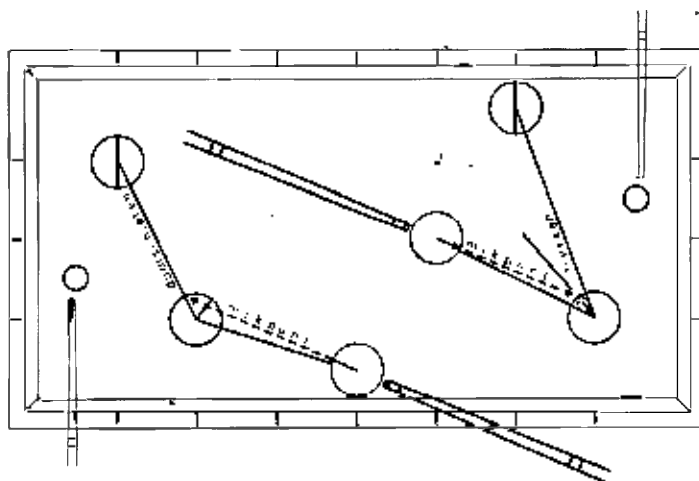
2. De instructietekening geeft een goed beeld van de nieuwe aanpak.

Je bent bekend met de denkbeeldige lijnen tussen de ballen. De lijn van één naar twee en de lijn van twee naar drie vormen met elkaar een hoek. Deze denkbeeldige gevormde hoek moet in twee gelijke hoeken worden gesplitst. Daar waar de scheidingslijn in de hoek de tweede bal verlaat, ligt het verbeterde mikpunt op de tweede bal. Feitelijk is het meestal slechts een nuanceverschil met de bekende aanspeelvorm. De getekende situatie maakt dat ook duidelijk in de vormgeving. De vergrote weergave geeft een beetje vertekend beeld ten aanzien van de wijkingslijn naar drie van de stootbal.

Om de rollijn naar de derde bal zuiver te houden, moet richtingbevorderend effect vermeden worden. In de afstoot kun je wel een beetje rekening houden met de uitrolrichting in voor- of achterwaartse richting. De aanspeelhoogte heeft slechts een geringe

invloed, als je binnen een halve centimeter van het hart van de stootbal speelt. Ten overvloede nog maar eens gemeld, dat de raakplaats van bal één op twee niet samenvalt met de mikplaats. Die situatie doet zich alleen voor bij vol aanspelen op de tweede bal. Daarvoor kom je dan terecht bij de volle trek- of doorschietstoot.

In de behandeling van de bandstootposities is met deze bijstelling van het mikpunt rekening gehouden. Wanneer je thuis bent in de oude benadering, dan zal deze aanpak weinig problemen opleveren. In de praktijk went het makkelijk en snel. Na een uur bewust oefenen zul je het makkelijk en nuttig kunnen toepassen. Andere speelvormen kun je afleiden van deze basisbenadering. De hoeksplitsing is een zinvolle en waardevolle bijstelling van de tot nu toe gehanteerde mikpuntbepaling. In de wedstrijdpraktijk kun je terugvallen op een basistechniek. Deze aanpak kan van nut zijn om terug te komen in het spelritme. Niet in elke wedstrijd beschik je over de perfecte touch om op kwaliteit, gevoel en routine een partij te beslissen. Zelfs in een partij zijn wisselende momenten te onderkennen. Een goed begin kan gevolgd worden door een slechte middenperiode. Als de feeling ontbreekt moet je gebruik kunnen maken van een aantal basistechnieken. Die helpen je weer in het goede spoor om naar vermogen te presteren. De toegepaste technieken moeten je gevoel voor zekerheid weer op niveau tillen. Spelen met ernstige twijfels is een garantie voor een nederlaag. Je mag er niet van uit gaan, dat geluk en een zwakke tegenstander elke partij voorhanden zijn. Een waardige goede tegenstander geeft je meer voldoening als je hebt kunnen winnen. Met deze verbeterde mikpuntbepaling bezit je een bruikbare basis om de tweede bal correct aan te spelen. Het verhoogt de trefkans op drie. Vanuit deze techniek kun je op eenvoudige wijze variaties toepassen.



Bal en beweging

- 1 - Elke biljartbal heeft gewicht. Bij een stil-liggende biljartbal werken twee elkaar opheffende krachten op elkaar in. Het gewicht van de bal wordt gecompenseerd door de opwaartse druk van het biljart.
- 2 - Bij een bewegende bal komt er nog een kracht ter sprake.
Het laken tracht de rollende bal af te remmen door wrijving.

Als de krachten op een bal elkaar niet opheffen, dan ondergaat de rollende bal een vertragende of versnellende beweging.

De wrijving tussen bal en laken kan het gevolg zijn van een rollende of een glijdende biljartbal.

De traagheid van een massa is er de oorzaak van dat een wat zwaardere bal moeilijker versneld in beweging is te krijgen. Daarvoor moet dan de afstootenergie iets groter zijn.

Het aangrijpingspunt A vormt met het middelpunt M de krachtlijn die overwonnen moet worden om een bal in beweging te krijgen. De bal ligt figuurlijk gesproken enigszins ingebed in het weefsel van het laken. Een zuiver rollende bal moet zonder zijeffekt worden afgestoten op één centimeter boven de hartlijn.

Op alle andere raakplaatsen ondergaat de stootbal een versnellende of bewegings-vertragende invloed. Rollende wrijving is beduidend kleiner dan glijdende wrijving. De wrijving is afhankelijk van de kwaliteit van het laken, de wijze waarop het laken gespannen is, de leeftijd (slijtage) van het laken en de vochtigheidsgraad. Het maakt veel verschil of het laken vuil of schoon is. De rollende wrijving ontstaat door de indruk die de rollende bal op het laken uitoefent door het bal-gewicht.

Voor het glijden en rollen van de stootbal zijn berekeningsmodellen beschikbaar. Het voert te ver om de belangstellende biljarter met die informatie te belasten. Er is een aantal grondregels, die voor iedereen bruikbaar kunnen zijn.

Een bal heeft een startsnelheid, die je kunt aangeven in meters per seconde. Na een afgelegde glijafstand gaat een bal over in rollen. De snelheid neemt door het glijden snel af en bedraagt bij de overgang naar rollen nog 5/7 deel van de aanvangssnelheid.

Deze gegevens zijn in een formule te plaatsen.

S - afgelegde afstand (spatium) in centimeters/meters
V - snelheid (velocitas) in meters per seconde

Formule:

$$S = 1/8 V^2 \quad \text{restsnelheid glijden/rollen} = 5/7 V$$

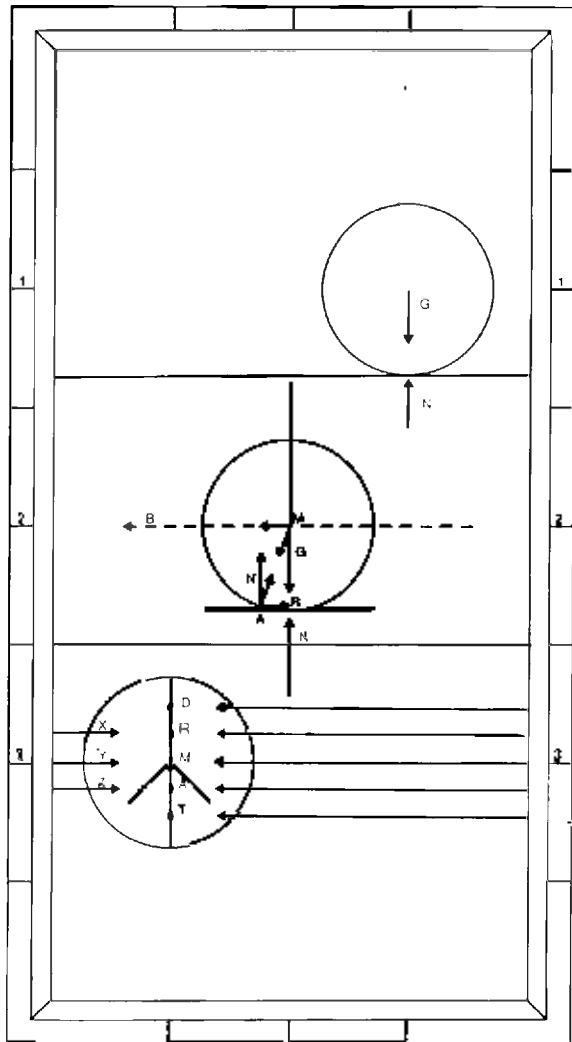
b.v. aanvangssnelheid overgang
glijdend naar rollen snelheid

$$V = 2 \text{ m/sec.} \quad S = 0,50 \text{ m} \quad 1,43 \text{ m/sec.}$$

$$V = 3 \text{ m/sec.} \quad S = 1,12 \text{ m} \quad 2,14 \text{ m/sec.}$$

$$\text{aquisltoot } V = 4 \text{ m/sec.} \quad S = 2,00 \text{ m} \quad 2,86 \text{ m/sec.}$$

De remmende rollende wrijving op een bal bedraagt slechts 1/15 tot 1/20 van de wrijving die ontstaat bij zuiver glijden. Op de tafel is die verandering goed te onderkennen in de beweging van de bal. De overgang van glijden naar rollen is bij een amortiasstoot duidelijk te zien. Heeft een tafel de naam traag te zijn, dan kan de oorzaak ook gelegen zijn in een te hoge stand (meer dan 36 à 37 millimeter) van het bandenrubber, gemeten tot het buigpunt van de rubberen band. Het kan ook zijn, dat het rubber van de band zijn veerkracht grotendeels heeft verloren. We noemen dat dan "dood rubber". Onderzoek en praktijktoetsing zullen ook in de toekomst leiden tot steeds betere biljartmaterialen. Die verfijning zal ook de ontwikkeling van het spelniveau bevorderen.



Afstoot, tempo en wijking

1. Bij de afstoot geeft de speler een stootbal energie mee om rollend of glijdend op weg te gaan naar de tweede bal. Wordt de tweede bal vol aangespeeld, dan neemt deze de volledige rolernergie over van de stootbal. Wordt de tweede bal zeer dun aangespeeld, dan komt de tweede bal nagenoeg niet in beweging. Praktisch alle rolernergie blijft behouden in de stootbal. Tussen die twee uitersten is er een energiedeling tussen de stootbal en de raakbal.

Bij 3/4 vol aanspelen op de tweede bal, neemt deze 75% van de energie over van de stootbal. Bij halfvol aanspelen behoudt de stootbal 50% van de energie en wordt de andere helft overgedragen. Speel je de tweede bal voor een vierde vol aan, dan neemt de tweede bal 25% van de energie over. De halfvol aangespeelde tweede bal blijft nagenoeg even lang in beweging als de stootbal, als er natuurlijk rollend is afgestoten. In een aantal eenvoudige spelposities is dit goed zichtbaar te maken. Met deze wetmatigheid kun je in een wedstrijd zeer goed rekening houden. Bij de lange rolstoot kun je, door de aanspeeldikte, inschatten wat de rolafstanden voor stootbal en raakbal kunnen zijn. Inzicht in deze verdeling van rolernergie maakt nauwkeuriger plaatsend biljarten mogelijk.

2. De wijking van de stootbal, na contact met de raakbal, wordt ook al besproken in het boek Biljart Spelsoorten. Daaraan wordt aandacht gegeven op de bladzijden 14 en 15. Wanneer een tweede bal vol wordt aangespeeld, is er geen wijking. Mispunt en raakpunt vallen dan samen. Als mispunt en raakpunt niet samen vallen ontstaat er een uitwijking. De wijking, ten opzichte van de aanspeelrichting door de stootbal, wordt groter als mispunt en raakpunt verder uiteenlopen. De grootste wijking vindt plaats, als de raakbal zeer dun wordt aangespeeld. Zonder invloed op het voorwaarts of achterwaarts uitdraaien van de stootbal is de kaatsing van stootbal en raakbal een krachten-splitsing onder een totaalhoek van 90 graden. Speel je een tweede bal halfvol aan, dan

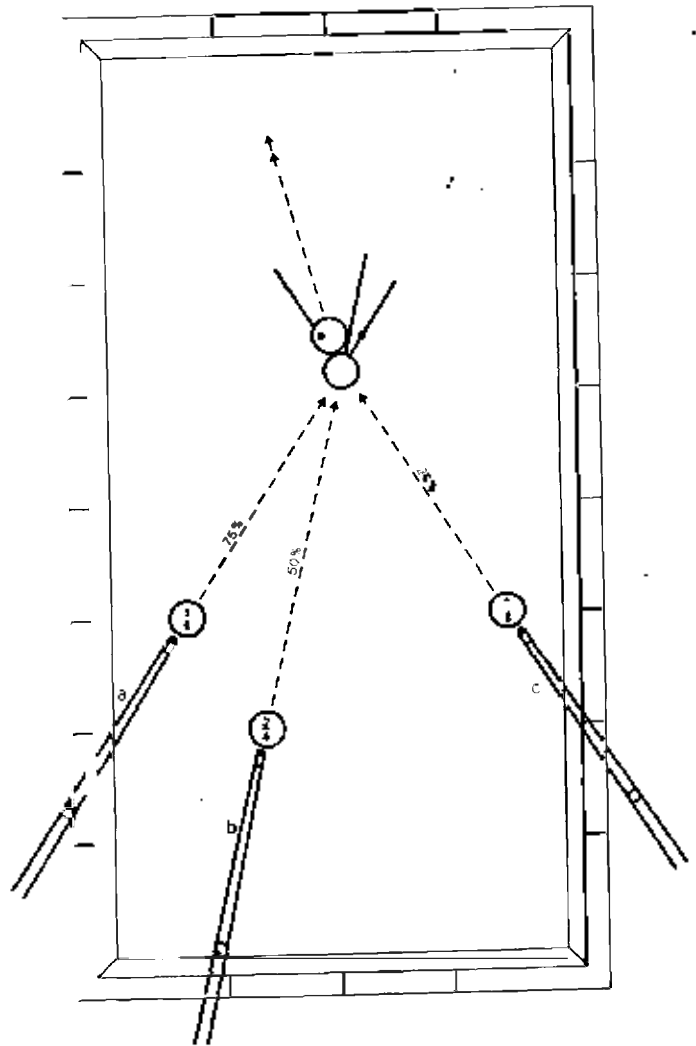
wijkt de tweede bal 30 graden van de stootlijn af. De stootbal zal dan, onder neutraal aanspelen, voor 60 graden uitwijken. Een afstoot op doorschiethoogte of trekstoothoogte kan de wijkingshoek zeer sterk beïnvloeden.

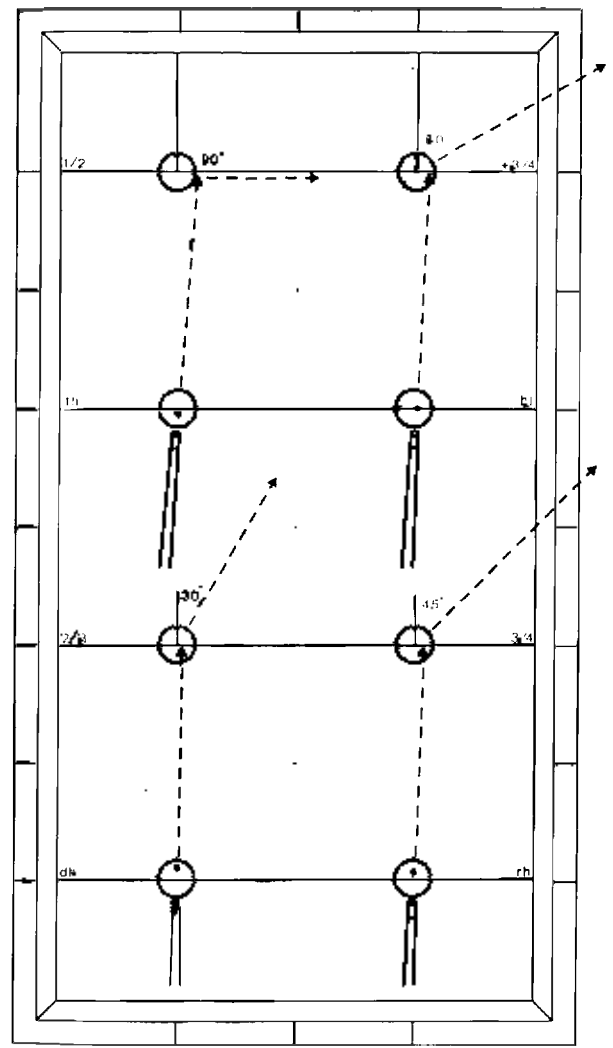
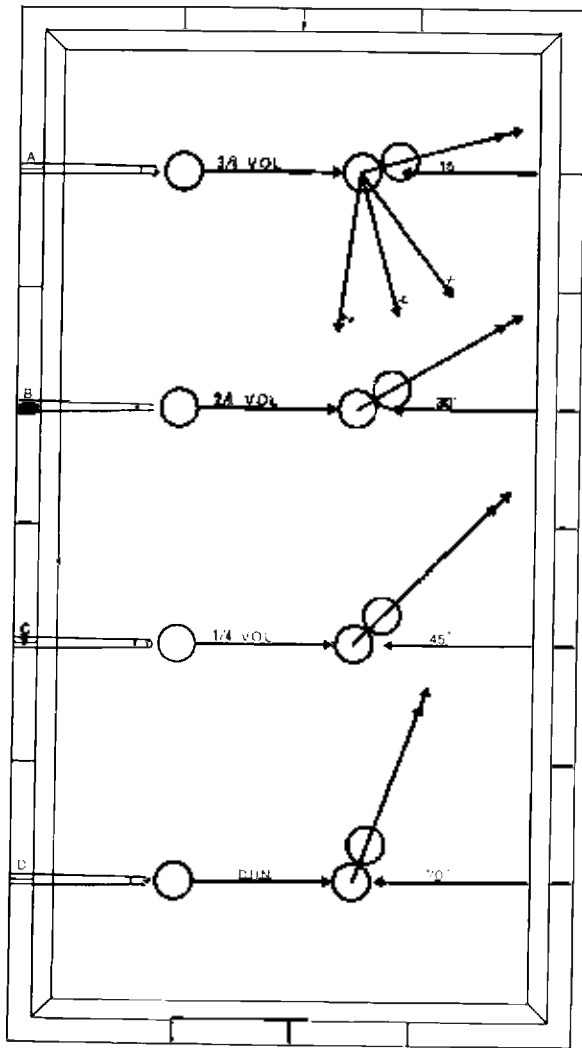
Het moet keer op keer benadrukt worden, dat de kwaliteit van het materiaal van grote invloed kan zijn op het rolgedrag van de biljartballen. De biljartbouwers en biljartbalproducenten proberen voortdurend om de biljarts en bijbehorende materialen optimaal van kwaliteit te maken.

Het is een misverstand om te denken, dat de wijking op de tweede bal versterkt of verminderd kan worden, door zijeffekten mee te geven. De zijeffekten komen pas goed tot uiting als er een band bereikt wordt. Onder een invalshoek van 90 tot 45 graden heeft het geplaatste effect hoekverandering tot gevolg. Wordt de invalshoek op de band kleiner dan 45 graden, dan neemt die invloed op de uitvalshoek zeer snel af. Onder een hoek van 30 graden of minder is de grip op de band minstens te noemen. Hoekwijziging is dan niet meer zichtbaar te maken. De aanspeeldikte en de afstoothoogte zijn in hoge mate bepalend voor de afslag op de tweede bal. Mogelijk zijwaarts effect kan dan wel enige invloed uitoefenen op de richting van de tweede bal. Het toch geplaatste zijwaartse effect dient dan meestentijds om de tweede bal wat gunstiger in een plaatsingspositie te brengen.

Wordt een band loodrecht aangespeeld met maximaal zijwaarts effect op de stootbal, dan kan een uitdraai van 20 graden worden bereikt.

De maximale spreiding heeft op een haaks bespeelde band een hoek van 40 graden.





De eenbandstoot

Een klassieke stoot in het bandenspel is de eenbandstoot. Voor een groot aantal biljarters is dit een altijd lastige stoot. Toch hoeft dit bandstootprobleem niet zo veel problemen te geven. Het goed lezen van de tekening maakt de aanpak in het vervolg een stuk eenvoudiger. Trek vanaf de tweede bal een denkbeeldige loodlijn naar de lange band. Evenzo is er een denkbeeldige loodlijn vanuit de derde bal te plaatsen. Dat geeft twee raakpunten op de lange band.

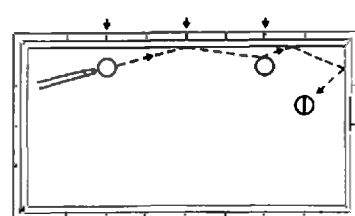
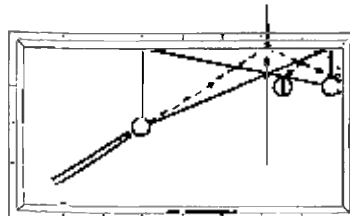
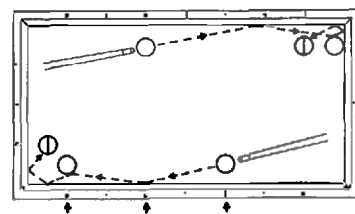
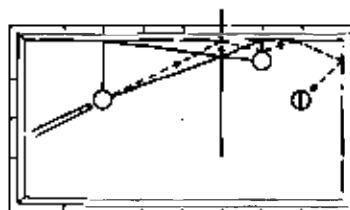
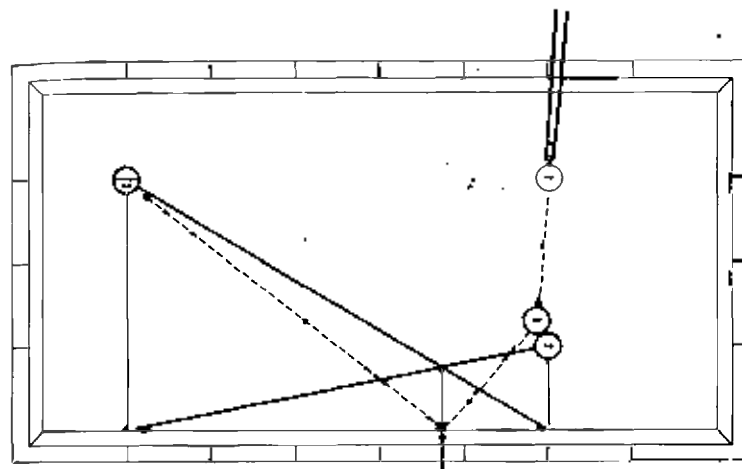
Vanuit de tweede bal kun je een verbinding maken met het raakpunt van de andere loodlijn. Op het kruispunt van deze twee verbindingslijnen is een derde loodlijn naar de band te maken. Het raakpunt op de band is het kaatspunt voor de stootbal. De stootbal moet vanaf de tweede bal effektarm naar die plaats gespeeld worden. De kontaktplek op de band is geen richtplek maar raakplaats. Op die plaats dient de stootbal in contact te komen met de band. Een natuurlijke kaatsing brengt de stootbal goed in de richting van de derde bal. Met een zeer beperkt rechts effect (5 mm of minder) behoudt de speelbal een natuurlijke rollijn. Meer effect is van te veel invloed op de wijking van de speelbal, na contact met de band. Je zult er verbaasd van staan, als je merkt hoe zuiver dit stootmodel toepasbaar is over de hele tafel. In kleinere stootbeelden kun je zelfs de plaatsing op de derde bal goed regelen. Het is soms van groot belang om links of rechts rakend langs de derde bal te kunnen spelen. Hard geforceerd spel gaat ten koste van de zuiverheid in het uitschieten van de stootbal. Daar moet je steeds op gewezen worden, omdat dit een sterk ingeslepen speelfout is bij veel spelers. Stoot nooit harder dan nodig is om een verzorgde carambole te maken. Hard spelen is funest voor bandstoten. De controle neemt zeer snel af. De krachten die je inbrengt zijn niet meer in te schatten. Zo wordt elke poging tot caramboles een gelukstreffer, zonder overtuiging. Echte bandstoters spelen beheerst en met overtuiging. Juist de bandspeeler maakt optimaal gebruik van techniek en stootbeheersing. Alles verloopt gedoseerd en gecontroleerd. De plaatsing is van wezenlijk belang om met een goed bespeelbare positie verder te kunnen. Voor het

merendeel van de biljarters is het drie-

bandenspel een te zware opgave.

Goed bandstoten is een natuurlijke speelvorm om te zien en te doen. Iedereen die leert biljarten moet zeer dikwijls de steun van de banden benutten om tot carambolage te komen. Die natuurlijke vaardigheid moet je altijd blijven koesteren. Een verzorgde bandstoter kan met die inzichten uit de voeten in nagenoeg alle biljartvormen.

Ook de kundige librespeler moet van tijd tot tijd zijn toevlucht nemen tot een geplaatste bandstoot. Voor kaderspelers, bandstoters en driebandenspelers is goed bandenspel een voorwaarde om op niveau uit de voeten te kunnen in die spelsoorten. Voor een meerbandstoot blijft de basisberekening van de eenbandstoot uitgangspunt. Vanaf de plek waar de tweede band geraakt wordt, kun je een fictieve bal denken. Als de eerste band wordt aangespeeld onder een hoek, kleiner dan 30 graden, dan vindt op de tweede band de nagenoeg volledige uitwerking van het meegegeven effect plaats. Onder de 30 graden slijpt de bal langs de band en kan de band geen grip krijgen op de slijpende stootbal. Voor een goede bespelings van de tweede bal is het gunstig om dicht bij de tweede bal de stootbal te situeren. Dat maakt nog eens duidelijk, dat de derde bal (aanspeelbal in de vervolgsituatie) zacht geraakt moet worden. De zuiverheid van aanspelen is bepalend voor de volledige afloop van elke speelpositie in het bandstoten.



Positie - annoncering

In het libre en het kaderspel zijn vakken aangegeven op het speelvlak. In het libre en het tweestootskader mag er in het aangegeven vak slechts één carambole gemaakt worden. Bij een volgende carambole dient minimaal één van de twee aanspelbare ballen het vak te verlaten. De 17 centimeterlijn in het libre op de kleine tafel (1,15 x 2,30 m) is ingevoerd om onbeperkt caramboleren in de hoek te voorkomen. Het beperken van de carambolage heeft in het verleden geleid tot de ontwikkeling van de kaderspelsoorten. De serie langs de band werd bemoeilijkt door speelbeperkingen in te brengen. Op de kleine tafel zijn de tweestootskaderspelen van 38/2 en 57/2 het eindstation voor veel biljartliefhebbers. Zij die er meer tijd aan kunnen besteden en de techniek blijven ontwikkelen, gaan veelal over naar de grote tafel. Om op de grote tafel in de verschillende disciplines goed mee te kunnen, moet menig trainingsuur besteed worden.

Er is een entreepositie ontstaan, als beide aanspelbare ballen zich in het aangegeven vak bevinden. Een bal wordt geacht "in" het vak te liggen als de bal op of over de lijn van het vak ligt.

Er is een dédanspositie ontstaan, als beide aanspelbare ballen zich nog in het onderscheiden vak bevinden nadat een carambole gemaakt is.

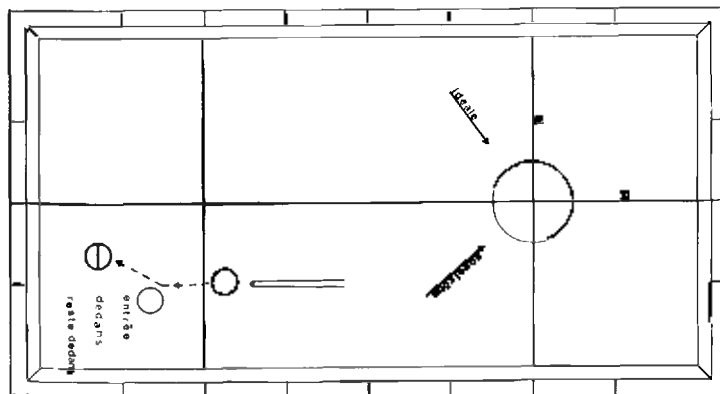
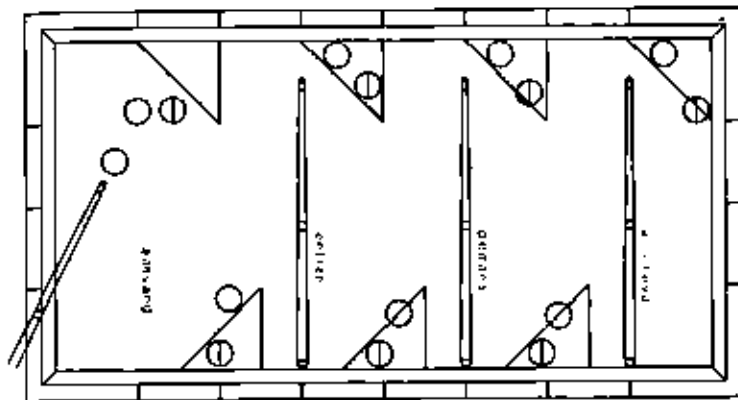
Een à chevalpositie is ontstaan, als één van de aanspelbare ballen het vak heeft verlaten. De speler kan vrij verder caramboleren, zonder beperkingen in de annoncering van de arbiter. De à cheval annoncering wordt vooral gebruikt als kennisgeving aan de speler, dat de positie vrij bespeelbaar is, voor zover daar bij de betrokken speler nog twijfel over mocht bestaan.

Er is een resté dédans positie ontstaan, als beide ballen zich nog in het speelvak bevinden na de tweede carambole, gemaakt in hetzelfde speelvak. Als je geen ervaring hebt in het bespelen van de vaklijnen, ontstaat er spoedig onrust in het spel. Je leeft te zeer met de gedachte, dat een resté dedans vermeden moet worden. Maar al te dikwijls wordt door nervositeit een goede speelkans verlopen door de annoncering op klunzige wijze verknoeid.

Het is begrijpelijk dat je op zeker wilt gaan en resté dedans wilt vermijden. Daarvoor hoeft je, zoals nogal eens te zien is, geen ongecontroleerde afstoot te hanteren. Soms lijkt het wel of een biljarter, in plaats van te overdenken, zo snel mogelijk uit de hoek wil geraken. De minder bekende annonceringen maken veel spelers zonder redenen nerveus en minder geconcentreerd.

Dat overkomt ook onervaren kaderspelers. Een dedanspositie wordt als risicodragend ervaren. Het kan natuurlijk geen kwaad om tijdig te overzien wat de gevolgen zijn van een positiebespeling na een entree annoncering door de arbiter. Zoals een schaker enige zetten vooruit probeert in te schatten, zo dient een biljarter zich een beeld te vormen van komende ontwikkelingen in de positie van de ballen. Je kunt op zijn minst proberen om je een voorstelling te maken van de eindpositie na uitvoering van een stootbeeld. Spreek daarover met medespelers en toets je voorstelling aan de feitelijke eindpraktijk van een stootbeeld. Het moet een les voor je zijn als er nagenoeg geen relatie bestaat tussen bedoeling en eindresultaat. Dan is er nog een lange weg van oefening en inzichtontwikkeling te gaan.

Begin daar tijdig aan of stel je tevreden met het niveau wat je in redelijkheid kunt beheersen. Er komt een fase in de ontwikkeling van elke speler, dat het plafond van de mogelijkheden is bereikt. Dan kun je nog wel verder werken aan wedstrijdmentaliteit, instelling, opbouwen van ervaring en het kweken van speelroutine. Je wordt sterker als je het aantal routinestoten in je spelpatronen kunt vergroten. Dat neemt de voortdurende speelspanning soms even weg. Je concentratie kan dan verscherpt worden op de momenten dat de situatie in het wedstrijdverloop daartoe aanleiding geeft. Een goede wedstrijd is mengeling van inzet, concentratie, inzicht, tactisch vernuft, routine en vasthoudendheid. De annoncering van een positie door een arbiter mag daar niet storend in voorkomen.



Curve en traagheid

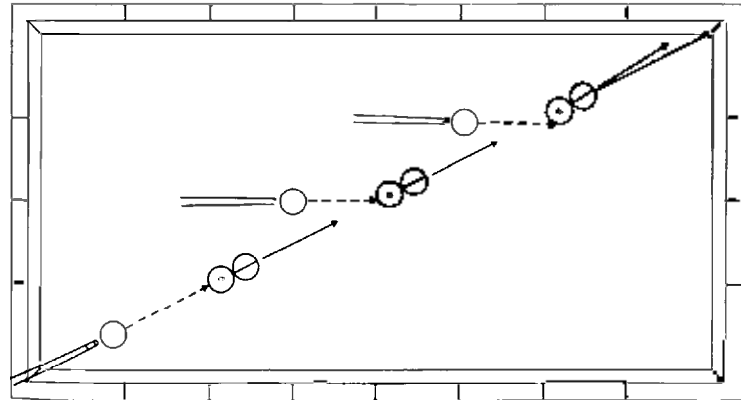
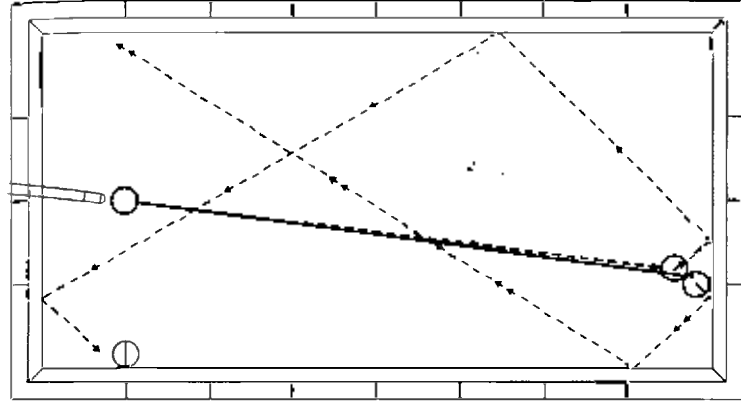
1. Lang niet altijd trof je op tafel een ideale positie aan. Naarmate de capaciteiten toenemen, kun je meer controle uitoefenen op het verloop van de rollijnen. De beginnende biljarter zal dikwijls moeten toezien, hoe goede bedoelingen verkeerd uitpakken. Na een moeizaam verworven carambole kan er van alles blijven liggen. Die onzekerheid over afloop en vervolg is belastend voor de mentaliteit. Je moet sterk van geest zijn om een wedstrijd lang met die onzekerheid te kunnen omgaan. In de bijhorende tekening is een fiktieve situatie ingebracht. Veel spelers zullen deze positie uitwerken vanaf de dichterbij gelegen bal bij de lange band. De positie is voornamelijk bedoeld om je in beeld te laten zien, dat een effectvolle bal niet in een rechte lijn blijft rollen. Het meegegeven links effect krijgt over afstand al wat uitwerking, door de wrijving op het laken. In de masseerstoot is duidelijk zichtbaar wat je wilt bereiken. In een vlakke afstoot is al iets van een curve terug te vinden, zij het beperkt van omvang. Om over afstand zuiver aan te spelen op de tweede bal, is het raadzaam om het effect te beperken. Als het niet anders kan, dan dient daar rekening mee gehouden te worden. Regelmatig kunnen missers voorspeld worden als er weer geprobeerd wordt om de tweede bal effectvol en ragdun te bespelen.

2. Een ander verschijnsel is de traagheid van het materiaal. Hiermee bedoel ik niet, dat een tafel niet snel genoeg zou rollen. Deze vorm van traagheid wordt zichtbaar als de tweede bal halfvol of minder wordt aangespeeld. Een vol of drievierde vol aangespeelde tweede bal behoudt een zuivere uitrolrichting. In de situatiekening is bij A een tweede bal, die halfvol wordt aangespeeld. In een rustige rolstoot zijn geen afwijkingen waarneembaar. Wordt deze situatie op tempo bespeeld, dan treedt er een afwijkend rolgedrag op bij de aangespeelde tweede bal. De stootbal passeert de tweede bal op tempo en geeft een deel van de stootenergie over aan de tweede bal. De stilliggende tweede bal moet in gang gezet worden door

de aanrollende stootbal. In die doorgaande beweging van de stootbal is enige afremming te constateren. De tweede bal komt vanuit stilstand zeer snel in beweging. Tijdens de korte tijd waarin bal twee op snelheid moet komen, verplaatst de stootbal zich enigszins voorwaarts. Het wegduwen van de tweede bal vindt iets verder plaats dan de eerste contactplaats. Door die verschuiving in de positie van bal één en twee wordt er ook iets veranderd aan de rollijn van de tweede bal. In de praktijk merkt een biljarter, dat een geplaatste tweede bal een hoek nog net kan meepakken om ult te draaien naar een verzamelplek.

Deze voorkennis kan van veel nut zijn bij een kritieke plaatsing van de tweede bal door een hoek. Een versnelde uitdraai op de tweede bal, met veel rechts effect, kan ook een gelijksoortig effect veroorzaken. Veel tegeneffect op de stootbal, dat wordt overgedragen op de tweede bal, kan de verandering in de uitvalshoek van de tweede bal beperken. De nuances zijn gering, maar soms kan een kleine verandering het verschil zijn tussen een gunstige of ongunstige afloop van een stootpositie.

Om een hoek goed te kunnen bespelen met de tweede bal, moet je regelmatig oefenen. Gewenning geeft je op kritische momenten het juiste inzicht om een belangrijke afstoot verzorgd te kunnen uitvoeren.



Bandstootinformatie

In een toelichting op het bandstoten is een aantal vaste gegevens te onderkennen. De meest nuttige informatie is hier in kort bestek nog eens samengebracht om de bandstoter tot hulp te kunnen zijn.

- Onder gelijkblijvende omstandigheden verdient de dichtstbij liggende bal de voorkeur om aangespeeld te worden.
- Een goed gespeelde bandstoot dient na carambolage dicht bij de derde bal te eindigen.
- Werk in elke speelpositie bewust aan enige resterende speelruimte tussen de tweede en de derde bal.
- In het bandstoten ligt de grootste speelzuiverheid tussen een aanspeeldikte van een vierde vol tot halfvol.
- Werk elke positie, zo mogelijk, uit in de richting van de korte band.
- Een hoekpositie is goed bespeelbaar, als de stootbal het dichtst bij de hoek gesitueerd is.
- Spelen náár een hoek biedt meer trefzekerheid dan een carambole in de ruimte van het speelvlak.
- Maak zoveel mogelijk gebruik van het natuurlijke rolgedrag in de looplijnen van de biljartballen.
- Een aangespeelde vaste bandbal moet dun en zacht worden aangespeeld, om klotsrisico te vermijden.
- Dik aanspelen op de tweede bal beperkt de rolsnelheid van de stootbal en gaat ten koste van de zuiverheid in afstoot.
- In verzorgd bandstoten is de basis voor alle biljart-spelsoorten terug te vinden.
- In goed bandstoten worden stootmodellen met een hoog misrisico vermeden.
- Probeer het verloop van een afstoot in te schatten om risico's te vermijden en/of te beperken.

Praktijkfouten

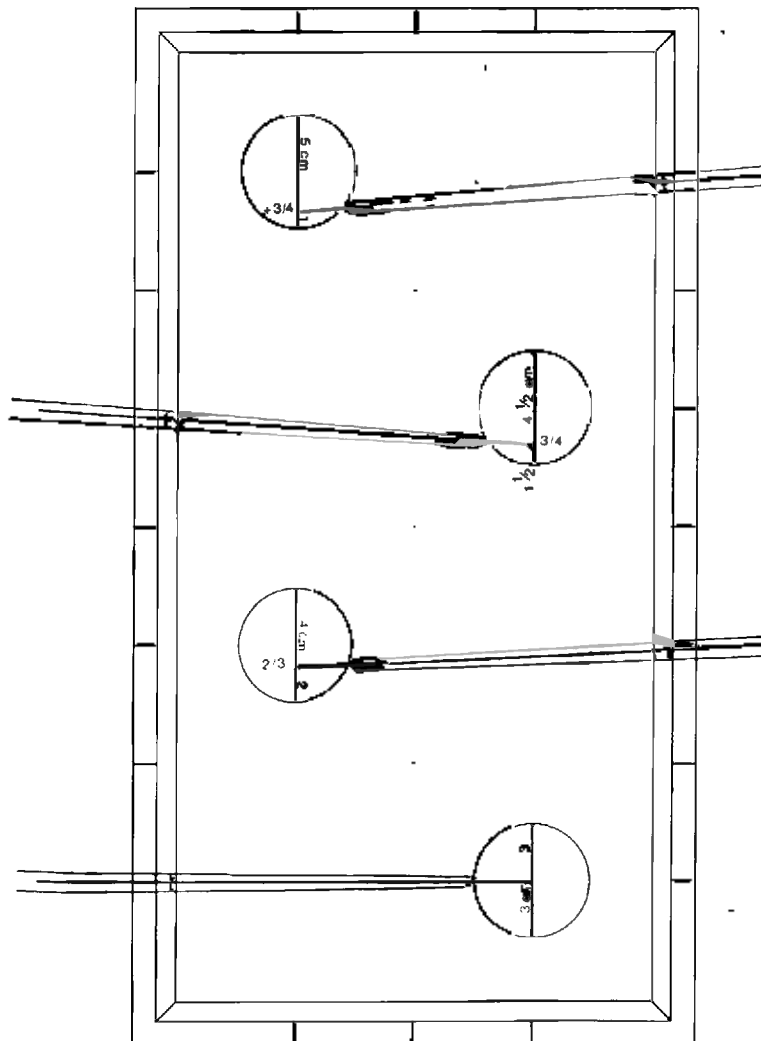
- Te zacht afstoten, waar de stootbal te vroeg overgaat in rolgedrag en dóór de positie zakt.
- Veel spelers hebben het hoofd niet goed boven de keu. Dat leidt absoluut tot onnauwkeurigheden in de afstootzuiverheid.
- Na het voltooiën van een partij de keu los-

schroeven, is niet sportief te noemen, als de tegenstander de nastoot nog mag uitvoeren.

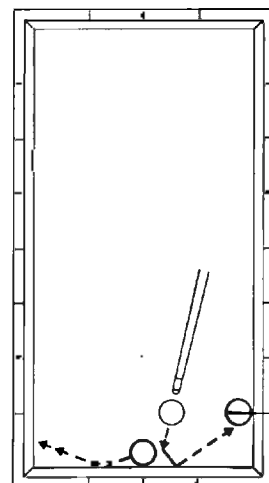
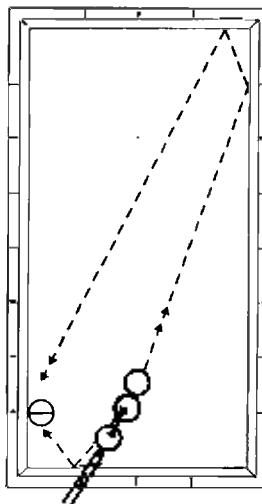
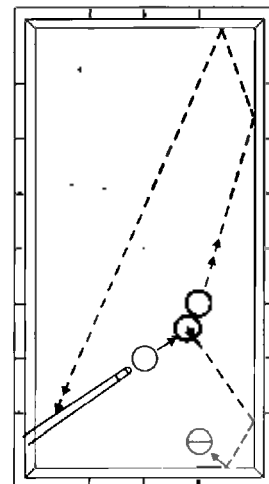
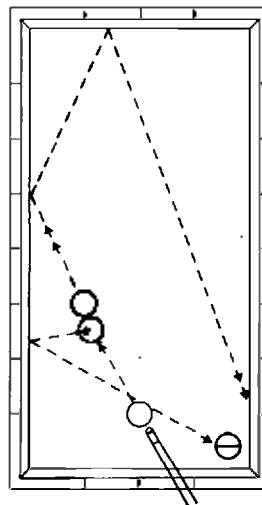
- Zelfs goede biljarters voorzien de pommerans soms "boven" de biljartafel van voldoende krijt. Ze moesten toch beter weten.
- Het is storend voor een tegenstander, als je vergeet het krijtje mee te nemen naar je plaats. Stop even met materiaalverzorging als een speler je in zicht heeft bij een geconcentreerde aanleg voor een afstoot.

Tips

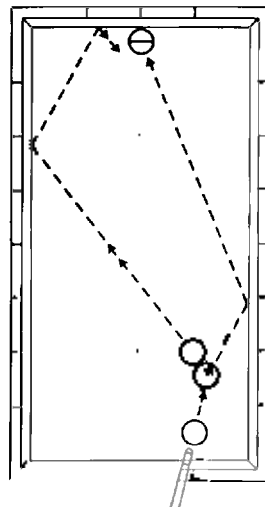
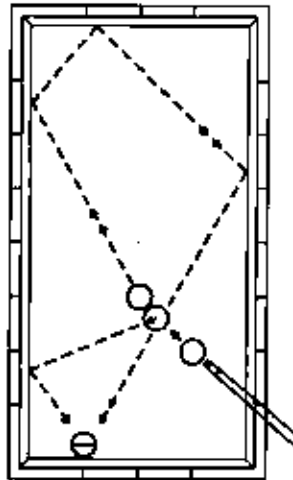
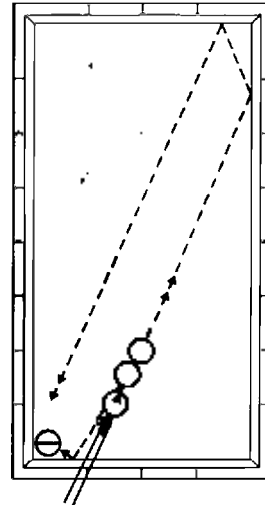
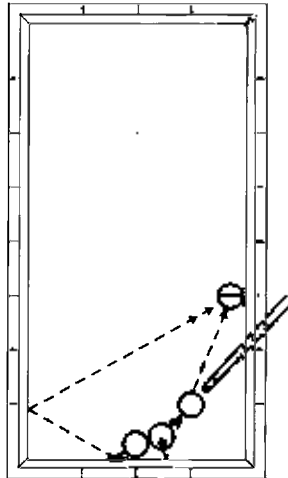
- Speel zo mogelijk zonder effect om zuiver te spelen.
- Bespeel een kleine seriepositie met open voorhand.
- De gelifte achterhand remt het tempo op de hartlijn.
- Bij de afstoot moet de laatste aandacht bij de tweede bal zijn.
- De afstoot moet de verlenging van een gebalanceerde voorbereiding zijn.



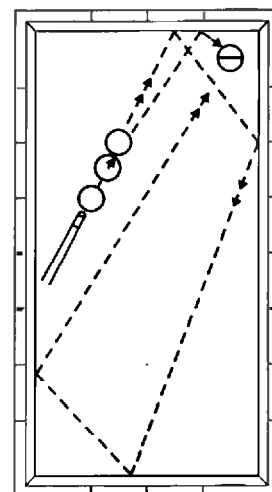
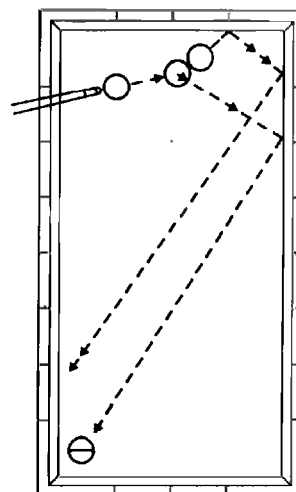
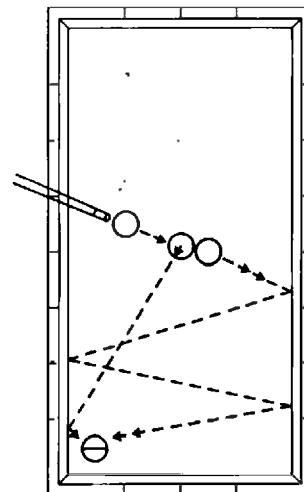
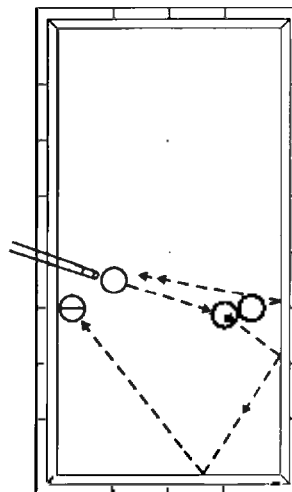
patron:		bandstoten		basispositie:		
bijzonderheden:		Alle aandacht voor een verzorgde plaatsing mag de zekerheid van de te maken carambole niet in het geding brengen.				
lb 27/45		bal 1 - 38		rb 34/39-44 bal 1 - 33		
Meer dan in andere posities is hier in het lijnenspel de plaatsing van de tweede bal te zien. In dit type stoot laat een biljarter zich te makkelijk verleiden om te dun aan te spelen op twee. Ook de aanspeelsnelheid is soms dermate hoog, dat men zich afvraagt of er wel van enig overleg sprake is geweest. Zolang een speler per punt blijft caramboleren, is zijn spelstijl stijlloos. Alleen in het allerpriste stadium van de biljartsport mag enkelvoudig caramboleren je oogmerk zijn. Vrij snel al kun je alleen maar verder komen, als je als een schaker vooruit leert denken. Naar aanleiding van die speeldachten voor komende ontwikkelingen, wordt een speelpositie op tafel benaderd. Speel de tweede bal voor drierde vol aan op links. Afstoten op trekstoothoogte kan de positie in verzameling brengen.		Even lijkt het er op, dat de positie goede mogelijkheden heeft om een verzamelpositie te bewerkstelligen. Dan is al gauw duidelijk, dat de tweede bal niet zo goed rond te drukken is. Je moet met iets minder genoegen nemen. De tweede bal kan wel heel goed naar de andere hoek gebracht worden. Met die voor kennis kun je bij de afstoot rekening houden. De derde bal moet aan de zuidzijde zacht worden aangespeeld. Afstoten op trekstoothoogte en de tweede bal hier halfvol aanspelen op rechts. De carambole is zeker. De speelwijze is hier bepalend om het resultaat goed of matig te noemen. Laat je niet verleiden om geforceerd toch rond te willen met bal twee. Op zijn best breng je de positie naar het midden van de korte band. Dat noodzaakt je om ook de derde bal enigszins op tempo te raken.				
lo 33-38/36		bal 1 - 37-43		ro 40/43 bal 1 - 38-39		
Deze situatie tref je niet zo dikwijls. Met een verzorgde beheerste trekstoot in de vingers is er niets aan de hand. Overdaad aan energie en pressie kunnen hier geen uitkomst bieden. Een uitgebalanceerde afstoot wordt beloond met een goede verzameling aan de lange band bij de derde bal. Afstoten op trekstoothoogte met voor drierde rechts effect. De tweede bal kun je hier voor meer dan drierde vol raken op links. Het rotempo wordt grotendeels overgenomen door de weggeduwde tweede bal. Als de stoot ideaal uitloopt, en waarom zou dat niet zo zijn, dan ligt er een leuke seriepositie met mogelijkheden. Er hangt veel af van geloof in eigen kunnen, als je met deze stoot goed verder wilt. Speel altijd vanuit innerlijke overtuiging, anders ontnemen je jezelf een gevoel van macht om de situatie aan te kunnen.		Eenvoudiger kan het bijna niet. Dit bandstootje kan een kind zelfs bespelen. Voldoende effect en dikte van aanspelen stellen het punt zeker. Dat lijkt zo. De carambole is inderdaad niet moeilijk. Juist in een eenvoudige stoot moet je meer doen aan een plaatsing en volgordepositie. Dat kan hier heel goed. De derde bal kun je het best even los maken van de lange band door aan de zuidwestzijde aan te spelen. De aangespeelde tweede bal wijkt naar de lange band. Een beetje ruimte tussen bal en band vergroot de aanspeelzone en daardoor de trefkans. Halfvol aanspelen op twee, met maximaal links effect op trekstoothoogte. De tweede bal loopt gauw te ver weg als je niet ingehouden afstoot. Techniek en beheersing zijn hier meer dan nodig. Zo is een simpele bandstoot toch een beetje meer dan enkel een zeker punt.				
opmerkingen:		bal	lb	rb	lo	ro
Innerlijke overtuiging is de dragende kracht om een wedstrijd te beheersen.	1	th -		th -	th - 3/4 re	th - + 3/4 le
	2	3/4 vl		1/2 vr	3/4 vl	1/2 vl
	3	v		zz	zz	zw



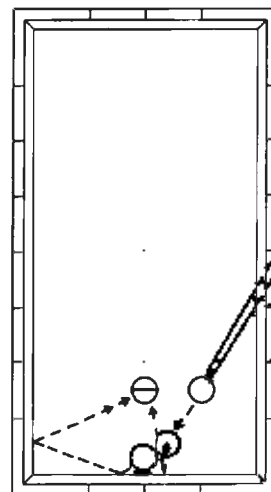
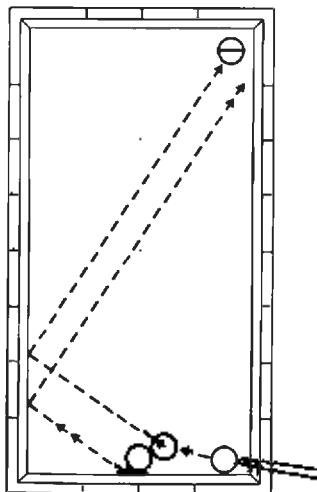
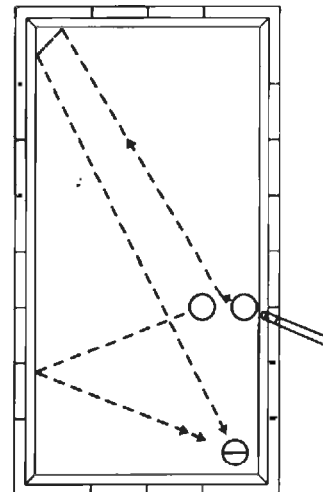
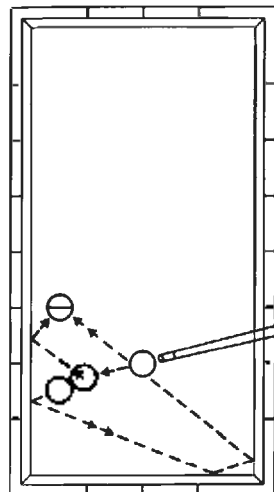
<u>patroon:</u>	bandstoten	<u>basispositie:</u>			
<u>bijzonderheden:</u> Een beperkte rolafstand voor de stootbal maakt het mogelijk om te caramboleren met inbegrip van nuancefoutjes in de afstoot.					
<u>lb 43/30</u>	<u>bal 1 - 39</u>	<u>rb 33/41</u>	<u>bal 1 - 37/38</u>		
In een officiële wedstrijd mogen er vanaf de zijkant geen aanwijzingen worden gegeven. Toch ligt een opmerking je soms op de lippen. Niet alle eenvoud is voor een biljarter aan tafel altijd even goed te zien. Soms vergoet de speler de nieuwe positie meerzijdig te benaderen. Na krijten en te kort kijken, wordt dan de eerste positie aangepakt, die vanuit de waarnemingspositie zichtbaar is. Pas als het te laat is ziet men het beste vervolg. Ook hier mag je geen genoegen nemen met een snel gespeelde zekere carambole. De tweede bal is goed bij drie te brengen als je halfover op twee aanspeelt. De afstoot kan effectvrij zijn, iets boven de hartlijn. Onder iets wordt een afstand van een halve centimeter verstaan. Verzamelen is heel wel mogelijk, mits de derde bal niet te veel van zijn ligplaats wordt geduwd door bal één.		Er is een mogelijkheid om de carambole eenvoudig zeker te stellen. Dat kan via een uitdraaiende stoot naar de lange band. De bandstootcarambole is binnen. Er is geen rekening gehouden met het vervolg, want twee loopt kaatsend weg naar de lange band. Met een zuivere trekstoot is een carambole via de korte band ook te doen. Aanvullend effect zorgt voor de laatste centimeters naar drie. Nu is er wel geleef op de vervolgstoot. De tweede bal komt via de verre hoek bij punt vijf over twee banden naar de verzamelhoek. Deze trekstoot vraagt een vaste hand om een verzorgde trekstoot op lijn te kunnen uitvoeren. Geloof in eigen kunnen is een voorwaarde om met een zeker gevoel aan tafel te staan. Het speelrisico weegt naar mijn mening op tegen de voordelen, die voorhanden zijn. Een paar keer op trainen vergroot de partijzekerheid wel.			
<u>lo 28/42</u>	<u>bal 1 - 34</u>	<u>ro 34/03</u>	<u>bal 1 - 39/44</u>		
Veel beters kan het biljartspeel ons niet bieden. Alles ligt gereed om in een verzorgde afstoot naar een verzameling te worden gebracht. De volks(biljart)mond noemt dit een positie met het bekkie open. Een beginnend biljarter kan hier ook genoegen aan beleven. De tweede bal speel je zeker voor drierolde vol aan op links. De plaatsing om de tempo-overname brengen de tweede bal goed rond. Ingehouden afstoten, iets onder de hartlijn. Zo wijkt de stootbal makkelijk uit naar de lange band. Met voor drierolde links effect loopt de stootbal langzaam maar dwingend zeker naar de derde bal. Dit ruime verzamelen, uit de hoek, bij de korte band, biedt heel veel mogelijkheden om in het bandstoten te komen tot een reeks caramboles. Die plek leent zich voor het opbouwen van een serie. Eerst wel zorgzaam zuiver caramboleren		Op het eerste gezicht een probleemligging waar we niet bijster gelukkig mee zijn. Die gedachte ontstaat voornamelijk door de grote afstand in de positie. Toch is hier een mogelijkheid om met een harmonische afstoot fraai te verzamelen. Speel de tweede bal halfover aan. De stootbal kun je afstoten tussen de hartlijn en de rollijn. Om goed naar de derde bal te rollen, geef je bal één voor drierolde links effect. Plaats een lange voorhand om een glijdende vlakke afstoot te kunnen toepassen. Te dun aanspelen kan de tweede bal risicodragend maken als beide ballen bij drie komen. In een lange passeerstoot via de band gaat mijn voorkeur uit naar een afstoot met bevoorrend effect. Het gebruik van remmend tegenwerkend effect op de banden, vraagt van de betrokken speler een grote kennis van het materiaal waarop gespeeld wordt.			
<u>opmerkingen:</u>	bal	lb	rb	lo	ro
Een lange rollijn maakt de geringste afwijking steeds duidelijker zichtbaar.	1	+hl -	th - 3/4 le	- hl - 3/4 le	+hl - 3/4 le
	2	1/2 vl	7/8 vl	+ 3/4 vl	1/2 vr
	3	v	oz	nz	zz



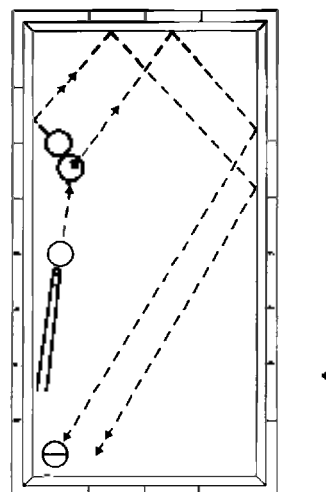
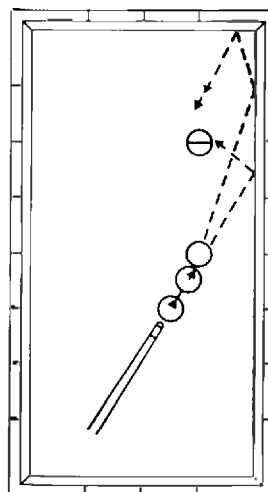
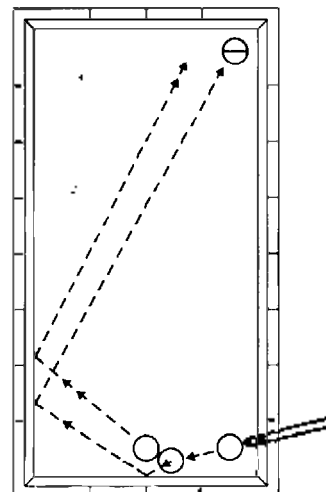
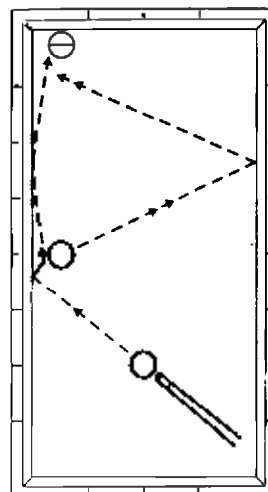
patroon:		bandstoten		basispositie:		
bijzonderheden: In het bandstoten is een groot aantal posities zo regelmatig waar te nemen, dat het de moeite loont om er apart aandacht aan te geven in een training.						
lb 26/29-30		bal 1 - 22-27		rb 23-24/36-42		
De rondgespeelde bal is over het algemeen niet moeilijk te bespelen. Er zijn een paar kenmerken, die aandacht moeten hebben. Er is een klein klotsrisico aanwezig, als de tweede bal uitkaast naar de overzijde bij de derde bal. Dat moet met een aanspeeldikte van halfvol rechts te vermijden zijn. Ook het tempo moet beperkt blijven om enigszins te kunnen verzamelen bij de derde bal. Met een vlakke afstoot op de rollijn, kun je volstaan met voor tweederde rechts effect. Zo loopt bal één makkelijk naar de derde bal. Ter hoogte van het middenacquit zou het bespelen allemaal wat moeilijker komen te liggen. Het mag een geoudfout speler niet meer overkomen, dat de stootbal een tikort aan roltempo heeft om de derde bal te bereiken. Er moet voldoende tempo zijn. Naarmate de grip op de positie toeneemt, pas je aan.		Altijd lastig, een schuin achterwaartse trekstoot. De tweede bal moet flink op tempo gezet worden. Daarom wordt die bal op drierde vol aangespeeld op rechts. Om goed terug te komen speel je aan op trekstoothoogte. De stootbal haal je vlak naar de lange band. Mogelijk kom je met een zeer goed uitgevoerde trekstoot iets te vroeg naar de lange band. Om dan toch redelijk goed naar drie te kunnen komen, geef je de stootbal voor tweederde effect op links. Het blijft altijd belangrijk om op goed speelbare afstand van de derde bal te eindigen. Je hebt dan een goed aanspeelpunt in de vervolgstoot. Naarmate de aanspeelafstand toeneemt, wordt het ook lastiger om de zuiverheid te handhaven. Een beperkte afstand naar de raakbal voorkomt die mogelijke moeilijkheden. Zo bouw je in een positiebespeling aan het vervolg.				
lo 04-08/36-42		bal 1 - 7		ro 12-13/05-09		
Tijd nemen en even rustig krijgt op de pomerans zetten is hier aan te raden. Het verbaast mij trouwens, hoeveel spelers niet naar de pomerans kijken, als ze er krijgt op doen. Sommigen lopen al kriptend boven (!) de speeltafel in haast naar de vervolpositie. Die slordigheid is en blijft onvergeeflijk, als je prijs stelt op een schoon goed lopend biljart. De tweede bal moet op tempo gezet worden door voor drierde vol aan te spelen op rechts. De wijking van bal één breng je tot stand door af te stoten tussen de trekstootlijn en de amortlijn. Om goed uit te rollen naar drie mag je bal één maximaal rechts effect meegeven. Duur de afstand in rollengte en het rolverloop van de speel- en raakbal is dit een prachtige stoot om op techniek en met resultaat bijeen te brengen in een hoekverzameling.		Er is moed voor nodig om dit aan te durven. Lang niet iedereen is voldoende bekend met het rolgedrag van een doorschietbandstoot. De tweede bal kun je hier voor zevenachtste vol aanspelen op rechts. Deze aanspeeldikte laat de speelbal lichtjes wijken naar een rechtse rollijn. Vanzelfsprekend stoot je deze positie dwingend met een doorgaande keu. Er moet op tempo gespeeld worden om de tweede bal goed rond te krijgen over vier banden. Na contact met de korte band moet de speelbal uitdragen naar de derde bal. Dat komt tot uiting als je de stootbal bij de afstoot voor drierde rechts effect meegeeft. De wijking is zichtbaar door de aanspeeldikte en de afstoothoogte. De reactie op de banden wordt pas goed zichtbaar door het meegeven bevorderende of tegenwerkende effect. Let goed op de houding.				
opmerkingen:		bal	lb	rb	lo	ro
Bij een moeilijke afstoot mag er geen enkel probleem merkbaar zijn in de houding.	1	rh - 2/3 re	th - 2/3 le	+ th - + 3/4 re	dh - 3/4 re	
	2	1/2 vr	3/4 vr	3/4 vr	7/8 vr	
	3	v	wz	v	wz	



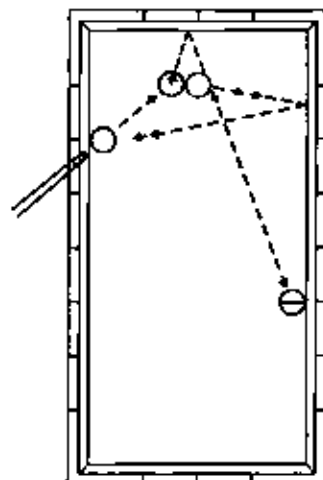
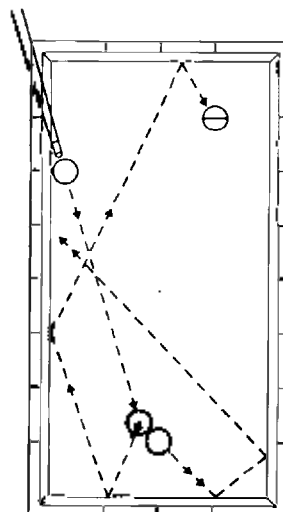
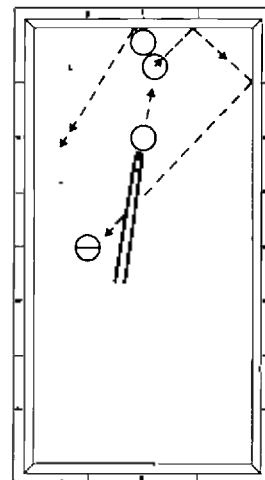
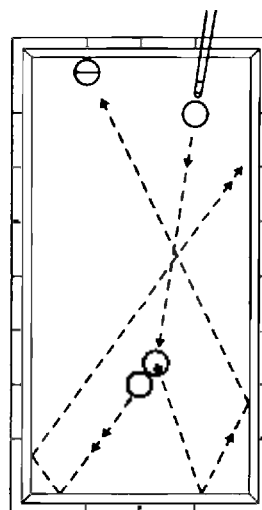
patroon:		bandstoten		basispositie:	
bijzonderheden:		Om bespeelbare posities over te houden, mag er een beperkt speelrisico ingebracht worden om carambolage en vervolgpositie te realiseren.			
lb 31-37/26-27	bal 1 - 33	rb 29/45	bal 1 - 30		
Hier is sprake van een persoonlijke voorkeur. De positie kan evenzeer gespeeld worden van de gestreepte derde bal. Ook dan kun je waarschijnlijk goed verzamelen. Die voorkeur is ingegeven door de iets gunstiger invalshoek naar de tweede bal. Bovendien is de raakbal goed door de hoeken te drukken en bij te brengen. Speel bal twee voor drievierde vol aan op rechts. Beheerst dwingend afstoten, iets onder de hartlijn. Met voor drievierde rechts effect kom je makkelijk opzij naar de derde bal. De aangespeelde tweede bal neem iets van het stootbal-effect over en draait daardoor een beetje gunstiger door de hoeken. Al met al een heel goed bespeelbare positie, die geen problemen mag opleveren. Hier is het maken van enkel de carambole niet voldoende om invroden te kunnen zijn. Er zit duidelijk meer in.		Dit vraagt even tijd, om de afstootgevolgen goed in ons op te nemen. Er zijn duidelijke risico's aanwezig. De stootbal moet rond door de verre hoek. Dat is wel te doen. Het vraagteken ligt in de weggrollende tweede bal. Als je de raakbal voor een vierde vol op rechts aanspeelt, dan is een klotje op drie of vóór de derde bal in de positie rollen te vermijden. De afstoot is op de hartlijn om goed zijwaarts te kunnen wijken. Met voor drievierde links effect kan de stootbal goed uitdraaien door de verre hoek. In de afstoot kun je een soepel vloeiende afstoot hanteren. De stootbal behoudt een goed roltempo, omdat je niet te vol op de tweede bal hebt aangespeeld. Kun je de moeilijkheden met de derde bal vermijden, dan heb je veel kans op een goed speelbare vervolgpositie in de hoekzone. Soms zijn beperkte risico's aanwezig.			
lo 43/05	bal 1 44-45	ro 43/33-38	bal 1 - 34-39		
Een meer dan bekende bandstoot. Er is een beduidend voordeel ten opzichte van de vrijliggende tweede bal. De nu vastliggende tweede bal kan bijna geen risico vormen in een mogelijke klotje. De stootbal moet dan halfvol op de tweede bal gespeeld worden. Om behoorlijk uit te kunnen wijken, geef je de stootbal een afstoot op de hartlijn. De uitdraai op de lange band kun je bevorderen door voor tweederde rechts effect mee te geven op de stootbal. Een prettige probleemloze stoot voor bijna iedereen. Het is onbegrijpelijk dat slecht geïnformeerde spelers deze afstoot willen oplossen met een zwaar gelifte achterhand. Dat is nergens voor nodig en werkt een met curve uitdraaiende stootbal in de hand. Eenvoud in stoottechniek is een siernaad om zorgzaam mee om te gaan. Bijlarteneenvoud is meestal klasse tonen.		Hier kun je de positie zuiver op techniek aanspelen. De tweede bal moet je halfvol raken. Met een dwingend afstoot op ruststoothoogte draait de stootbal probleemloos naar de derde bal. Dat zijn de feiten van de positie. Er kan met wat kleinere nuances ook rekening gehouden worden, als je daar oog voor hebt. De tweede bal zal waarschijnlijk een beetje tempo tekort komen. Dat is gunstig voor een goed bespeelbare volgende situatie. Er mag niet teveel afstand komen, na carambolage, tussen één en drie. Nog beter kun je verder, als je drie aan du zuidoozijde kunt raken. Nu ligt er een goed bespeelbare rondspeelstoot met plaatsingsmogelijkheden. Zo heeft elke simpele positie een dubbele bodem, waarin het spelvervolg al enigszins is aan te treffen. Blijf ook in makkelijke situaties attent op een gunstig vervolg.			
opmerkingen:	bal	lb	rb	lo	ro
Verlies van aandachtsconcentratie brengt speelproblemen na een eenvoudige positie.	1	- hl - 3/4 re	hl - 3/4 le	hl - 2/3 re	rh -
	2	3/4 vr	1/4 vr	1/2 vr	1/2 vl
	3	zz	v	v	zo



patroon:		bandstoten		basispositie:	
bijzonderheden: Een bandstoter ontmoet meer speelproblemen dan een librespeler, omdat hij bereid is te spelen met een beperking van zijn speelvrijheid.					
lb 21-22/01-02		bal 1 - 33		rb 38-43/05	
Er zijn een paar opties voorhanden. Je kunt doorschieten of direct de bal bij de korte band aanspelen. Er is nog een derde mogelijkheid met perspectief. Hier kan ook een lossebandstoot uitkomst bieden. De tweede bal moet goed worden gespeeld om kaatsend naar de hoek te kunnen komen. Raak de tweede bal voor drievierde vol op links. Afstoten op doorschiethoogte om jouw stootbal voldoende roltempo te laten behouden om de derde bal te bereiken. Een speelse bijgedachte had kunnen zijn, om de stootbal dun langs twee te spelen en die bal te laten kaatsen. Het risico is duidelijk aanwezig, dat de weggrollende tweede bal een probleem vormt in de hoek bij drie. Dit spelrisico is alleen te vermijden als je de tweede bal zuiver en klotsvrij achter de derde bal kunt plaatsen. Dat is veelal iets te veel van het goede.		Is de positie het risico wel waard om toch op verzamelen te spelen? Naar mijn idee wel, als je onderkent hoe moeilijk deze stoot ligt. De uitrollende direkte bal over één lange band is een zekerheid om carambole te maken. Je blijft aan tafel met een mogelijk speelbaar vervolg. De gekozen vorm is lastiger te maken. Speel je tweede bal slechts voor eenvierde vol aan op links. Zo breng je met een vlot afspeeltempo de tweede bal in de goede richting. De stootbal even terughouden door diep af te stoten. Hij alijpt toch wel door de positie naar de korte band. De uitdraai is te doen, als je maximaal rechts effect geeft op die afstoothoogte. De invloed van het affek is beperkt, omdat je binnen de veilige speelzone moet blijven. Door de keu in de achterhand te liften kun je een versterkte stootinvloed mogelijk maken.			
lo 24/14		bal 1 - 28-29		ro 11-12/41	
Een lastige positie met zeer goede bespelingsmogelijkheden. Je kunt er aan beide zijden niet zo goed langs. Voorlangs en dun spelen is zeer gevoelig voor de geringste onzuiverheid. Hierdoor is doorschieten op techniek een goede aanpak. De tweede bal voor meer dan drievierde vol aanspelen op rechts. Het doorrollen van de stootbal wordt al goed zichtbaar als je afstoot op de rollijn. Om de uitdraai op de band zeker te stellen, geef je voor tweederde links effect op de stootbal. Probeer aan de zuidzijde op bal drie aan te spelen. Je kunt dan een vervolgpositie opbouwen in de richting van de korte band. Daar heb je drie banden op korte speelafstand binnen bereik. Gezien de spelsoort, kun je daar beter maar gebruik van maken. Aan tafel blijven is dikwijls moeilijk genoeg.		De rond gespeelde lange rolstoot krijgt in deze uitga-ve apart aandacht. Hier is een klassiek voorbeeld voorhanden. De ligging vraagt om halfvol aanspelen op de tweede bal. Beide ballen moeten ongeveer dezelfde afstand afleggen om bij de derde bal te eindigen. Afstoten op rolstoothoogte. Het extra tempo beperkt het aanwezige klotsrisico in de stootlijnen. Het is prettig spelen naar een hoek. De aanspeelmarge op de derde bal is vrij groot. Achterlangs weggrollen is niet aan de orde. Alle aandacht, bijna alle aandacht, kan gericht worden op de uitlooptijden van bal één en twee. Zo gunstig als hier is aangegeven, zal de ligging niet altijd zijn. Deze basispositie kan wel als uitgangspunt voor denken en handelen dienen, als je een goede aanpak wilt toepassen. Missen betekent onherroepelijk een positie cadeau doen.			
opmerkingen:		bal	lb	rb	lo
Een ongewone stootoplossing mag je ook ongewoon veel aandacht geven.		1	rh -	th - 3/4 re	rh - 2/3 le
		2	3/4 vl	1/4 vl	+3/4 vr
		3	v	v	zz
					ro
					rh -
					1/2 vr
					v



patroon:	bandstoten	basispositie:			
bijzonderheden:	In een ruime rolstoot kun je beter gebruik maken van de afslag op de tweede bal, dan te vertrouwen op de uitwerking van meegegeven effect.				
lb 02/33	bal 1 - 09	rb 03/22	bal 1 - 13		
Een zeer lastige stoot met verschillende benaderingsmogelijkheden. De tweede bal ligt ver weg. De rolafstand van bal één is groot te noemen. Het komt aan op een verzorgde zuivere afstoot. Je kunt hier, nog meer dan anders, beter kiezen voor halfvol aan spelen. Het mikpunt is ook op grote afstand goed te bepalen. Er is geen aanvullend effect noodzakelijk. Met een afstoot op de hartlijn beperk je de rolsnelheid van bal één. Afstoten op de hartlijn veroorzaakt op bal één een schuivend voortbewegen in de aanvang. Daarna gaat bal één over in zuiver rollen met een beduidende beperking in het roltempo. De tweede bal komt behoorlijk mee naar de korte band bij de derde bal. Dit type lange rolstoot moet je apart bespelen. Vóór de stoot goed concentreren op de afwerking van de beweging. Na de stoot kritisch zijn op de afloop.		De meeste spelers zullen moeite hebben om er goed bij te kunnen. Hangen over links of rechts, of flink rekken. Enige fysieke conditie is een voorwaarde om de tafel totaal te kunnen bespelen. Een goede lichaamsconditie werkt door op de geestesgesteldheid van een sportman. Probeer fysiek en mentaal sterk in balans te zijn als je een wedstrijd speelt. De helft van de wedstrijd wordt bepaald door bijlarkennis en -kunde. De andere helft wordt bepaald door wedstrijdmentaliteit. Lang niet altijd eindigt de sterkste speler als winnaar op het podium. Speel bal twee iets minder dan voor een vierde vol aan op rechts. Geef je stootbal voor drievierde rechts effect op de hartlijn. Zo draait bal één makkelijk door de hoek naar drie. De ballen komen bij de lange band samen en bieden mogelijkheden om goed verder te spelen.			
lo 09/38	bal 1 - 11	ro 08/30	bal 1 - 11		
Een lange moeilijke rolstoot. We spelen op zeker door de tweede bal voor halfvol op rechts aan te spelen. Met voor tweede rechts effect op rolhoogte forceer je niets. De weggestuurde stootbal gaat goed rond en loopt geen klotsrisico. De trefkans van de korte band af is niet nadelig. Dikwijls worden deze stootbeelden gespeeld naar een dubbele trefkans uit de hoek. Die kans is er nu niet. Links of rechts is en blijft een misser zonder tweede kans. Het moet keer op keer gezegd en geschreven worden, dat een lange rolstoot niet intensief met effect gespeeld mag worden. Over die afstanden moet je proberen inzicht te behouden in de gevolgen van een verzorgde afstoot. Veel force is dan een farce. Je gokt op trefkans in plaats van je mogelijkheden ten volle in het spel te brengen.		Een eenvoudige aanpak voor een lastige stoot. Bespeel de tweede bal rustig en halfvol op links. Het natuurlijke gedrag van bal één laat een te sterke doorwijking naar de lange band zien. Om de uitloflijn van één enigszins te herstellen, geef je bal één voor tweede links effect op rolstoothoogte. De weggestuurde tweede vormt geen probleem, mits beheerst en zuiver afgestoten. De vervolgstoot wordt waarschijnlijk een eenbandstoot met oversteek tussen de lange banden. Die eenbandstoot, met een nagenoeg haakse invalshoek naar de derde bal, moeten subtiel zuiver worden gespeeld. Er is dikwijls geen herkansing vanaf een achterliggende band. Hard afstoten betekent dat de stootbal gaat "zoilen" en te vroeg op de lange band komt. Hard stoten is trouwens altijd af te raden. Energiek afstoten is heel wat anders.			
opmerkingen:	bal	lb	rb	lo	ro
Vóór de afstoot kun je al goed de kwaliteit van je tegenstander inschatten.	1	hl -	hl + 3/4 re	rh + 2/3 re	rh - 2/3 le
	2	1/2 vl	- 1/4 vr	1/2 vr	1/2 vl
	3	v	v	v	v



Techniek

De lange rolstoot

Het mikpunt op de tweede bal is in deze posities steeds halfvol.

- a. afstoten op 1,5 cm boven de hartlijn.
- b. afstoten op 1,0 cm boven de hartlijn.
- c. afstoten op 0,5 cm boven de hartlijn.
- d. afstoten op de hartlijn.

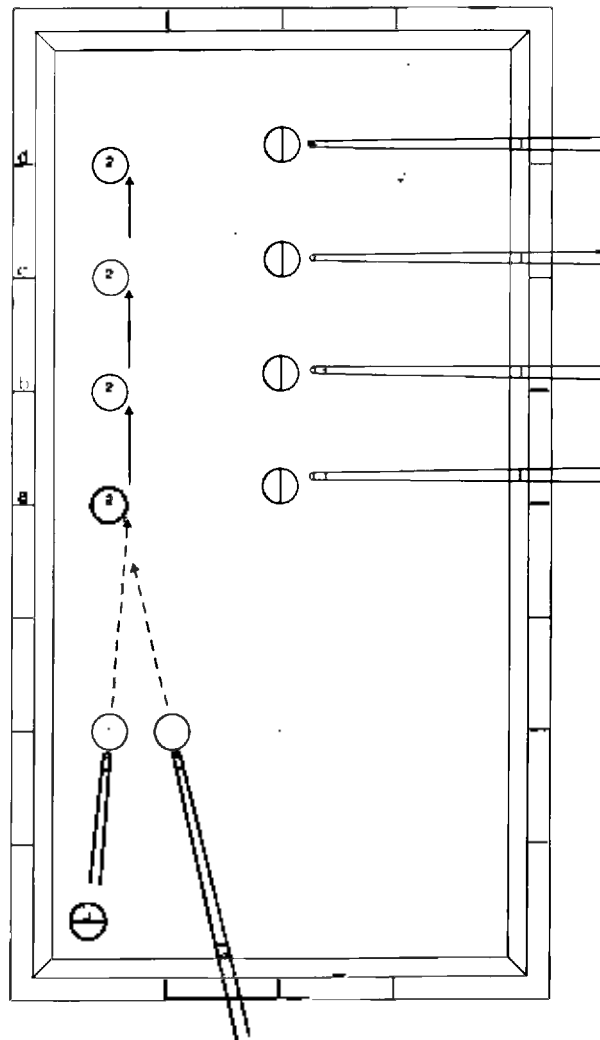
Ligt de stootbal meer naar rechts, dan verandert de aanspeelhoogte niet. Je stoot nu af met voor drievierde rechts effect om de speelbal gunstig te laten uitdraaien. Om makkelijk zijwaarts uit te kunnen wijken speel je de tweede bal voor drievierde vol aan op rechts.

Ligt de tweede bal meer naar rechts, dan wordt links achterom gespeeld. Je blijft halfvol aanspelen. Alle posities worden een halve centimeter lager gespeeld dan in het oorspronkelijke speelplan is aangegeven. Beide ballen, één en twee, moeten via de korte en lange band in een verzameling komen. De verlaagde afstoot remt het roltempo van de stootbal en voorkomt klotserisico.

Speel je bij direkt rechtsom de tweede bal te licht aan, dan blijft die tweede bal achter in de positie en kan er moeilijk verzameld worden.

Gebruikte afkortingen:

- h - hoogte
- l - links
- r - rechts
- t - trekken
- v - vol
- hl - hartlijn
- th - trekstoothoogte
- rh - rolstoothoogte
- al - amortilijn
- e - effect
- no - noordoosten
- nw - noordwesten
- zo - zuidoosten
- zw - zuidwesten
- zz - zuidzijde
- wz - westzijde
- nz - noordzijde
- oz - oostzijde
- 1/4 - dun
- 1/2 - halfvol
- 3/4 - drievierde vol
- 2/3 - tweederde vol
- 7/8 - bijna vol



Klotsstoot en aanspeeldikte

De klotsstoot plaatst de speler voor een apart probleem. De speelbal komt op de tweede vastliggende bandbal. Vanaf die vastliggende bal kaatst de speelbal naar de derde bal. Bij deze aanspeelvorm het mikpunt bepalen is een lastige klus. Je moet er van uit gaan, dat de stootbal regelmatig moet kaatsen op de vastliggende bal aan de band. De invalshoek moet gelijk zijn aan de hoek van uitval, mits de situatie deze aanpak toelaat. Vanuit de praktijk is te herleiden, dat je de tweede bal voor een vierde vol kunt aanspelen, bij een invalshoek van zestig graden. Nee! de invalshoek toe tot ongeveer vijftien-zeventig graden, dan mag de aangestelde tweede bal halfvol geraakt worden. De kaatsing brengt de speelbal in een goede lijn naar drie. Met een invalshoek kleiner dan vijftien-zeventig graden, is het raadzaam om over te gaan op een goed verzorgde snijstoot. Bij klotsend aanspelen op de tweede bal kan de raakbal te makkelijk uitwijken. Zijn er dwingende redenen om toch klotsend te spelen, dan moet je voorbij het mathematische mikpunt aanspelen.

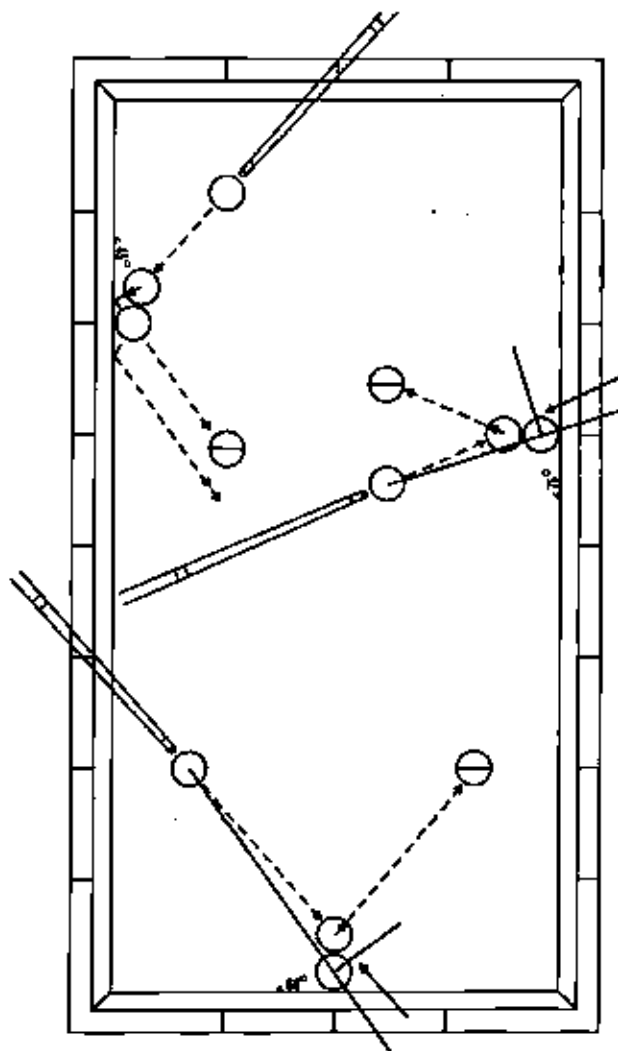
Deze aanpak vraagt zoveel technische voorkennis, dat een bekende snijstoot te verkiezen is boven een klotsstoot met veel risico. Het komt regelmatig voor, dat de klotsstoot een minder gunstige ligging heeft dan de aangegeven ideale posities. In de uitwerking moet je dan wel uitgaan van een harmonisch kaatsende stootbal. Ligt de derde bal verder weg, onder een grotere uitvalshoek, dan kun je het uitrollen aanpassen door uitdraaiend effect of minder vol aanspelen. Omgekeerd kun je een beperking in de uitvalshoek aanbrengen door iets dikker op de klotsende tweede bal aan te spelen. Een beetje tegenwerkend effect kan voldoende invloed op de uitvalshoek tot stand brengen, als dat nodig mocht zijn.

Bij een stoot over grotere afstand kun je de kaatsing bevrindelen door lager af te stoten op de speelbal. De stootbal rolt dan geremd aan op de tweede bal en reageert wat sneller op de kaatsreactie. Bij een beperkte belafslag kun je de stootbal afremmen door hoog aan te spelen. Rolgedrag en balgewicht brengen de stootbal in een geringe voorwaarts uitdraaiende curve naar drie. Het biljart, het laken en de biljartballen kunnen een aangepast stoot-

gedrag vragen. Niet elke tafel kan op dezelfde wijze bespeeld worden. Bij het inspelen is het wenselijk om een paar klotsstoten in het oefenprogramma op te nemen. Je moet tijdens een partij al je technische mogelijkheden ten volle kunnen benutten. Als je bepaalde stootvormen achterwege moet laten, ben je duidelijk in het nadeel. Een klotsstoot moet met volle overtuiging en dwingend gespeeld worden. Subtiele duwstootjes zijn alleen toelaatbaar in kleine speelposities zonder enig risico voor de trefkans op de derde bal. In een goed stootplan heb je alle gevolgen voor je afstoot goed overwogen. De technisch verzorgde aanpak is meestentijds te verkiezen boven een gevoelsmatige afstoot. Feeling kan een speler op elk ongewenst moment in de steek laten.

Techniek en spelkennis kun je onder alle omstandigheden benutten. Zeker bij een lastige klotsstoot mag en moet je voldoende tijd nemen om de gevolgen te overdenken. Hardheid in de afstoot kun je dan niet meer hantieren om onkunde te camoufleren. Als je een klotsstoot mist resteert er meestentijds een lastige aanvangspositie voor de tegenstander. Met vlot aanspelen op twee komt de tweede bal mee naar de positie bij drie. Een zachte trage afstoot brengt wel een klotsstoot tot stand, maar laat twee dicht bij de band achter. Oefening geeft je gevoel voor de plaatsingsmogelijkheden.

Een ervaren speler kan een klotsstoot op verschillende manieren in zijn spelwijze benutten.



Uitwerking van stootinvloeden

1. De bijgevoegde oefenstof kan plaatsing over grotere afstanden mogelijk maken, met een grotere mate van speelzuiverheid. Raken alleen is niet genoeg, als je plaatsend wilt spelen. Meer en meer moet de aanspeelwijze op de derde bal een bepalende factor in je spel worden. Maar netaan raken is niet voldoende om een bespeelde positie in de hand en voor de keu te houden.

2. Op de afgebeelde tekening is goed te zien welk een ruime marge er ingebracht kan worden in de uitloop van de stootbal. De uitrolrichting van de tweede bal is nagenoeg bepaald, na de ontmoeting met de stootbal. De afstoothoogte en de plaatsing van bevorderend of tegenwerkend effect kunnen een zeer ruime uitrolvariant in het rolpatroon van de stootbal zichtbaar maken.

In een bijzondere situatie kan de stootbal los komen van het laken. Dat gebeurt, als de stootbal op doorschiethoogte wordt aangespeeld met een gelifte keu in de achterhand. De stootbal ondervindt extra pressie. De druk kan door de klemming van pomerans en laken niet direct worden omgezet in beweging in horizontale lijn. De tijdelijke frictie vindt uitwerking in een opspringende stootbal, zodra de keu los komt van de bal. De veerkracht van bal, pomerans, lei en laken ontladend zich in een loskomende bal.

3. Bij een te vlakke afstoot, zonder voldoende energie, kan de stootbal door de positie zakken. Dit doet zich nog wel eens voor als een speler met een overdaad aan stootzorg gaat spelen. Door een te zachte afstoot is de vertrekkende glijdende bal alweer overgegaan in rollen voordat de tweede bal is bereikt.

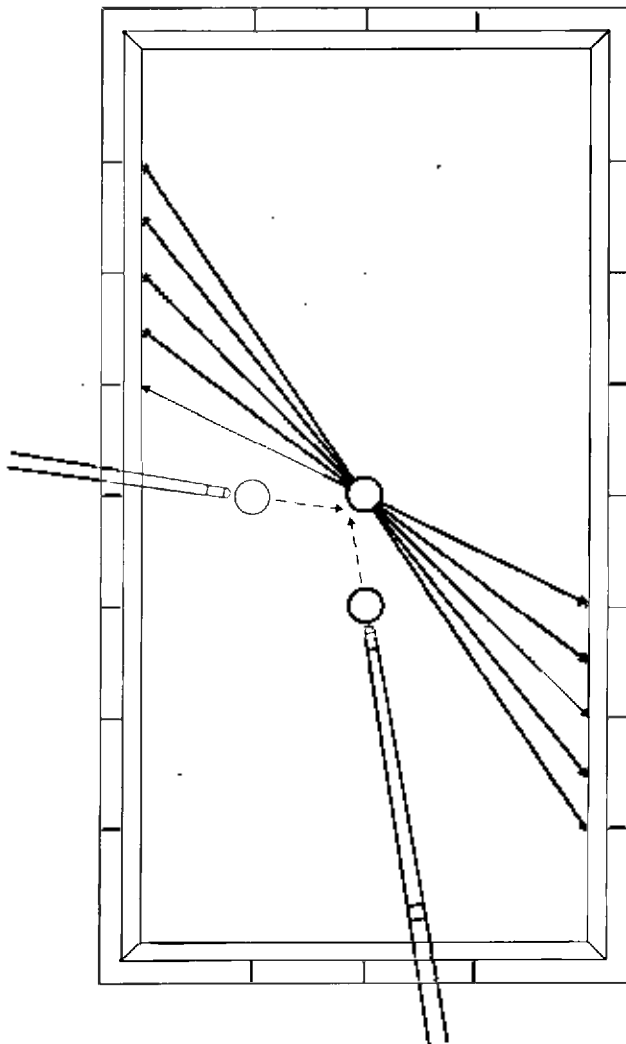
Het wijkingsgedrag van de stootbal verandert daardoor en de invloed van de zwaartekracht van de rollende bal brengt een missende curve op tafel tot stand.

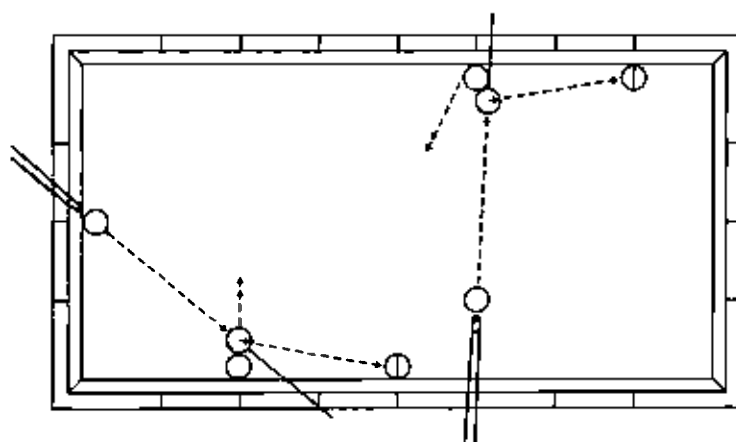
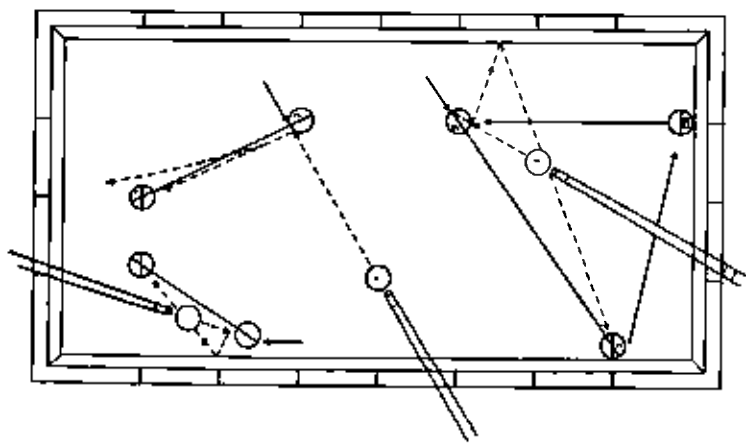
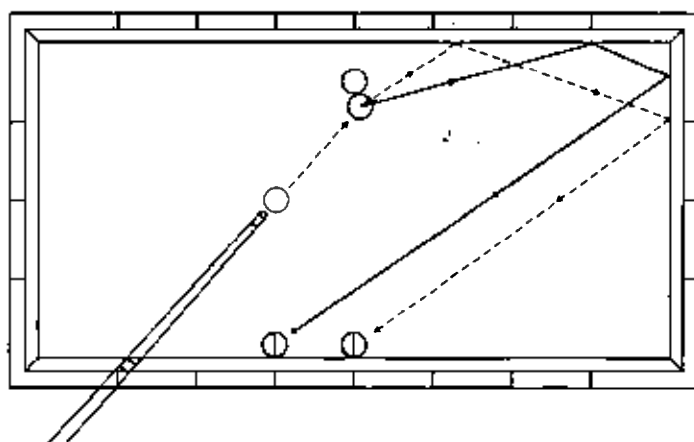
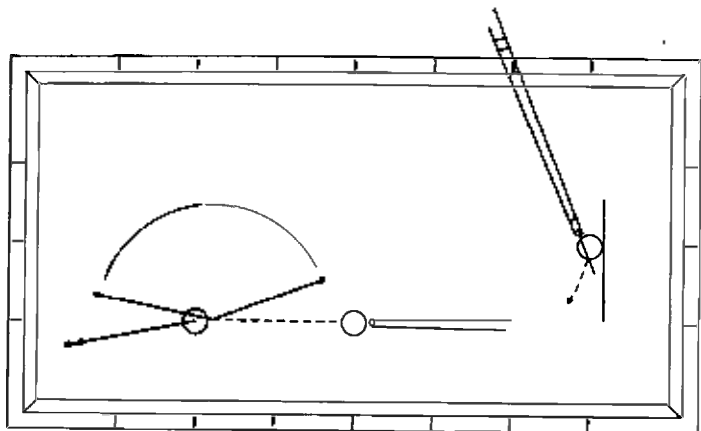
Bij een bandstootpositie kan het lastig zijn

om het mikpunt op de tweede bal te bepalen. Een derde bal (in gedachten) op een band verder spiegelen in een gelijk blijvende plaatsverhouding, kan een beter zicht geven op het meest bruikbare mikpunt. De wijkung wordt bepaald door afstoothoogte (diepte). Het uitrollen van de stootbal wordt verder bepaald door het effect en het afstoottempo. In de aangegeven situatie kan het mikpunt naar de achterzijde van de tweede bal gebracht worden.

4. De afstoothoogte is bepalend voor de uit-zwaai van de stootbal, na contact met de tweede bal. De afstootsnelheid en de uitwerking van het meegegeven effect op de band(en) bepalen de rolafstand van de stootbal en de uitloop van de aangespeelde tweede bal. De verwerking van de totaal ingebrachte stootenergie wordt verdeeld over de in beweging gebrachte ballen.

5. Een aparte vastebandstoot ligt er als beide aanspeelbare ballen vast aan band liggen. Onder een haakse aanspeelhoek speel je halfvol aan met voor drievierde tegenwerkend effect. Om een band mee te pakken, geef je iets minder tegeneffect. Dan zakt de speelbal door naar de band, alvorens te caramboleren. Is de aanspeelhoek 45 graden dan speel je bal twee voor een vierde vol aan en stoot je af op de hartlijn. Je passoort bal twee dun, zonder klotsen, met een benodigde band zachtjes naar de derde bal. Het is in die tere afstootjes een beetje alles of niets. Het moet lukken, want een misser betekent meestal het afgeven van een positie met mogelijkheden voor de tegenstander.





Amorti stootvormen

1. De geamortiseerde snijstoot.

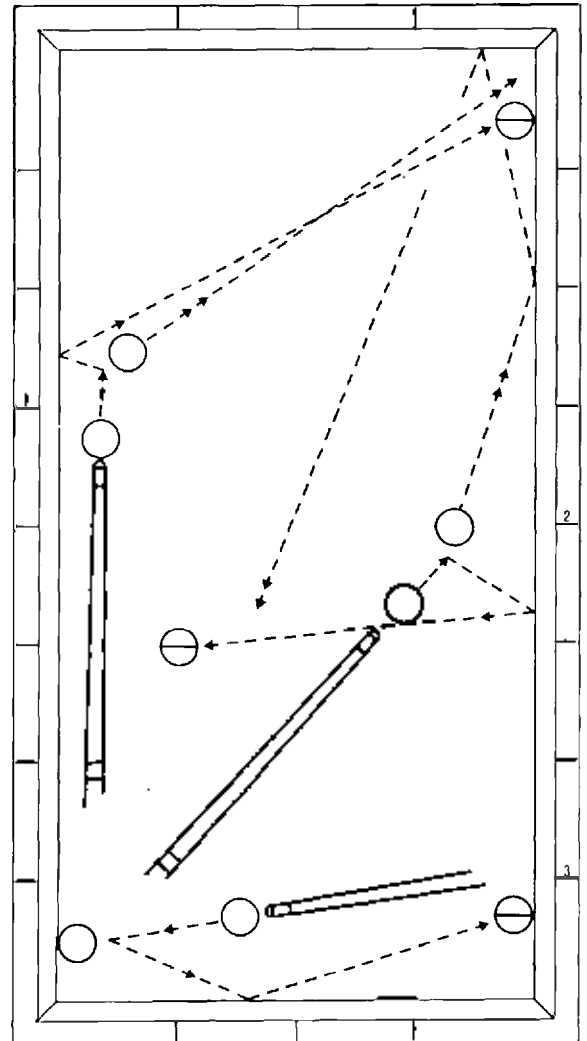
Speel de stootbal aan op trekstoothoogte.
De tweede bal speel je halfvol aan.
Geef de stootbal voor tweederde rechts effect om uit te draaien van de lange band, naar de positie bij drie.
In de voorbereiding de klots met de derde bal of de stootbal vermijden.
Op minder dan halfvol is de snijstoot op diepte niet meer te houden en zakt de stootbal door de positie.

2. De indirecte amortistoot.

De tweede bal wordt halfvol rechts aangespeeld.
Minder vol aanspelen maakt een amorti-reactie onmogelijk.
Afstoten op de amortilijn om het roltempo te beperken.
De botsing met de tweede bal heeft ook al een remmende werking.
Geef de stootbal voor tweederde links effect om de uitdraai op de band tegen te werken. De tweede bal kan vrijuit inrollen naar de positie van de derde bal. De geremde stootbal komt in dezelfde tijd beheerst en rustig naar de derde bal toe.

3. De geamortiseerde klotsstoot.

Bespeel de tweede bal nagenoeg vol op links van het hart. De stootbal geef je voor tweederde links effect op de rollijn. Door de klots wordt de stootbal teruggeduwd in de richting van de korte band. Het hoge effect remt de terugslag. Op de korte band kan de stootbal door het zijwaartse effect uitdraaien naar de derde bal.
Afstoten op trekstoothoogte versnelt de bewegingsreactie en kan van invloed zijn op de rolrichting van de stootbal of de controle op de plaats van de derde bal. Nu blijven 1 en 3 bijeen en 2 komt even los van de band. Dat geeft een gunstige volgordepositie, gezien vanuit de bandstoter.



Bandstoot-plaatsingsstoten

In het boek Biljart Spelsoorten wordt op de bladzijden vierendertig en vijfendertig aandacht besteed aan de plaatsingsstoten voor het bandstoten. Het spreekt vanzelf dat in deze uitgave een aantal aanvullende speelvormen wordt aangeboden. De topafbeelding toont twee dicht bij elkaar liggende ballen. Het is niet doenlijk om de positie binnendoor te bespelen. Toch blijft ons streven om de positie enigszins gesloten te houden, als dat kan. In de afbeelding is de aanspelbare tweede bal los van band. Door de stootbal naar de korte band te spelen, kan de aangespeelde tweede bal kaatsen tussen de lange banden. Om de tweede bal niet te ver te laten wegrollen, moet je zo vol als verantwoord is aanspelen. Bij een goede tempoplaatsing van de tweede bal kun je een seriepositie overhouden. Liggende beide ballen vast aan de lange band, dan kun je een lange rondspeelbal overwegen.

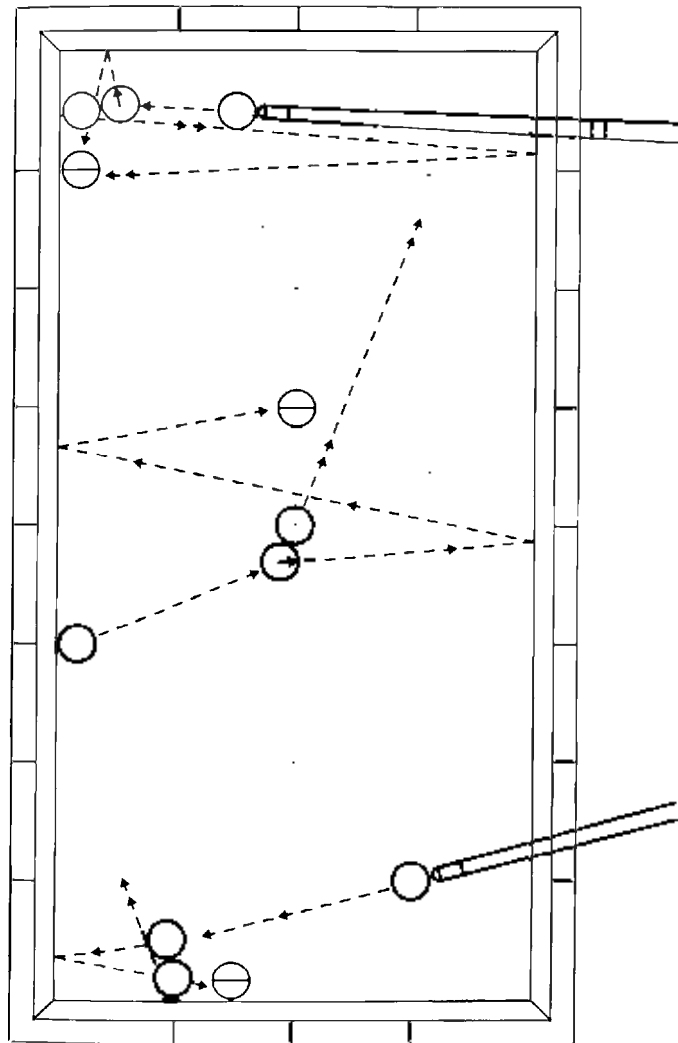
Ook dan is het van groot belang om het rolgedrag van de aangespeelde bal in de plaatsing te betrekken. Een laatste moeilijke oplossing kan gelegen zijn in een zuivere lossebandstoot vanaf de lange band aan de overzijde van de positie. Hard aanspelen is geen factor om de trefzekerheid te doen toenemen. Rustig en met overtuiging afstoten biedt de grootste mogelijkheden.

De middenpositie op het speelveld heeft meerdere aanspeelmogelijkheden. Dun rechts langs de tweede bal is soms nog wel mogelijk. Een zeer dun gespeelde tweede bal gaat dikwijls wel ten koste van de speelzuiverheid. Een fractie te dik of te dun is bepalend voor de reactie op de lange band. Om die reden geef ik de voorkeur aan een beperkte harmonicastoot. Er kan wat voller worden aangespeeld op de tweede bal, zonder klotsrisico op de derde bal. Na enige oefening is de kaatsing tussen de lange banden zeer goed in te schatten. In de praktijk blijkt deze kaatsende bandstoot een zekerder trefkans te bieden, dan het directe dun aanspelen over één band. Soms wordt de aangespeelde tweede bal een obstakel in de rolroute naar drie, als het uitroltempo van de tweede bal te gering is. Met een soepel speeltempo kan deze ongunstige

middenpositie ook meer naar een lange band worden gebracht. Dat verbetert de positie in een vervolgstoot aanmerkelijk.

Zonder twijfel een lastige stoot te noemen. Er wordt veelal fantasieerlijk op gereageerd. Een oplossing in eenvoud biedt het meeste perspectief om goed verder te kunnen gaan. Speel de tweede bal dun aan met voor tweede links effect op rolstoothoogte. Een kaatsende reactie moet beslist vermeden worden. Licht aanspelen op de raakbal maakt de tweede bal los van de korte band. Na contact met de lange band kan de stootbal achter de tweede bal om naar drie rollen. Eenvoudig en verzorgd uitgevoerd, kun je heel goed verder werken aan een bandstootserie.

Blijf werken en streven naar een positie in de buurt van een hoek, bij de korte band. De aanspelbare ballen kunnen het beste op ongeveer tien centimeter van de band liggen. Vanuit deze ligging kun je makkelijk keerstoten en kleine rammelstoten realiseren. De positie laat zich goed herstellen, omdat de stootzuiverheid over geringe afstand beter te verwezenlijken is. In de totaalaanpak moet je blijven proberen om tot een seriepositie te geraken. Dat mag nooit risicodragend gebeuren voor een mogelijk verlies van de beurt, door een onnodige misser.



De vastliggende aanspeelbal

lb.

Een standaardstoot, als de uitrollijn naar de tweede bal niet te lang is. De tweede bal wordt halfvol op links aangespeeld. De stootbal aanspelen op de rollijn om bijzondere invloeden in de speelsituaties te vermijden. Op de rollijn geef je voor drievierde rechts effect.

Het afstoten op de rollijn bevordert de voorwaartse beweging van de stootbal, ondanks een lichte klotsreactie bij de ontmoeting met de raakbal aan de band.

Het meegegeven rechtse effect remt de uitslag naar links en vertraagt de afslag. De aanspeeldikte is precies goed om ideaal rustig uit te kaatsen naar de derde bal aan de band.

rb.

De afstoot is gelijk aan linksboven. De afstootintensiteit is wat energieke. We willen dat de afstootinvloed nog aanwezig is als de stootbal de tweede bal bij de band bereikt. Als een tafel heel direkt reageert, kan de afstootenergie mogelijk beperkt blijven.

la.

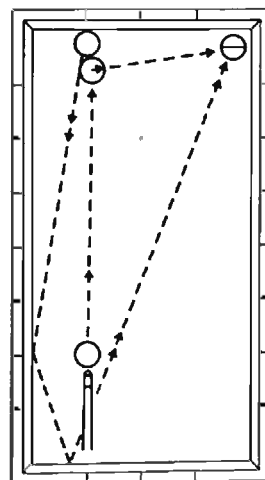
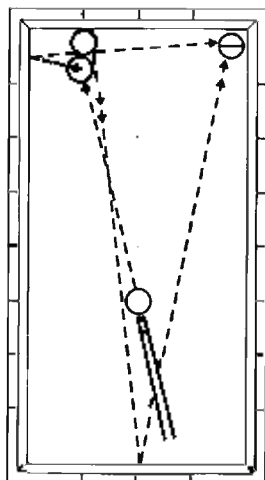
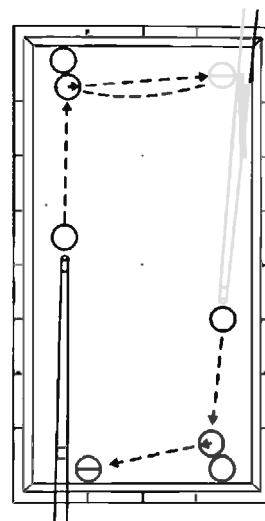
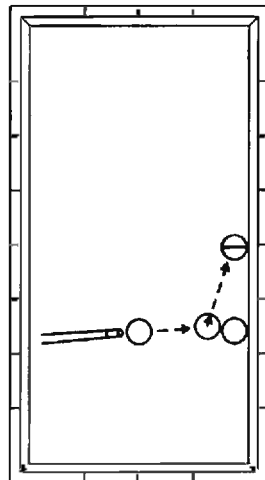
Direkt naar rechts spelen is nagenoeg niet te doen. Ga mee met de natuurlijke uitvallijn van de stootbal. Iets minder dan voor drievierde vol aanspelen op de tweede bal. Je neigt naar halfvol. De stootbal slaat af naar de lange band. Je moet afstoten op de rollijn om een voorwaartse reactie in de stootbal te behouden.

Om op de lange band een voorwaartse uitdraai te verkrijgen, geef je de stootbal voor tweederde effect op rechts. Met een vloeiende energieke afstoot komt de stootbal schuin weg naar de positie van de derde bal rollen. In een goede afloop heeft de raakbal het juiste tempo om onder een goede hoek naar een verzamelpositie te komen.

ra.

Afstoten op doorschiethoogte, met voor tweederde links effect. De aanspeeldikte ligt tussen drievierde vol en halfvol.

Afstoten met polsenergie op tempo. Dit is een zeer lastige stoot. Deze stoot is echter ook waardevol als je een goede vlakke richtstoot verzorgd kunt maken. Nu zijn een correcte houding en een afstoot op lijn van zeer groot belang om te kunnen caramboleren.



Gemaskeerde posities

Het komt dikwijls voor, dat de tweede en de derde bal nagenoeg in elkaars verlengde liggen. Als je deze situaties te dikwijls voor de keu krijgt, kan je de moed ontzinken. Het lijkt soms alsof er een zekere mate van ongeluk in het spel is geslopen. Toch is het dikwijls aan eigen spelbenadering te wijten, dat het op deze wijze misloopt. Alvorens af te stoten moet je je een beeld kunnen vormen van het speelresultaat dat je beoogt. Voor de afstoot vorm je je een beeld over de vervolgpositie. Zonder deze aanpak is elke plaatsing een beetje een greep in het duister. Een stootplan heeft in de uitvoering gevolgen die je niet mogen verbazen. Als je maar af moet wachten hoe het loopt, kun je de situatie moeilijk blijven controleren.

Vanuit dit gezichtspunt is het dus ook een beetje eigen werk, als de restpositie een gemaskeerde derde bal oplevert. Een aantal van veel voorkomende masquéposities is op de tekenbladen in beeld gebracht. De posities van A en F corresponderen met elkaar. De aanpak is lastig als je er voor de eerste keer uitvoering aan wilt geven. Het is best zinvol om deze aparte groep stootbeelden in een gerichte training volop aandacht te geven. Oefening en inzicht kunnen later van veel nut zijn.

A. De moeilijkste en meest bekende vorm van problemen bij een gemaskeerde balligging. In de stootbenadering moet je de tweede bal spiegelen. Dat wil zeggen, dat je je een denkbeeldige tweede bal moet voorstellen, waardoor deze, samen met bal twee en drie een gelijkbenige driehoek vormt. Vanuit de derde bal is een denkbeeldige lijn te onderkennen naar de geprojecteerde tweede bal. Het mikt punt voor de stootbal ligt op het aangrijpingspunt van de denkbeeldige lijn, op de buitenzijde van de derde bal. In de tekening zijn de genoemde lijnstructuren aangegeven. Bij de afstoot wijkt de tweede bal uit naar de derde bal. De derde bal wordt opgeduwd naar de lange band. Vanaf de lange band kaatst de derde bal in de aangegeven richting. Op het speelveld van het biljart ontmoeten de stootbal en de derde bal elkaar voor de

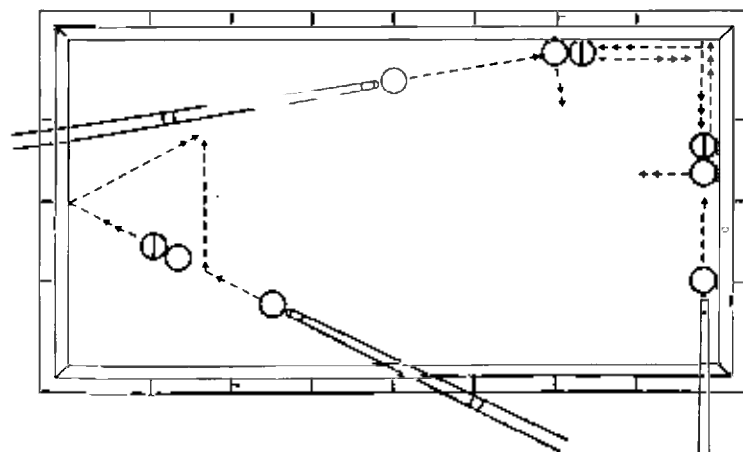
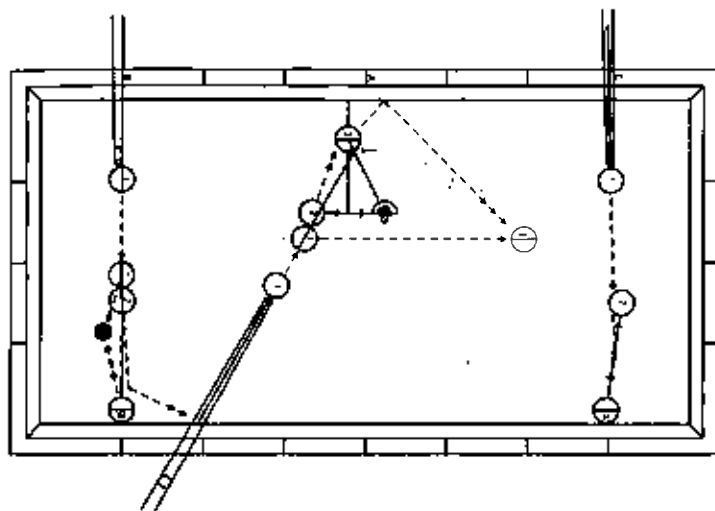
carambolage. De stootbal mag beslist niet op tempo worden gespeeld. Stoot af zonder richtingbevorderend effect. Met een afstoot op de amortilijn rem je het roltempo voldoende af. Zonder veel oefening kun je je onvoorbereid beter niet aan dit type ontmoetingsstoten wagen.

B. Deze vorm is veel beter bekend en bespeelbaar. Geef je stootbal een beetje effect aan de rechterzijde, iets boven de rolhoogtelijn. De tweede bal neemt een beetje draaiing over en wordt zeer licht naar links geduwd. Bij de ontmoeting met de derde bal wijkt de tweede bal naar links uit en laat bal drie kaatsen. De stootbal ontmoet de kaatsende derde bal aan de rechterzijde van de stootlijn.

C. Vergelijkbaar met de voorgaande positie kun je deze positie ook anders benaderen. Doorschieten is nog geen bruikbare mogelijkheid. De tweede bal zal de derde bal nog netaan meepikken. Om de stootlijn harmonisch te laten zijn, kun je het mikt punt voor je stootbal verplaatsen. Je plaatst het mikt punt hier in het midden van de denkbeeldige verbindingslijn tussen bal twee en bal drie. De wijk is hier iets ruimer, omdat de derde bal wat meer aan de zijkant wordt getouchéerd.

D. Rustig afstoten op doorschiethoogte, met voor drierijde rechts effect. De tweede bal wordt er tussenuit gewrongen door de overgenomen effecten op de stootbal. De derde bal kaatst en ontmoet de stootbal langs de korte band.

E. Bij vol aanspelen op de tweede bal, kaatst de derde bal heen en terug. De tweede bal wordt enigszins in de band geduwd en veert daar vanaf het speelveld op. De tweede bal komt voldoende van de band af om de derde bal ruimte te bieden om te passeren. Afstoten op rolstoothoogte.



Masseren en pikeren

De biljarters met een beperkt gemiddelde zien het gebruik van een masséstoet of pikeerpositie als een lastige opgave.

Dat is niet ten onrechte. Je bent maar in een zeer beperkt aantal stoetposities genoodzaakt, om de keu in een min of meer vertikale stand te hanteren. Het ontbreekt je dus ook al aan ervaring. Dan zijn er veel gelegenheden waar masseren en pikeren niet zo op prijs gesteld wordt. Ook daar is begrip voor op te brengen. Vooral bij de pikeerstoet wordt er extra druk op het laken uitgeoefend door de stoetbal. Na de stoet is in veel gevallen een merktekentje achtergebleven op het laken. Niet door contact met de pommerans, maar door de wringende druk van de bal op het laken. De stoetbal wordt met kracht drukkend aangespeeld en geeft die energie door aan het laken.

Bij het masseren wordt de stoetbal meestal aangespeeld onder een hoek van 50 tot 70 graden. Een masseerstoet verhoogt de wrijving van de stoetbal op het laken. Die invloed is echter veel beperkter dan bij het pikeren. De masseerstoet maakt een stoetbalcurve mogelijk. Die hoek kan variëren tot een uitdraai-curve van 40 graden. De hellingshoek bepaalt of een bal direkt of wat later reageert. Hoe steiler de keu, hoe eerder de curve wordt ingezet. Ook de afstoetkracht is van grote invloed op de uittolning van de masseercurve. Het stoetbeeld van de masseercurve wordt dus bepaald door een combinatie van stoethoek en stoetkracht. De afstand wordt ook bepaald door hoger in de masseerzone aan te spelen. De uitdraaihoek wordt versterkt door verder van het hart van de bal aan te spelen (effekt meegeven).

De masseerstoet onderscheidt zich wezenlijk van de pikeerstoet.

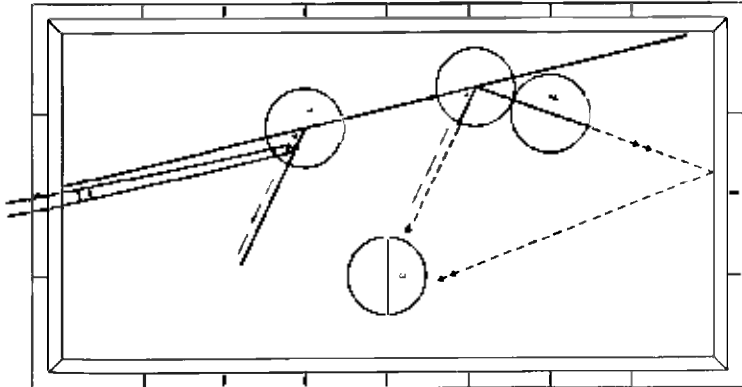
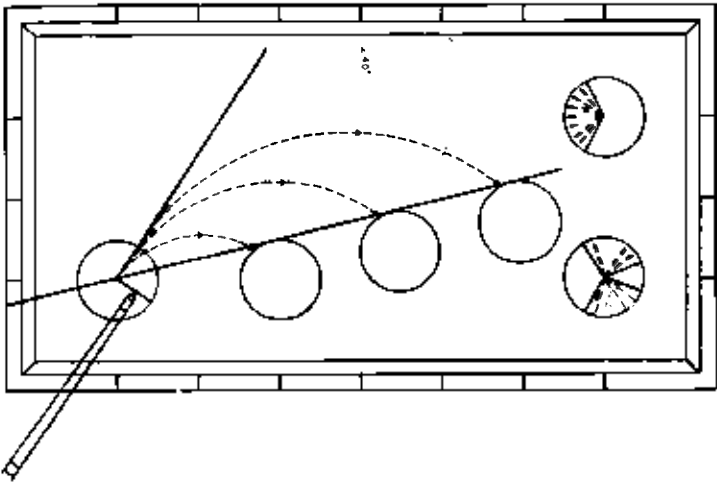
Bij masseren wordt de curvelijn van de stoetbal direkt ingezet. De stoetbal kan normaal worden aangespeeld, zoals bij de vlakke afstoet. In de tekening is de bespeelbare zone voor masseerstoeten goed te zien. De masseerstoet kan begrijpelijk niet worden toegepast in de direkte rollijn van de stoetbal. Dat laet de top van de stoetbal speelvrij. Verder kan praktisch het gehele balgebied bespeeld worden, zoals het zich uit de afstoethoek laat aanzien.

De pikeerstoet wordt technisch duidelijk anders aangepakt. De aanspeelhoek neemt toe tot bijna 90 graden. In de afstoet wordt de keu dwingend naar de stoetbal gebracht en door het mikpunt gedreven. De duwende kracht en de wrijving persen de stoetbal in de speelrichting.

Wanneer de voorwaartse kracht is uitgewerkt, gaat de stoetbal reageren op het meegegeven richtingseffekt. Op de tekening is deze uitwerking in een strakke belijning aangegeven. De praktijk van de afstoet laat in de aanrollijn naar twee al een lichte curve zien. Deze wijking is geringer, naarmate de afstoetenergie op bal één toeneemt. De afstoet moet eindigen in de balpositie en zeker niet op het laken. Het zal begrijpelijk zijn, dat de druk op de bal geringer wordt als je meer aan de buitenzijde van de stoetbal aanspeelt. Je mag in deze techniek best rekening houden met de bespeelde materialen. Als je de pikeerstoet technisch niet aankunt, kies dan voor een andere speelwijze. Te dikwijls menen matige spelers, met wat geluk, een fraaie pikeerstoet aan het aanwezige publiek te moeten laten zien. De pikeervorm als stoet is zeer wel bruikbaar en technisch goed uitvoerbaar, mits men voldoende inzicht en stoetervaring heeft. Onthoud de wezenlijke verschillen tussen masseren en pikeren.

De masseerstoet reageert direkt met een curve na de afstoet.

De pikeerstoet maakt eerst de richtinglijn af, om vanuit die positie uit te rollen naar de aangegeven rolrichting.



Doorschieten

In voorkomende situaties wordt de doorschietstoot door een groot aantal spelers als lastig ervaren. Zelden vinden we de klassieke positie voor de keu. Een fraaie lange stoot op tempo, net langs de derde bal is voor de meesten nog wel te doen. Het moet niet te maken hebben met hoeken, effecten en banden, want dan is er al gauw een optie voor een andere aanpak. Toch is dat in veel gevallen niet nodig. Je moet, net als de snookeraar, zicht hebben op de vortreklijn van bal twee, na aanspelen door de stootbal. Zicht op de vortreklijn kan de vrees voor een ongunstige klots of passeerkontakt doen afnemen.

Je ziet in de biljartcompetitie veelal een eenduidige benadering van de doorschietstoot. Omveranderd spelen ze de doorschietstoot op maximale doorschiethoogte, zonder variatie. Bij navraag zijn veel biljarters onbekend met het feit, dat een doorschietreactie al ontstaat vanaf de aanspeelhoogte op de hartlijn. Dat betekent dat het tempo van doorrollen heel goed regelbaar is.

Doorschieten met een harde afstoot wordt uitgebeeld in de speelsituatie rechtsboven. De tweede bal wordt flink op tempo rondgeduwd, na aanspelen door de stootbal. Om vertraagd door te rollen naar de derde bal, is bal één geraakt op de hartlijn. De mikpuntbepaling in de doorschietstoot is al een aantal keren verduidelijkt in andere toelichtingen van dit boek en andere uitgaven.

Het vertraagde doorrollen vindt de rolenegle deels ook in het balgewicht dat in het aanrollen sterk wordt vertraagd door contact met de tweede bal. De bekende aanspeelvorm is merendeels terug te vinden in de tekening rechtsonder. Caramboleren zal weinig of geen moeilijkheden behoeven te geven.

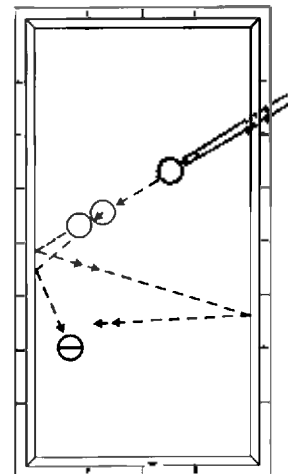
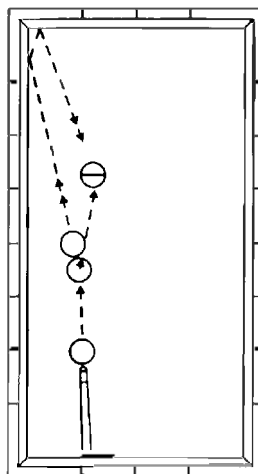
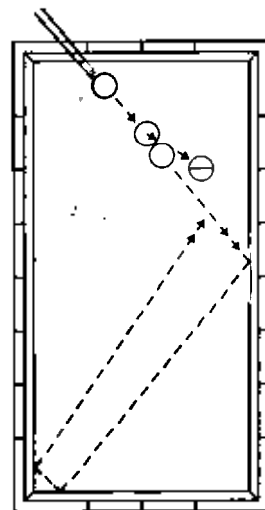
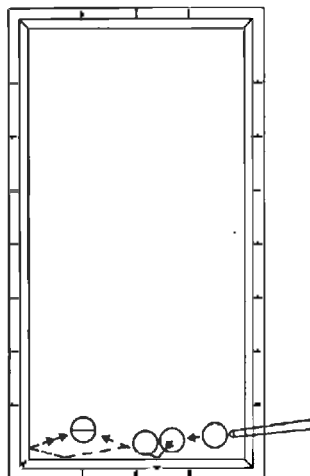
Er is meer mee te doen, door de plaatsing van de tweede bal te verzorgen. De derde bal mag na contact niet te veel van plaats veranderen. Op die manier kan een aangepast tempo van de tweede bal leiden tot bescheiden verzamelen. Deze menging van techniek en spelbenadering wordt door onwetendheid en gebrek aan ervaring te weinig toegepast. Mij is geen sport bekend, waarbij beoefenaren zo zijn aangewezen op een ontwikkeling van eigen inzichten. Hier mag ik de goede verenigingen niet te kort doen, maar gerichte opleiding van jeugdbiljarters is in ons land een zeldzaam verschijnsel. Niet alleen de

jeugd, maar ook veel belangstellende nieuwkomers in de biljartsport moeten veel op eigen houtje aanleren en ervaren. Ingeslepen technische onvolkomenheden blijven bij velen een biljartleven lang niveaustijging verhinderen of belemmeren. Dat is jammer. Het is meer dan begrijpelijk dat een biljarter stijl en spelopvatting moeilijk meer kan aanpassen na een zeer lange periode van foutieve gewenning. Het is meer dan jammer om te moeten ervaren, dat biljarten een sport met zeer veel geluk genoemd moet worden. Kennis van het spel en kunde in het spelen zijn maar matig ontwikkeld in de districten. Het kan er bij mij niet in, dat iemand na een biljart-historie van dertig jaar competitie nog steeds rond de "één" moyenne is blijven hangen. Een enkele uitzondering daargelaten, zou na zoveel jaren oefenen en spelen er toch wat meer op tafel gelegd moeten kunnen worden.

Gelukkig is het biljartplezier dikwijls nog volop aanwezig. Dat is een troost.

Een doorschietschoot, zoals rechtsonder, kan door bijna elke serieuze biljarter goed worden uitgevoerd. Er moet enig voorstellingsvermogen zijn om in gedachten het stootbeeldverloop te kunnen inschatten. Zonder een idee over de afloop van een stootbeeld kun je heel moeilijk met inzicht een stootbeeld behandelen en afwerken. Zoals een schaker weet, hoe de nieuwe stelling wordt, zo moet een biljarter een idee hebben over de nieuwe ligging van de ballen, na de afstoot in een spelpositie. De onbekendheid met de afloop van een bespeelde situatie is soms overduidelijk van het gelaat af te lezen. Het kan lopen en tegenzitten. Bij va-banque-spel kan het alle kanten op. De doorschietstoot rechtsonder mag op links worden aangespeeld. De stootbal zal, na contact met de tweede bal, direct al een beetje naar links uitwijken.

Op de lange band wordt het gegeven effect uitgewerkt door een uitdraai naar de derde bal. Doorschiet- en trekstoten behoren met de éénbandstoten tot de basiselementen van verzorgd biljartspel. Een biljarter die probeert hoger te gaan spelen, zal proberen om zoveel mogelijk technische aspecten van het biljarten in zijn speekwaliteiten onder te brengen. Met kennis en voldoende biljarkunde leer je steeds makkelijker een goede aanpak voor elke speelsituatie inzien en hanteren. Je staat niet zo gauw meer van een stoot te kijken.



Bandstoten en verzamelen

Spelen over band maakt het biljarten moeilijker. In het bandstoten legt de speler zichzelf een handicap op om op een andere wijze van het biljarten te kunnen genieten in zijn spel. Andere beperkingen vindt een biljarter in het driebanden en het kaderspel. De speelbeperking bemoeilijkt de carambolage. Toch blijft het een opdracht om in die beperkingen te werken aan een vorm van verzamelen. Je blijft er immers naar streven om de positie veilig te bespelen met zicht op de vervolgsituatie. Dat kan betekenen dat de tweede bal over grotere afstand moet worden geplaatst. De derde bal moet veelal slechts licht worden aangespeeld. Als die derde bal voornamelijk op de raakplek blijft, dan is de tweede bal gericht naar die plaats te brengen. Bij grotere afstand moet er ook kennis aanwezig zijn over het rittempo dat de tafel toelaat.

Niet in elke situatie kan de tweede bal naar de plek bij drie worden geleid. Dan kan het nodig zijn om ook de derde bal geplaatst te spelen naar een mogelijke verzamelplaats. Caramboleren is bij het bandstoten al moeilijker dan gewoon. Overhouden en verzamelen zijn dan extra lastig. Beide aan te spelen ballen in een verzameling blijven brengen is dan soms wat te veel van het goede vragen.

Vergeet niet, dat een bandstootverzameling best iets meer speelruimte mag hebben dan een librepositie. De hier aangegeven speel-situaties zijn goed speelbaar. Bij een wat nadere beschouwing kun je in elke situatie verzeild raken in een vervolgsituatie waarbij de ballen achter elkaar zijn komen te liggen. De situatie linksboven kan met een piqué gespeeld worden. Even op rechts aanspelen. De stootbal krijgt voor drievierde links effect om goed weg te draaien naar de korte band. Speel je hier de positie met een eenvoudige trekstoot, dan kan de weglappende tweede bal achter de derde bal aan de lange band terecht komen. Het is beter om verre lossebandstoten te vermijden. Niet alle tafels rollen even feilloos als menig speler zou wensen. Een minimale oneffenheid kan de rolkoers definitief ongunstig beïnvloeden.

De speelpositie rechtsboven kan op verschillende wijzen worden gespeeld.

De aangegeven speelvorm geniet mijn voor-

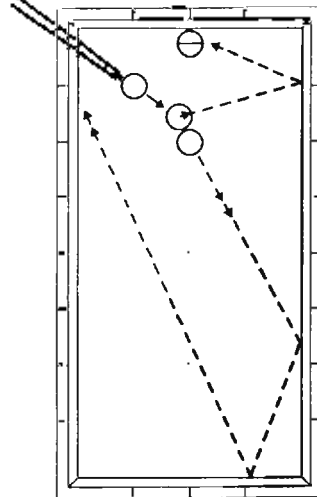
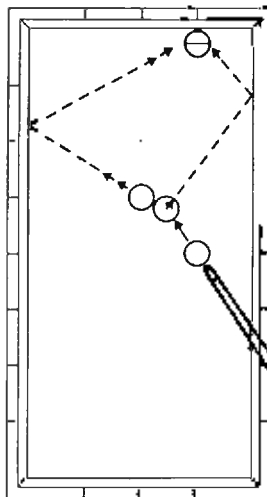
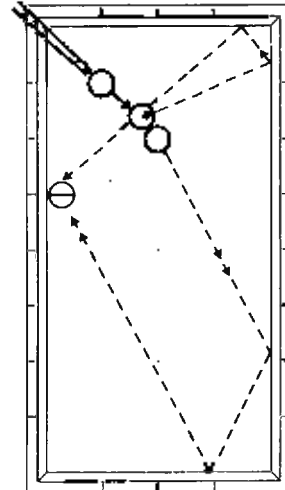
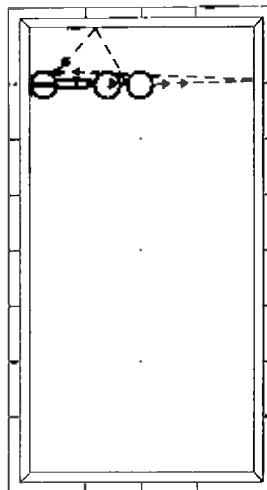
keur, omdat de klots vermeden wordt. De verzameling aan de lange band is niet de meest ideale plek, maar vanuit die plaats kan mogelijk worden verder gewerkt. Je kunt niet na elke afstoot een droompositie verwachten.

Biljarten is een spel waarbij je na elke stoot verder moet, ongeacht de kwaliteit van afloop. Het valt aan te raden om geestelijk snel afstand te nemen van het resultaat van een afstoot. Je emoties spelen geen rol bij de aanpak van de vervolgstoot. Er moet een verzorgd vervolg op het laken worden gelegd, niet meer dan dat.

De speelsituatie linksonder moet ingehouden worden gespeeld. Om te verzamelen mag er beslist geen overdosis aan tempo worden ingebracht. Door zacht afstoten gaat er hier veelal stootenergie verloren. Dat kan leiden tot een wegslippende stootbal. De stootbal moet voldoende intensiteit hebben om goed kaatsend naar de lange band te komen. Van daaruit kan er weinig mislopen. Het verdient wel aanbeveling om de derde bal aan de zuidzijde te raken. Ook hier kunnen de ballen makkelijk achter elkaar komen te liggen aan de korte band. Met wat speelruimte is dat niet bezwaarlijk. Stijf aan de band kan het heel wat lastiger worden om een goede bandstoot af te leveren.

In de speelsituatie rechtsonder is het nage-noeg niet te doen om de tweede bal op eenvoudige wijze naar drie te brengen. Beperk je aanpak dan tot het redelijk mogelijke. Breng de bal naar een haalbare plaats. Je kunt hier proberen om ook de derde bal te plaatsen. Dat dubbel plaatsen moet, gezien de risico's, zoveel mogelijk vermeden worden. In een aantal eenvoudige situaties is het dubbel plaatsen wel verantwoord, zoals in dit geval.

Beide ballen worden naar de hoekzone gedirigeerd om daar een goed speelbaar vervolg te vinden. Een grote plaatsingsstoot moet met veel beheersing worden uitgevoerd. Afstoot, tempo en inzicht in plaatsing, moeten een herkenbaar resultaat opleveren. Is dit niet het geval, dan moeten de lange plaatsstoten in een aparte training nog eens goed worden uitgeprobeerd. De officiële wedstrijd is geen geschikte gelegenheid om onbekende risico's te nemen.





De open voorhand vraagt om een duwende afstoot. Een goede grip op de achterhand, het keugewicht en een goede stootlijn maken de open voorhand bruikbaar. Je hebt beter zicht op de afstootlijn naar bal twee.



De techniek van de open voorhand is soms onmisbaar. Bij een lossebandstoot kan met een lange open voorhand goed op hoogte worden aangespeeld. Aanpassing in de houding vraagt eveneens om een aanpassing van instelling en stootconcentratie.

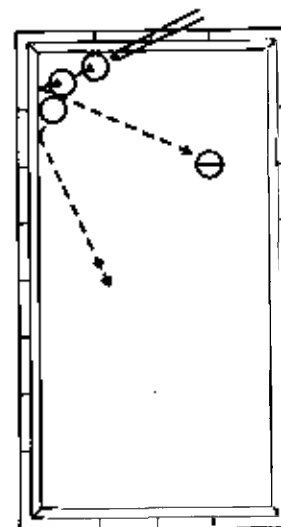
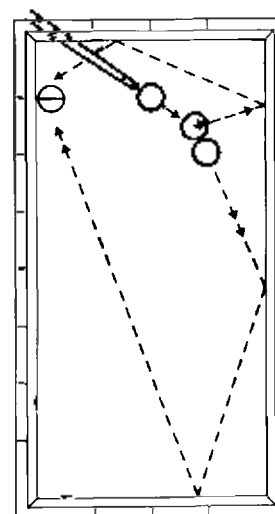
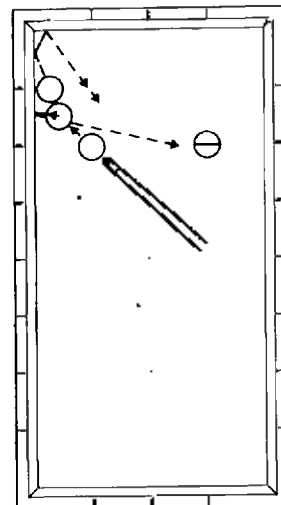
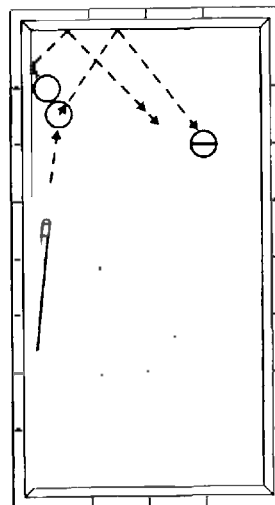


Bij een eenvoudige afstoot, met een bijna vlakke keu, is een vol keukontak nodig. De grip op de keu maakt het mogelijk om goed vanuit de polsbeweging te spelen.

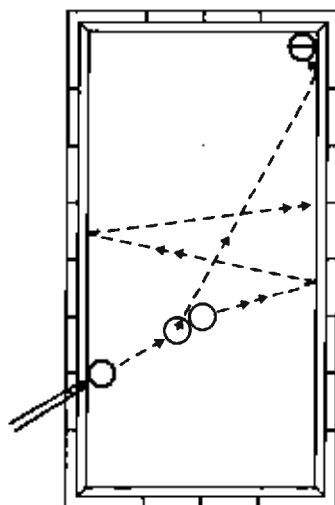
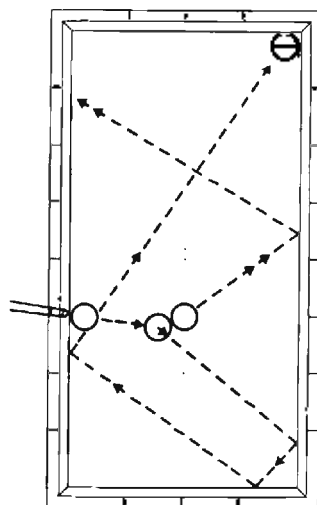
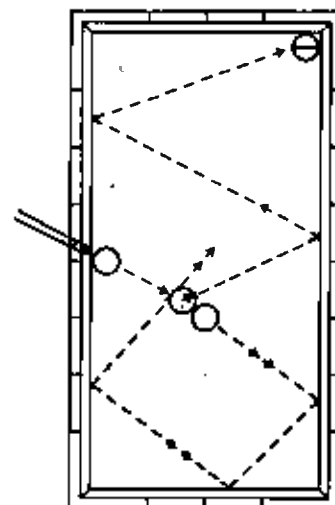
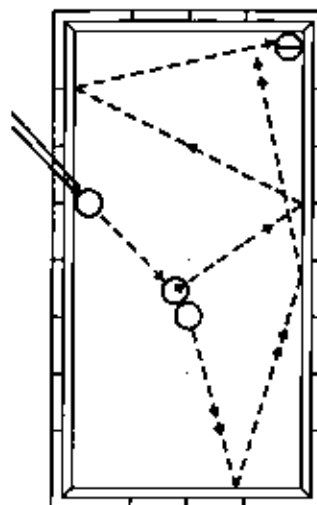


Een niet te missen gelegenheid tot bandstoten. De stoot aandacht mag en moet nu grotendeels gericht zijn op het roltempo van de tweede bal. Ook in het bandstoten is seriespel van grote betekenis.

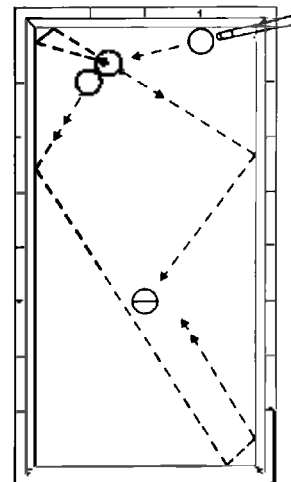
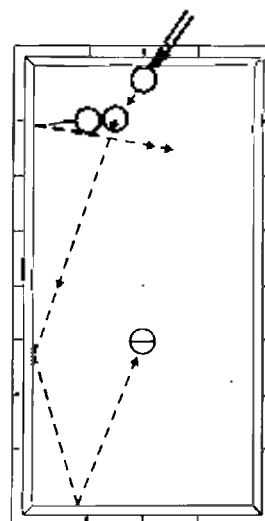
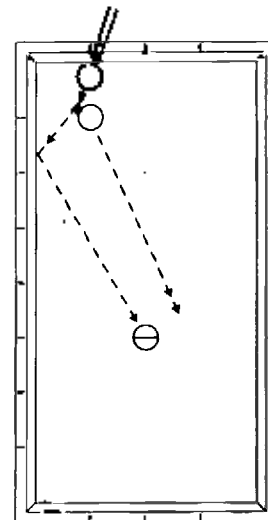
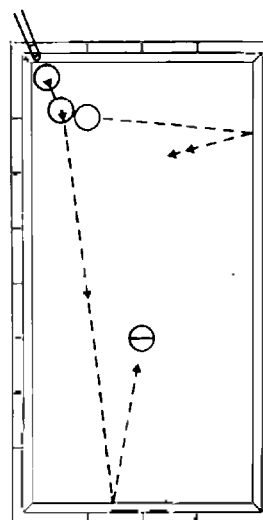
patroon:	bandstoten	basispositie:	06/14		
bijzonderheden: Keerstoten, snijstoten, uit- en indraaien; de bandstoter mag en moet op elk moment in iedere situatie beheerst klein positiespel aankunnen.					
lb	bal 1 - 16	rb	bal 1 - 12		
Als het niet nodig is, moet je ook niet meer doen. Rustig traag duwend aanspelen op de tweede bal. Raak bal twee halfvol. De afstoot op bal één is effectvrij op rolhoogte. De tweede bal komt correct mee uit de hoek naar de derde bal. Hier mag niets in misgaan. Met een beetje inzicht breng je de stootbal vol achter de derde bal. Mogelijk kun je de vervolgsituatie bijeen brengen aan de lange band. Te dikwijls is er vanaf de kant waarneembaar dat aanvullend effect te pas en te onpas wordt gebruikt. Bij navraag is er meer sprake van gewoontebehandeling, dan van toepassen met inzicht. Ingeslepen biljartgewoonten doen menig speler nnodig struikelen bij een goed maakbare bal. Een modespeler een foutenanalyse laten invullen kan de meest voorkomende missers aan het licht brengen.		Een weggestuurde stootbal streeft als richtingkracht naar behoud van snelheid en richting. Het laken zorgt voor een wrijving in de snelheid. De ontmoe-ting met de tweede bal en/of de band(un) zorgt voor richtingverandering. Het gegeven effect en de aan-speelhoogte kunnen die richtingverandering en de rol-snelheid vertragen en/of versnellen. In deze keerstoot op de lange band zijn veel van deze bepa-lende invloeden terug te vinden. Speel de tweede bal halfvol aan op links. Rustig spelen op de hartlijn met voor tweederde links effect om na kaatsing op de lange band de uitrol-richting te verbuigen in de richting van de derde bal. De tweede bal komt een beetje uit de hoek. Je kunt ook zwaarder (dikker) aanspelen op de tweede bal. Dan is er ook meer richtingdwang op de tweede bal mogelijk. Lastig, maar zeer wet mogelijk.			
lo	bal 1 - 08	ro	bal 1 - 02		
Alles rolt of flopt met een goede tempo-plaatsing van de tweede bal. Speel de tweede bal halfvol aan, met een ingehouden tempostoot. Bal één raak je goed op diepte. Zo wijkt de speelbal goed uit naar de lange band en keert door de invloed van de stootdiepte naar de korte band. Je moet proberen om de derde bal heel rustig te bespelen. Met een goede tempodosering op twee mlt de positie in een verza-meling. Mogelijk kun je met een paar kleine stootjes dóór de positie heen komen. Het is beter om in de richting van de hoek en de korte band te spelen. Daar moet je speltechnisch wat voor willen doen zonder overmatige risico's in je spel toe te laten. Alleen caramboleren is voor deze stoot echt een te mager resultaat. Desnoods maar een extra op oefe-nen tijdens de clubavond of een andere oefentijd.		Nu is een keerstoot vanaf de derde bal echt niet te doen. Je moet te veel steken met de keu om er bij te kunnen. Een gestoken keu versterkt meegegeven efek-ten. Het verdient aanbeveling om met een gestoken keuvoering aanvullend zijwaarts effect te mijden. Er ontstaat een curve die gelijkt op de wijking in een massé-stoot. Die kromme rollijn ontregelt een zuiver aanspelen op bal twee. Hier kies je voor een tus-senstootje. Speel de tweede bal voor een vierde vol aan op rechts. Beheerst afstoten op rolstoothoogte met voor drievierde links uitdraaiend effect. Probeer de derde bal aan de zuidwestzijde zachtjes aan te spe-len. Je houdt de positie vóór de keu en dat is meren-deels gunstig voor het vervolg. Probeer niet te forceren in de plaatsing, door een har-de ongecontroleerde afstoot. Gaat het niet in één, dan maar in twee.			
opmerkingen:	bal	lb	rb	lo	ro
Uit veel speelmogelijkheden is het de kunst om steeds weer te kiezen voor de beste.	1	rh -	hl - 2/3 le	th -	rh - 3/4 le
	2	1/2 vr	1/2 vl	1/2 vl	1/4 vr
	3	v	v (zw)	v	zw



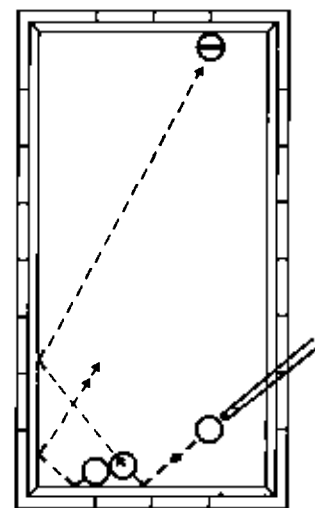
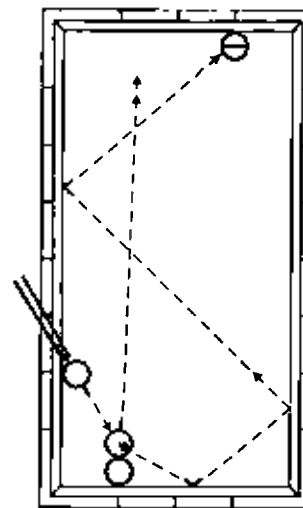
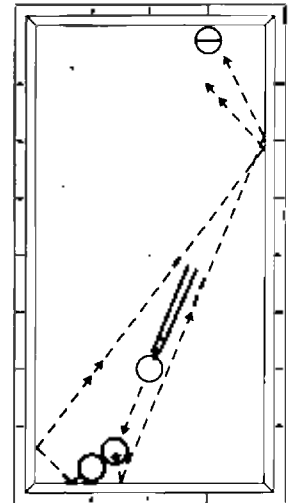
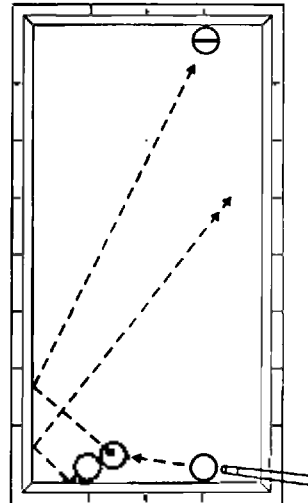
petroon:		bandstoten		basispositie:		05/28	
bijzonderheden:		Een goede stootoplossing is een mengeling van spelinzicht en technisch biljartvermogen.					
lb _____		bal 1 - 16		rb _____		bal 1 - 21	
De bal ziet er behoorlijk lastig uit. Toch zal dat niet altijd te vermijden zijn gedurende een partij. Je staat voor de opdracht om goed te caramboleren en een bruikbare vervolgpositie over te houden. De tweede bal speel je voor drievierde vol aan op links. Om goed te kunnen kaatsen geef je voor drievierde effect op links, op trekstoothoogte. De tweede bal kaast via de korte band en komt nog redelijk bruikbaar naar de korte band. Hier moet wel vlak en op tempo worden afgestoten. Rondspeelvarianten leiden makkelijk tot kloten en dat willen we zoveel mogelijk vermijden. Je hebt ook het nadeel, dat de stootbal aan de lange band ligt. Je kunt er niet zo goed bij. De achterhand moet gelift worden. Bij dit type ingewikkelde stoten mag je je niet laten leiden door een fantasierijke ingeving.				De situatie is vergelijkbaar met de stoot linksboven. Een ding is duidelijk gunstiger. De invalshoek naar de tweede bal is beter te hanteren. Bovendien kun je de tweede bal nu makkelijk rondsieren. Speel de tweede bal ook hier voor drievierde vol aan op links. Het uitdraaiend effect kan beperkt blijven tot voor tweederde effect op links. Afstoten op rolstoothoogte is genoeg om de stootbal kaatsend naar de derde bal te brengen. De derde bal ligt nogal diep in de hoek. Dat vraagt van de speler een grote mate van speelzuiverheid. Het kan gemakkelijk mislopen. Het roltempo van de tweede bal bepaalt grotendeels de vervolgmogelijkheden. De juiste harmonicaastoot vraagt veel voorbereidende oefeningen. Alleen in de rust van de training kun je dit stoottype goed en doorzacht uitproberen. In een partij wil het niet altijd lukken.			
lb _____		bal 1 - 26		ro _____		bal 1 - 31	
De harmonicaastoot is nu niet meer nodig. Je kunt goed rondsieren door de hoeken. Er moet nu meer aandacht gegeven worden aan een goede plaatsing van de tweede bal. Er mag nu niet veel mis lopen. Speel de tweede bal soepel halfvol aan op rechts. Om goed rond te komen, speel je de stootbal aan op de hartlijn. Met voor drievierde effect op rechts, loopt bal één goed rond naar drie. Speel je de tweede bal zwaarder, dan kun je met minder zijwaarts effect toe. Dikker aanspelen op twee kan het roltempo van die tweede bal doen toenemen. Deze stoot is niet moeilijk en bevat weinig storende risico's. Je moet hier goed caramboleren en lekker verder kunnen spelen. Zo'n positie dient als een moment van speelzekerheid en rust. Aandacht en techniek brengen je verder en bieden gelegenheid tot spelcontrole.				Het doorschieten is op veel andere bladzijden regelmatig aan de orde geweest. Ook in aparte themabladzijden is herhaaldelijk aandacht geschonken aan goed en beheerst doorschieten. Het doorschieten mag niet op maximale hoogte gebeuren. De stootbal neemt dan te snel tempo op en klost bijna zeker met de kaatsende tweede bal. Je stoot af op rolstoothoogte om de stootbal vertraagd te laten doorrollen. Het lager aanspelen heeft geen invloed op de wijking van de stootbal. Veel spelers houden er niet altijd rekening mee, dat de doorgeschoten bal al enigszins wijkt in de aangegeven rolrichting, door het aanvullende effect. Hier blijft het lastig om de speelbal net voor de derde bal op de band te brengen om een geldige bandstoot te realiseren. De stoot is lastig, maar wel maakbaar, als er met overleg wordt gespeeld.			
opmerkingen:		bal	lb	rb	lo	ro	
Risico's verdienen 't om met extra aandacht en zorg bekeken te worden, alvorens af te stoten.		1	th - 3/4 le	lh - 2/3 le	hl - 3/4 re	rh - 2/3 le	
		2	3/4 vl	3/4 vl	1/2 vr	7/8 vl	
		3	v	v	v	zz	



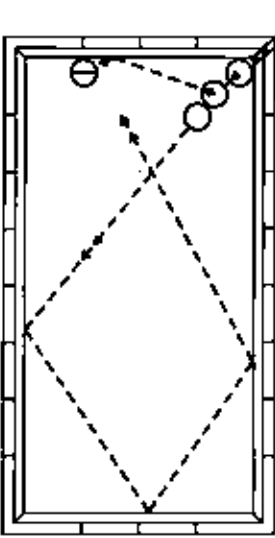
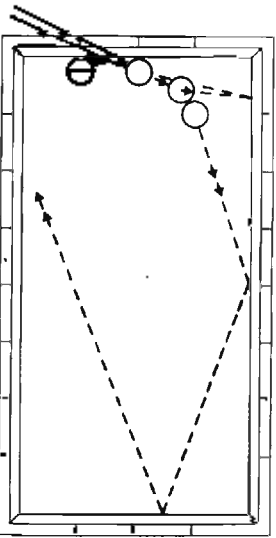
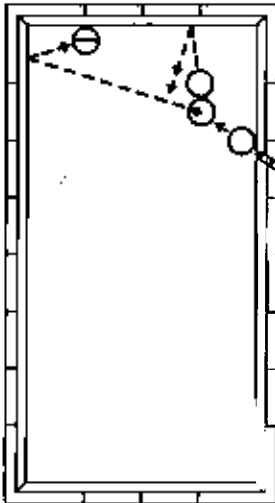
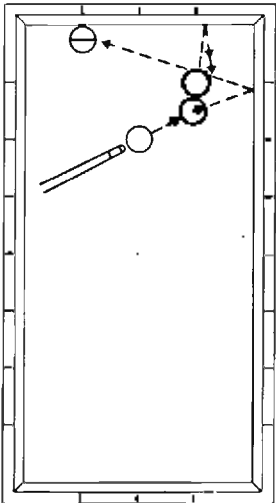
<u>patroon:</u>		bandstoten		<u>basispositie:</u>		07/28	
<u>bijzonderheden:</u> In de lange rolstoot worden kleine stootafwijkingen steeds duidelijker zichtbaar. De uitvalshoek laat onvolkomenheden steeds duidelijker zien.							
lb		bal 1 - 01		rb		bal 1 - 02	
Het mikpunt ligt buiten de tweede bal. Dat betekent, dat je mikpunt in de ruimte naast de tweede bal te vinden is. Het inschatten of het oog geeft veel spelers problemen. Hier moet de tweede bal voor een vierde vol op links worden aangespeeld. Het mikpunt ligt dus op vijftien millimeter buiten de bal. Zonder veel oefenen blijven er te veel verschillen in zijn aanspelen zichtbaar. Afstoten op rolstoothoogte laat de bal makkelijk over het laken gaan. Er is in deze speel situatie geen aanvullend effect nodig. Lukt het allemaal goed, dan duw je de derde bal vol op naar de eindplok van de tweede bal. Daar mag je niet te vast op rekenen. Er hoeft maar een nuance van een millimeter te zijn om de derde bal te missen. In zeer fijne afstootlijnen speelt ook de kwaliteit van de biljartballen een duidelijke rol.				Een prachtige stoot om veel te spelen. De tweede bal moet halfvol op rechts worden aangespeeld. Zo zorg je er voor dat er geen klotsrisico op de derde bal ontstaat. De tweede bal heeft door halfvol aanspelen nagenoeg hetzelfde roltempo als de stootbal. Je kunt even boven de hartlijn afstoten. Om vanaf de lange band goed en soepel naar drie te rollen, is voor drie vierde effect op links de juiste aanpak. Mogelijk lukt het je om die derde bal vol aan te spelen. Dan is er een goede verzamelpositie tot stand te brengen bij de lange band. Te dikwijls nemen biljarters genoegen met een ongeveer resultaat. Er wordt weinig getraind op precisie. Toch moet je eisen stellen aan het resultaat van je spel. Met ongeveer krijg je nooit voldoende grip op posities en materiaal. Blijf veel aandacht geven aan nauwkeurig spelen.			
lo		bal 1 - 03		ro		bal 1 - 04	
Hier kun je kiezen uit twee opties. Spelen naar een hoek biedt een groter trofkan. Dat geldt voor veel situaties. Toch kies ik hier voor de aangegeven aanpak. Het heeft grote voordelen in de zuiverheid van aanspelen als de tweede bal vlak bij de stootbal ligt. Over grotere afstand is het moeilijker om zuiver op twee aan te spelen. Bovendien hoef je niets te forceren en kun je gebruik maken van het natuurlijke rolgedrag van de stootbal. Speel voor een vierde vol op links aan. Afstoten doe je op rolstoothoogte, met voor tweederde links effect. Ook hier is de afloop prima, als de derde bal vol geraakt kan worden. Je doet het goed, als je probeert om de vervolgpositie in de richting van de korte band te brengen. Op ongeveer tien centimeter van de band af kun je praktisch altijd gunstig verder spelen als bandstoter.				Deze verschuiving van ongeveer dertig centimeter langs de korte band, maakt de voorgaande speelwijze nagenoeg onmogelijk. Bij de keuze van de aanspeelbal gelden wel dezelfde criteria als linksom. Bovendien moet je altijd attent blijven op een mogelijk klotsrisico. We heten niet allemaal Ceulonians, maar met enige aandacht zijn veel klotsrisico's goed te ontwijken. Speel de tweede bal halfvol aan op rechts. Soepel afstoten op de hartlijn, met voor drie vierde rechts effect. Op de hartlijn heeft meegegeven effect de meeste uitwerking. De aangespeelde tweede bal gaat achter drie om door de hoek. Deze bal is lastig in tempo, omdat de rolafstand over drie banden gaat. Je moet enig inzicht hebben in de uitwerking van het meegegeven effect. In de praktijk wordt er nogal eens te hard gespeeld en mislukt het verzamelen.			
<u>opmerkingen:</u>		bal	lb	rb	lo	ro	
Je hebt enorme vorderingen gemaakt als je de derde bal rustig kunt raken.		1	rh -	+ hl - 3/4 le	rh - 2/3 le	hl - 3/4 re	
		2	1/4 vr	1/2 vr	1/4 vl	1/2 vr	
		3	v !	v !	v !	v	



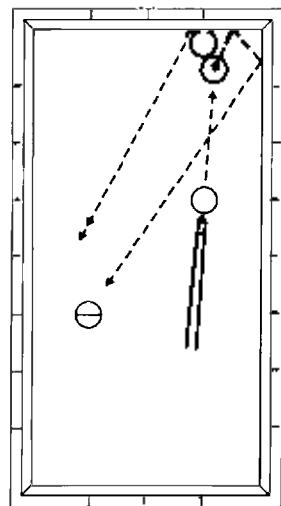
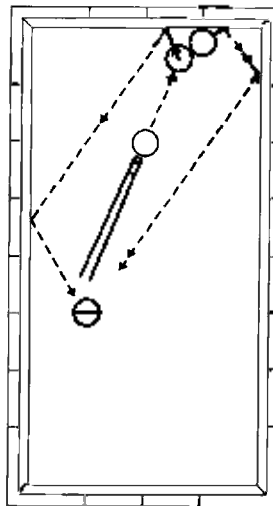
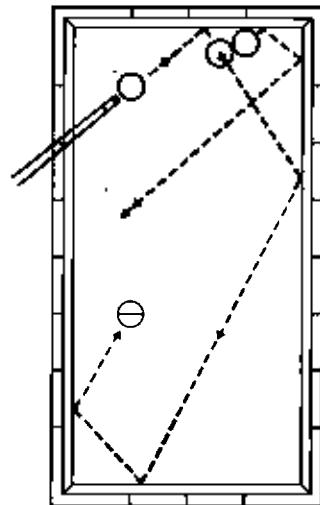
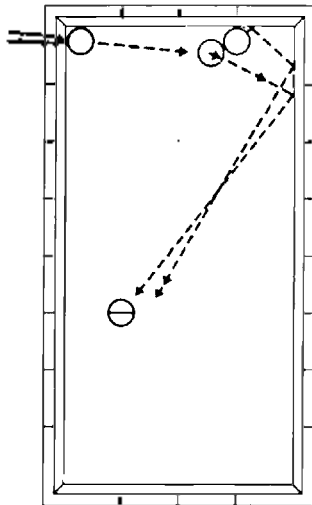
patroon:	bandstoten		basispositie:		04/42
bijzonderheden:	Ondanks alle moeite overkomt het je, dat de positie volledig uiteen loopt. Dan moet je kunnen terugvallen op kennis en kunde.				
lb	bal 1 - 44		rb	bal 1 - 33	
De situatie ziet er groot uit. Toch zijn de moeilijkheden wel te overzien. De tweede bal speel je hier halfvol aan. Stootbal en aanspeelbal verwerken dan elk ongeveer vijftig procent van de stootenergie. De stootbal moet goed zijwaarts worden gebracht. Dat lukt wel als je even boven trekstoothoogte afstoot. De afstoothoogte bepaalt in hoge mate de wijking ten opzichte van de tweede bal. Er is geen aanvullend effect nodig om de speelbal naar drie te leiden. De tweede bal komt wel mee, maar verliest roterenergie door het contact met twee banden in de hoek. Sommigen spelen iets harder aan op twee, om die verder te laten doorrollen. Als het lukt om de derde bal ook een duwtje te geven, loopt de positie soms aardig in elkaar. Dat mag je feitelijk niet verwachten. Het aangegeven resultaat biedt mogelijkheden om redelijk verder te kunnen spelen.			Een goed speelbare mooie afstandstoot. De aanspeelbare ballen twee en drie liggen beide vast van band. De tussenafstand is hier zeker groot te noemen. Een extra moeilijkheid is de ligging van de stootbal. Het is bijna nooit prettig spelen als de stootbal "in" de positie ligt (tussen de aanspeelbal en de derde bal). Deze ligging vraagt dikwijls om een keerstoot. Speel de tweede bal zuiver halfvol aan op links. Om vloeiend rollend spel te krijgen, geef je voor tweederde effect op links iets onder de rollijn. De tweede bal komt, zonder risico, goed mee naar de derde bal. De stoot is lastig maar zeer wel speelbaar. Neem er de tijd voor om dit type stoten zorgzaam en met volledige concentratie uit te voeren. Een goed verzorgde uitvoering geeft een bijzonder gevoel van speelvreugde. Je hebt een lastige opdracht met overleg en veel aandacht correct uitgevoerd.		
lo	bal 1 - 31		ro	bal 1 - 39	
Ook hier kun je niet even snel een oplossing uit je technisch arsenaal halen. De positie vraagt om overleg. Dat kun je mode doen door even rustig om de situatie heen te lopen. Bekijk de stoot van meerdere kanten om er goed zicht op te krijgen. De aangegeven speelvorm over de linkerzijde is minder klotsgevoelig dan over rechts. Speel de tweede bal halfvol aan. Je kunt afstoten op rolstoothoogte met voor drievierde links effect. De stootbal komt goed op tempo en kaats via de hoek en de lange band naar drie. Bij rolstoten over afstand ben je deels ook afhankelijk van het gedrag van het speelmateriaal, de ballen, het laken en de banden. De tweede bal kaats vanaf de korte band mee naar de overzijde. Om deze positie te durven spelen, kun je dit stoottype het best inoefenen op een trainingsavond. Het lukt echt wel.			Nu zijn we echt in moeilijkheden. Spelen vanaf de verre derde bal is in veel gevallen af te raden. De aanspeelzuiverheid is veelal twijfelachtig. Direct spelen vanaf twee geeft een nagenoeg zekere klots te zien. Snijden met veel uitdraaiend voorwaarts effect is technisch erg lastig. Caramboleren is al een hele opgave. Hier mag je, mijns inziens, kiezen voor een eenvoudige oplossing met een verdedigend karakter. Dit is voor het eerst en voor het laatst, dat je mij ziet schrijven over "verdedigen". Dat "vak" moeten beginnende biljarters overlaten aan deskundige driebanden spelers. In een poging om tot spelverbetering te komen, past verdediging op geen enkele wijze. Een goede speler overlast zijn tegenstander op basis van biljartechniek en een sterke mentale instelling. Pas dan is er echt vooruitgang te maken.		
opmerkingen:	bal	lb	rb	lo	ro
Het verdedigen van een positie gaat altijd ten koste van het eigen stootresultaat.	1	+ th -	- rh - 2/3 le	rh - 3/4 le	rh - 2/3 re
	2	1/2 vr	1/2 vl	1/2 vl	1/4 vr
	3	v	v	v	v



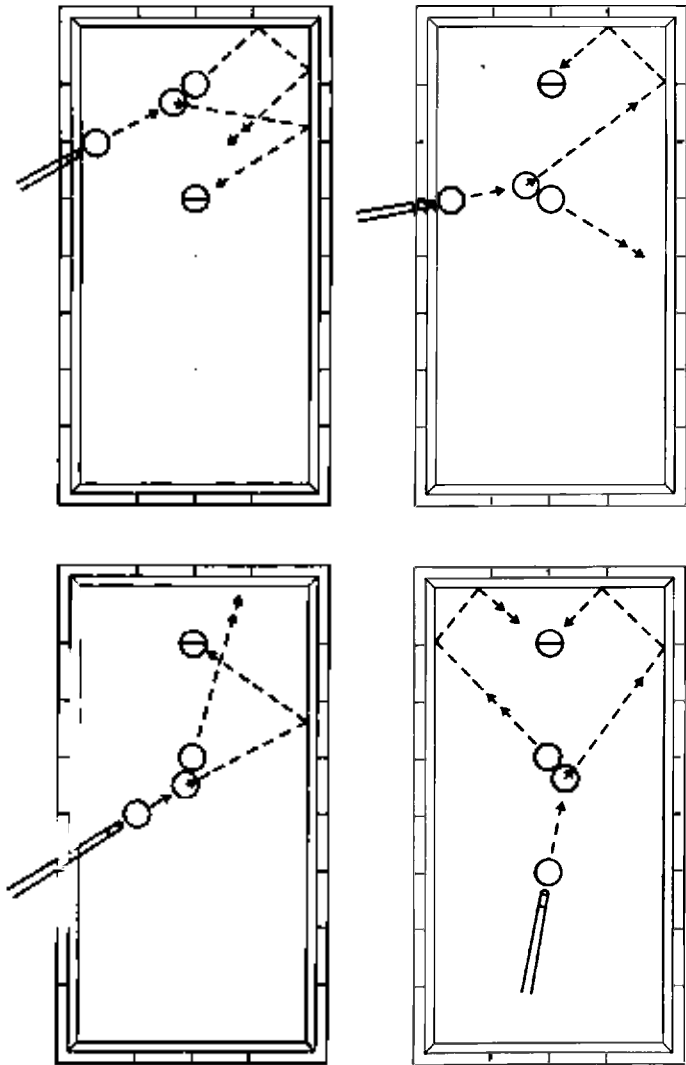
patroon:		bandstoten	basispositie:		02/09	
bijzonderheden:		Een goed gespeelde bandstootserie wordt gekenmerkt door een reeks eenvoudige goed gespeelde plaatsstootjes. Moeilijkheden worden kundig vermeden.				
lb		bal 1 - 13	rb		bal 1 - 15	
Een kind kan de was doen lijkt het. Gelukkig is niet elke situatie beladen met problemen. Heel dikwijls ligt er een simpel schietje voor de pomerans. Dan zie je ook, dat er simpel gespeeld wordt. Het speeloverleg gaat op een laag pitje. Pas na afloop leunt men verbaasd en een beetje moeizaam op de band. 'Te laat was men attent op de addertjes onder het laken. De carambole is gemaakt, maar het vervolg is soms bedroevend te noemen. Het ritme van techniek, aandacht en concentratie, mag nooit verslappen. Er kan hoogstens nuanceverschil zijn. Bij elke positie moet het speelplan in gedachten een positieersresultaat opleveren. Hier dun uitspelen via de lange band. Maak wat speelruimte bij de derde bal om goed te koren in de vervolgstoot. Mogelijk kun je ook een keerplaatsstoot maken vanaf de tweede bal bij de band.		De positie rechtsboven zal weinig problemen opleveren. Na de carambole moeten we wel behoorlijk veilig verder kunnen spelen. Het is gunstig als je de tweede bal een beetje in de buurt van de korte band kunt houden. Kaatst de tweede bal te ver het speelvlak op, dan wordt het vervolg wel lastiger. Bij de korte band zijn er meer aanspeelmogelijkheden voorhanden. De derde bal ligt nu nog ongunstig. Die mag je een beetje opduwen en losmaken van de korte band. Zo kun je dan achterlangs doorspelen. Bij het uitspelen van deze situatie moet je proberen om de derde bal aan de zuidwestzijde te raken. Soms kan het nodig zijn om een paar opbouwende stootjes te maken, alvorens een serie te kunnen uitvoeren. Natuurlijk is elke reeks een serie, maar bij biljarten bedoelen we dan voortdurende spelcontrole op een speelsituatie.				
lo		bal 1 - 03	ro		bal 1 - 05	
De situatie kan een beetje lijken op het speelresultaat van de positie linksboven. Bal één en drie liggen aan de korte band en bieden zo weinig bespelingsmogelijkheden. Als je voorzichtig caramboleert dan loopt de tweede bal ver weg. Om een redelijk vervolg te scheppen, moet de aanspeelbal op tempo gezet worden. Halfvol aanspelen op de tweede bal zet een goed roltempo. De speelbal kun je afstoten op rolhoogte zonder effect. De derde bal mag vol geraakt worden. Mogelijk kaatst de derde bal naar de lange band. Daarna wordt hij weer opgevangen door bal één. De ligging aan de korte band maakt het lastig om de speelbal enigszins gereind om de amortilijn te bespelen. Om die reden is het zaak om de te hard aangegespeelde derde bal op te vangen. Je mag deze stoot vloeiend en met enige stootdwang uitvoeren.		Hier wordt de zekerheid van de carambole een beetje geofferd aan de plaatsing. Er is geen vuilje aan de lucht als je een directe eenbandstoot maakt via de verre lange band. Je blijft aan tafel en schuift de problemen voor je uit. Er is weinig zorg gegeven aan de plaatsing van de tweede bal. Naar mijn mening mag er in een afstoot een berekend hanteerbaar risico aanwezig zijn. Dat is heel wat anders dan vol op risico spelen. De tweede bal hier voor drievierde vol aanspelen op rechts. Afstoten, iets onder de hartlijn, zonder effect. Om goed te kunnen afstoten kun je de achterhand een beetje liften. Ingehouden en kort op tempo afstoten. Bijna alle rolenergie wordt overgenomen door de tweede bal. De stootbal zakt traag via de korte band naar de derde bal. Een mooie stoot, als je alle stootfactoren naar behoren uitvoert.				
opmerkingen:		bal	lb	rb	lo	ro
Een speler met gevoel voor tempo kan zichzelf heel veel moeilijkheden besparen.		1	rh - 2/3 le	rh - 2/3 re	rh -	- hl -
		2	1/4 vr	1/4 vl	1/2 vl	3/4 vr
		3	v	zw	v	oz



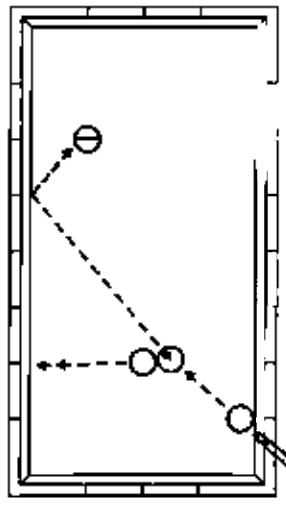
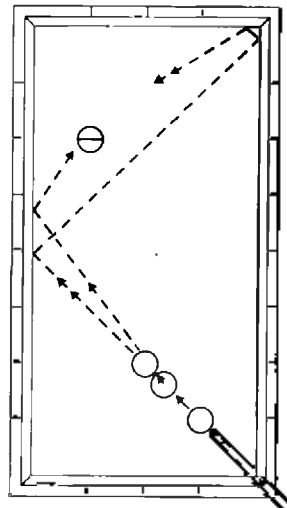
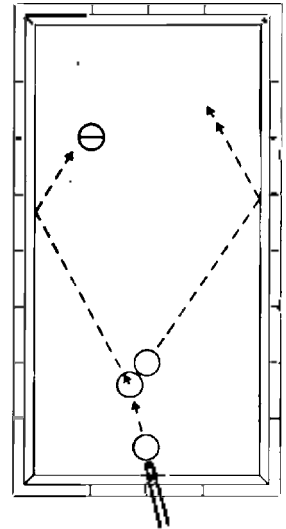
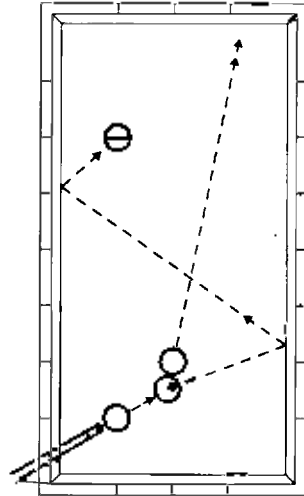
patroon:		bandstoten		basispositie:		04/27	
bijzonderheden:		Verzamelen in de speelruimte van het biljart mag slechts een tussenfase zijn naar een kleinere speelpositie in de buurt van de korte band.					
lb		bal 1 - 01		rb		bal 1 - 07	
Spelen naar een hoek is over het algemeen veiliger, dan spelen naar een bal op het centrale speelveld van het biljart. De ligging van de derde bal is ongunstig. Je kunt toch werken aan positiebehoud of verbetering, door de ballen bijeen te brengen. Je mag niet verwachten dat elke positie eenvoudig, controleerbaar en probleemloos bespeelbaar is. Elke stoot is in het resultaat nooit meer dan lijkend op een ideale situatie. Loopt het foutloos in positie, dan duurt dat over het algemeen maar even. Al gauw zijn de opgaven weer lastig. Speel twee halfvol aan op rechts. Met voor tweede rechts effect op de rollijn komt ook de tweede bal goed mee. De aanspeellijn van stootbal naar tweede bal is wat aan de lange kant. Speel vlak en duwend af. Rustig spelen en goed regelmatig de stoot voorbereiden.				Slechts weinig spelers durven het aan om te caramboleren middels een passerende lossebandstoot. De stootbal heeft een mikpunt nodig op de korte band. Denk links naast de tweede bal een denkbeeldige tweede bal. Die denkbeeldige bal vormt de spiegel van de tweede bal. Als je de aanspeelbal op éénvierde vol wilt aanspelen, mik dan op drievierde rechts van de fictieve bal. Als je halfvol wilt spelen, mik dan op de scheiding van de werkelijke en de denkbeeldige bal. Wil je heel dun spelen, dan moet je op drievierde vol links aanspelen op de denkbeeldige tweede bal. Leg de positie neer en noem de tekst er bij. Vanuit het aanspeelpunt is sneller duidelijk, wat je hier moet doen om goed langs de tweede bal verder te kunnen rollen. Een paar keer oefenen maakt je snel heel wat wijzer. Dan durf je een volgende keer weer.			
lo		bal 1 - 13		ro		bal 1 - 19	
Dit type keerstoten wil nog wel eens wat speelproblemen opleveren. Het is op de tweede plaats belangrijk om de tweede bal goed mee te krijgen. Daarvoor is het nodig om de tweede bal halfvol aan te spelen op links. De afstoot verloopt soepel op de hartlijn. Om goed te kunnen uitdraaien naar de linker lange band, geef je bal één voor drievierde links effect. De algemeen geldende regel voor het aanspelen van de derde bal, geldt ook hier. Speel de derde bal niet harder aan dan nodig is om beheerst te caramboleren. Er zijn geen extra speelrisico's in deze stoot aanwezig. Het missen van een verzamelstoot betekent in veel gevallen een gunstige aanvangsstoot voor de tegenstander. Die moet daar dan middels een serie ook nog gebruik van kunnen maken. Dat lukt dikwijls niet. Loopt het goed, dan zijn de voordelen voor jezelf.				Hier mag je niets verkeerd doen. Het is overduidelijk, dat er goed verzameld kan worden. De bespeling is duidelijk en eenvoudig te noemen. Speel de tweede bal halfvol aan op rechts. Er is geen aanvullend effect nodig. Het roltempo kan optimaal zijn met een afstoot op rolstoothoogte. De tweede bal loopt makkelijk naar de derde bal zonder klotrisico. De enige stoornis zou gelegen kunnen zijn in de bereikbaarheid van de stootbal. Kleine spelers zullen een wat langere voorhand moeten hanteren. Met wat extra stootbeheersing moet dat toch redelijk te doen zijn voor een biljarter met een beetje ervaring. Het is trouwens toegestaan om op het biljart gebruik te maken van een kuggeleidend hulpmiddel. Niet bij elk biljart is dit ondersteunende hulpmiddel beschikbaar. Neem 't zelf mee. De reglementen staan het gebruik toe.			
opmerkingen:		bal	lb	rb	lo	ro	
Een lastige houding moet je vasthouden tot je een verzorgde afstoot beheerst kunt maken.		1	rh - 2/3 re	hl - 3/4 re	hl - 3/4 le	rh -	
		2	1/2 vr	1/4 vr	1/2 vl	1/2 vr	
		3	v	v	v	v	



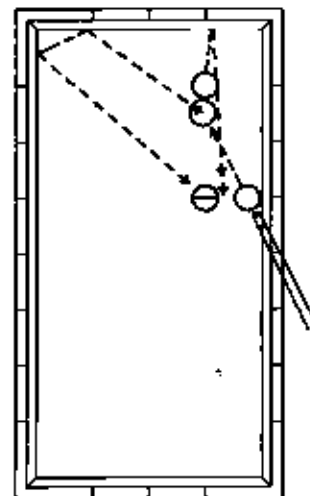
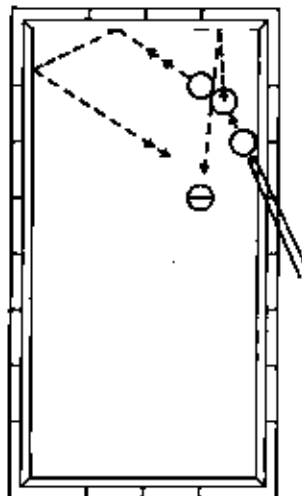
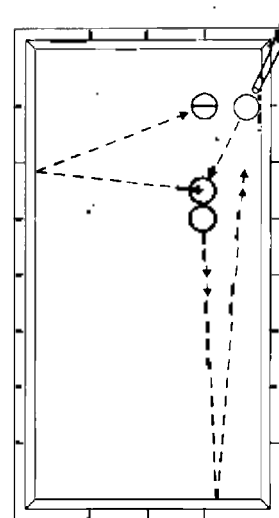
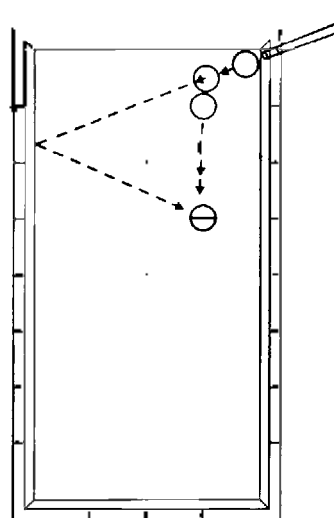
patroon:	bandstoten	basispositie:	08/18		
bijzonderheden:	Een ruimtepositie is moeilijk te bespelen. Van daaruit verzamelen is daarom veelal extra moeilijk.				
lb	bal 1 - 11	rb	bal 1 - 16		
De tweede bal moet voor drierivierde vol op rechts worden aangespeeld. Je probeert de hoek te benutten om te verzamelen bij de derde bal. Bal één loopt rustig naar de lange band toe. Nu moet je op bal één voor drierivierde rechts uitdraaiend effect meegeven op rolhoogte. Rolhoogte is en blijft een goede speellijn om bal één richtingbepalend te bespelen. Ben je van mening dat je onvoldoende invalshoek op de band bereikt, dan kun je iets lager afstoten. Naarmate de stootlijn daalt kun je de wijking (uitvalshoek) ten opzichte van de tweede bal vergroten. Er restert een groepering in de ruimte, met beperkte mogelijkheden. Voor een enkele speler kan een verzorgde éénbandstoot via de korte band goede rappelemogelijkheden bieden. De tweede bal rolt naar de hoek. Door aanspelen op noordwest kun je verder.		Je kunt je al een aardig beeld vormen van de vervolgstoot. Eén in de ruimte bij het acquit en de derde bal in het midden aan de lange band. Eerst moet deze carambole nog gemaakt en geplaatst worden. Speel bal twee dun voor eenvierde vol aan op links. Geef je stootbal een ingehouden soepele afstoot op rolhoogte met voor drierivierde links effect. Zo bevordert je een gunstige uitdraai in de hoek bij de korte band. Het mag allemaal heel rustig gespeeld worden. Je bedoeling is immers om dicht bij je eindbal drie te blijven. Als drie te ver doorrolt ben je waarschijnlijk genoodzaakt een lastige vervolgstoot te maken. Ook hier onderken je telkens weer, dat kleine handelingen in de positie grote gevolgen kunnen hebben. Het spelverloop wordt beheersbaar als je inzicht ontwikkelt in het verloop van situaties op tafel.			
lo	bal 1 -	ro	bal 1 -		
Hier moet je op voorhand weten wat er na de afstoot op één gaat gebeuren. Voorwaarde bij de bespeling is, dat je de tweede bal goed contactvrij langs drie brengt. Speel bal twee voor eenvierde vol aan op rechts. Echt niet minder. Bij "te" dun aanspelen wijkt bal twee te makkelijk naar drie en kunnen we een carambole wel vergeten. De situatie vraagt om een open spel. Ge voor goed zicht wat dieper in de stootpositie staan. Laat de stootbal met drierivierde links effect op de hartlijn uitdraaien naar de derde bal. Zachtjes uitspelen wordt door een bespeelbare volvolpositie beloond. De zuivere plaatsing van de tweede bal is hier spelbepalend voor de voortzettingmogelijkheden. Door training leer je cruciale momenten in een rolpatroon meer en meer ontdekken.		Schoonheid in eenvoud. Een beetje biljarter moet hier makkelijk mee overweg kunnen. Speel de tweede bal voor eenvierde vol aan op rechts. Laat de stootbal beheerst door de hoek rollen met voor tweederde links effect, iets boven de hartlijn. Houdt je stoottempo zeer beperkt om te hard aankomen bij de derde bal te vermijden. Deze ruimtepositie op de tafel biedt wel goede mogelijkheden. Je kunt immers redelijk goed verzamelen in de buurt van de korte band. Een goed geplaatst vervolggrappel kan de situatie misschien wel bij de hand brengen. Elke afstoot is een poging tot foutloos biljartspel. We moeten ons realiseren dat ieder resultaat "lijkt" op onze bedoelingen. Volmaakt is het nooit! Nadat de ballen tot stilstand zijn gekomen proeven we de mate van resultaat. Daar moet je direct vrede mee hebben.			
opmerkingen:	bal	lb	rb	lo	ro
In een stootvoorbereiding mag het verloop van de voorgaande carambole geen invloed meer hebben.	1	rh - 3/4 re	rh - 3/4 lc	hl - 3/4 le	+ hl - 2/3 le
	2	3/4 vr	1/4 vl	1/4 vr	1/4 vr
	3	v	no	zo	oz



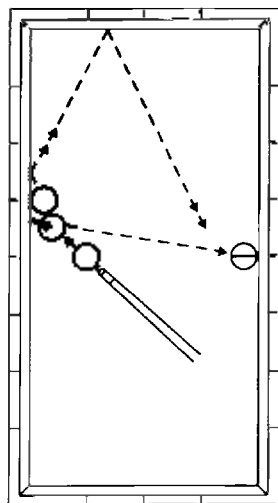
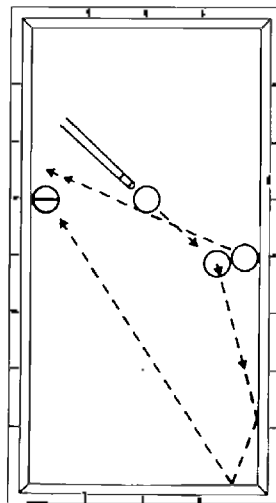
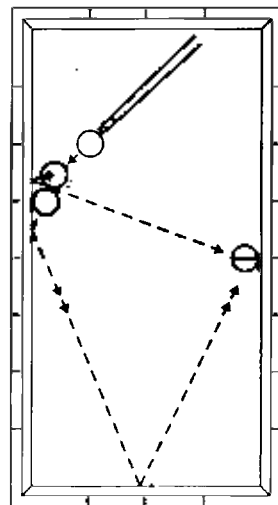
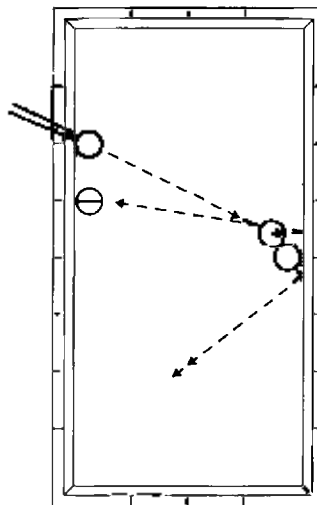
<u>patroon:</u>	bandstoten	<u>basispositie:</u>	12/33		
<u>bijzonderheden:</u> Je hebt posities niet voor het uitzoeken. Elke opgave, hoe lastig ook, vraagt om een deskundige en technisch verzorgde aanpak.					
lb	bal 1 - 37	rb	bal 1 - 38-43		
Door de grote onderlinge afstand tussen bal twee en drie is carambolage lastig. Een geringe afwijking in de bespelings wordt op grotere rolfstand sterker merkbaar. De opgave wordt extra lastig, als we de belasting van bandstoten er ook in moeten verwerken. Bespeel de tweede bal hier voor een vierde vol op rechts. Zo breng je bal twee naar de hoekzone. Geef de stootbal voor drievierde links effect ter hoogte van de rollijn. Met een beheerst uitgevoerde afstoot kom je achter de derde bal. Bij een zeer dun uitgevoerde éénbandstoot is er klotrisico midden op de tafel. Nu heb je dat vermeden door de tweede bal op te duwen. De oplossing zou ook nog gevonden kunnen worden in een directe trekstoot naar de lange band. Het zal veel moeite kosten om dan de tweede bal beheerst weg te sturen zonder veel tempo en/of klot.		Nu liggen de zaken wat eenvoudiger. Speel de tweede bal rustig duwend op een vierde vol aan op links. Geef bal één voor drievierde rechts effect op de hartlijn. Je kunt goed achter de derde bal komen en deze opduwen naar de band. Zo houd je de speelpositie vóór de keu. Onder gunstige omstandigheden op een snelle tafel kun je direct met de vervolgpositie naar de korte band komen. Soms wordt een speler verrast door de gunstige afloop van zijn speelplan. Ligen de zaken onverwachts gunstig, neem dan even een beetje extra tijd. Je kunt dan je instelling aanscherpen en met grote zorg de voordelige seriepositie gasn benutten. Direct doorgaan wil nog wel eens tot een snelle telourstelling leiden. Juist een seriepositie, met bekend positiespel, moet gekoesterd worden om er een groot rendement uit te kunnen halen.			
lo	bal 1 - 39	ro	bal 1 - 40		
De lange doorschietstoot is niet voor elke speler even aantrekkelijk. Er is een goede vaste dwingende achterhand nodig. De mikpunthepaling op de tweede bal ligt aan de achterzijde van bal twee. Daar waar de denkbeeldige lijn naar de derde bal gedacht kan worden. We passen die directe aanspeelwijze hier niet toe. Schiet door in een rechte lijn. De tweede bal wordt nu op tempo via de aangegeven belijning weggestuurd. Bal één kan goed via de lange band indraaien naar drie, met voor tweederde rechts effect op doorschiethoogte. Denk er aan, dat een doorschietende bal makkelijk wijkt. In de rollijn naar drie wordt door het gegeven rechtse effect de wijking enigermate versterkt. Houd daar bij de afstoot rekening mee. Met enige oefening kan dit stoottype een waardevol onderdeel van je technisch kunnen zijn.		Pure sobere carambolage om aan tafel te blijven. Zachtjes duwend traag afstoten. Bespeel de tweede bal dun. De raakplek van bal één op de lange band is goed te bepalen met de theoretische toepassing van de kruisende verbindingslijnen. Maak gebruik van de kennis waarover je beschikt. Dat geeft je in spelbenadering een voorsprong op je tegenstander. Om het rolgedrag van je stootbal niet te veranderen, geef je op rolhoogte voor tweederde links effect. Op de lange band werkt het linkse effect remmend uit en verhoogt de afslag. Moeffekt én de invalshoek veroorzaken soms een extra uitval achter bal drie om. De tweede bal kan goed naar de lange band weglopen. Blijf dicht bij de derde bal om een goede afstoot voor de vervolgpositie te maken.			
<u>opmerkingen:</u>	bal	lb	rb	lo	ro
Weinig bekende speel-situaties moet je met technisch inzicht toch goed kunnen aanpakken.	1	rh - 3/4 le	hl - 3/4 re	dh - 2/3 re	rh - 2/3 le
	2	1/4 vr	1/4 vl	vol	-1/4 vr
	3	zw	zw	v	v



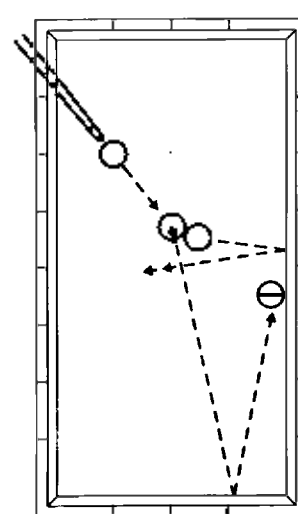
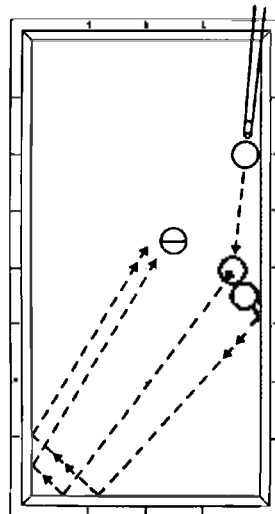
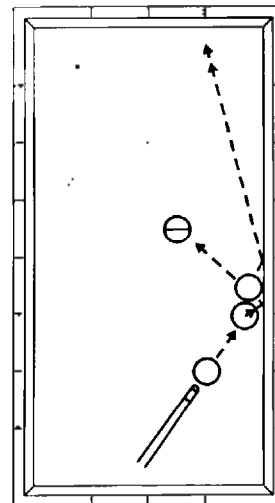
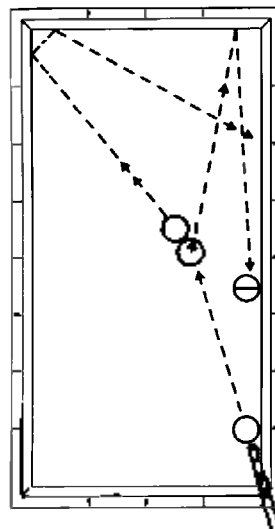
patroon:		bandstoten		basispositie:		09/19	
bijzonderheden:		Een open situatie in de spelpositie beperkt de kans op carambolage.					
lb		bal 1 - 05		rb		bal 1 - 10	
Er blijven weinig mogelijkheden over om deze spel-situatie goed te bespelen. Met verzorgde eenvoud kun je heel ver komen. Het lastige van deze positie is het aanspelen op de tweede bal. Er moet enige ervaring en gewinning met het stoottype voor-handen zijn. Om de positie te vereenvoudigen "denken" sommigen de derde bal bij de lange band tussen punt zes en elf. Zonder aanvullend effect is deze dunne stoot kaatsend uit te voeren. Het dunne effectvrije aanspelen maakt de afslag op de lange band overzichtelijk. Bovendien mag twee slechts zeer zacht worden bespeeld om wegduwen van de derde bal te vermijden. Het is niet bezwaarlijk om de bal op te duwen naar de lange band. Via deze bal en de band is goed verder te spelen. Pas na veel oefening ervaar je de effecten van verschillende aanspeeldrukken op de afslag.				Je stootbal ligt in de positie. Bovendien kun je de direkte trekstoot naar de lange band niet gebruiken. Met enige moeite kun je de tweede bal op drievierde vol rechts raken. Om optimaal resultaat te halen moet je met gelifte achterhand beheerst steken op de stoot-bal. Raak bal één op trekhoogte en geef voor drievierde rechts effect. Beheerst afstoten zonder de beweging te forceren. De tweede bal is goed weg te sturen en komt mooi bij. Het is belangrijk om vol en gecontroleerd op drie te komen. De stoot leent zich uitermate voor een verzameling in de richting van de hoek. In een wedstrijd doen gawe verzamelstoten zich maar een paar keer voor. Zdn ideale mogelijkheid moet zo goed als enigszins kan worden benut. Een verkeerde aanpak leidt in die situaties meestentijds tot het onnodig weggeven aan de tegenstander.			
lo		bal 1 - 15		ro		ro bal 1 - 20	
Kaatsende bandstoot met enige dwang op bal twee. Rustig halfvol aanspelen op de tweede bal. Je moet een beetje dwang op de stootbal uitoefenen door boven de hartlijn af te stoten, met voor tweederde links effect. Het is al met al een rare stoot. Je wilt immers dicht bij je derde bal eindigen. Raak je de derde bal te hard, dan duw je de vervolgpositie in de moeilijkheden. Kun je de zuivere snijstoot niet aan, dan kun je proberen om goed te keren door de hoek. Dat blijft dan net zo goed moeilijk om voldoende zacht naar de derde bal te komen. De perspectieven zijn beperkt in dit geval. Je mag de opeenvolging van moeilijk plaatsbare stoten niet te lang laten voortduren. Iedere speler, hoe goed ook, gaat stuk aan een voortdurende moeilijk bespeelbare stoot. Terug naar hanteerbare eenvoud is een speelvoorwaarde.				Nu biedt ook de hoekzone geen speelmogelijkheden meer. Je komt wel door de hoek, maar de tweede bal kan niet op tempo gezet worden. Je kunt nu veel beter de verre korte hoek kiezen. Speel bal één weg op de hartlijn met voor drievierde links effect. Snoep en ingehouden afstoten om de stootbal mooi rond te brengen. Er zijn, mits zuiver gespeeld, geen risico's bij de plaatsing van twee en een goede carambolage. Je werkt wel in de richting van het biljartmidden. Mogelijk kun je van daaruit de positie verplaatsen naar de korte band of een van de hoeken. De stootbal volgt een natuurlijke rollijn. Eigenlijk moet dit voor een bandstoter gesneden koek zijn. Om trefzeker met deze situaties te kunnen omgaan, moet je dit oefenen tot het goed loopt. Training is een wezenlijk onderdeel in pogingen om beter te leren biljarten.			
opmerkingen:		bal	lb	rb	lo	ro	
Zonder training en kennis van zaken, is menige wedstrijd op voorhand een verloren zaak.		1	rh -	th - 3/4 re	+ hl - 2/3 le	hl - 3/4 le	
		2	- 1/4 vr	3/4 vr	1/2 vr	1/2 vl	
		3	v	wz	v	v	



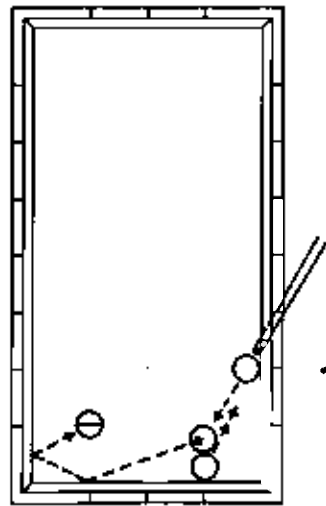
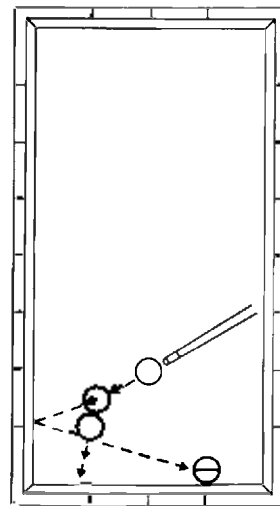
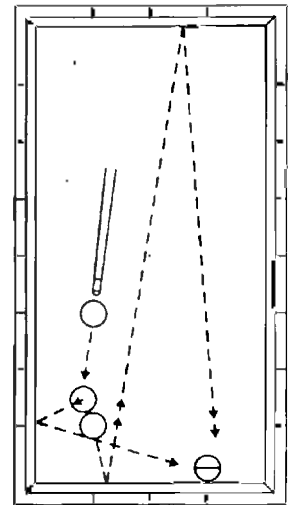
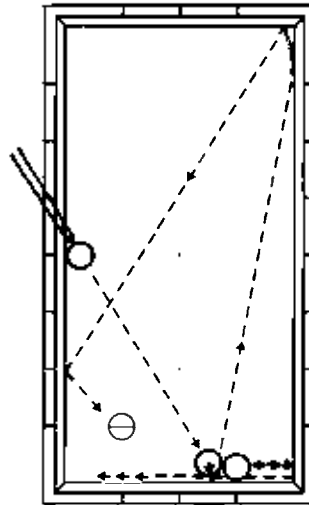
<u>patroon:</u>	<u>bandstoten</u>	<u>basispositie:</u>	16/25		
<u>bijzonderheden:</u>	De oversteek-snijstoot is lastig te spelen, omdat de trefzone bij de derde bal beperkt is.				
<u>lb</u>	<u>bal 1 - 11</u>	<u>rb</u>	<u>bal 1 - 12</u>		
Je hebt een goed herkenbaar mikpunt op de tweede bal nodig. De afstand tussen stootbal en tweede bal is vrij groot. Speel de tweede bal halfvol aan. Heel beheerst afstoten op rolhoogte. De stootbal zal dan iets te makkelijk naar links uitwijken. Om goed naar drie te komen geef je voor tweederde rechts effect. Zo beperk je de uitval van bal één. Dit is een fraaie stoot die regelmatig oefening vereist. Op een vroeemde (?) tafel moet je dit type stoten even uitproberen. Zo krijg je enig inzicht in de afslag van de banden en het gedrag van de tafel. De tweede bal kan op een goed lopende biljartafel ver naar de hoekzone komen. De vervolgstoot wordt beduidend gunstiger als je de derde bal los van hand kunt spelen. Blijf dicht bij drie voor een zuivere vervolgstoot. Eerst wel even deze carambole maken.		Deze positie lijkt op de speelpositie van linksboven. Er is echter wel een groot verschil te noteren. De tweede bal is veel direkter te bespelen. Dat verhoogt de zuiverheid in het aanspelen op de tweede bal. Nu kun je de tweede bal ook beter dwingend op tempo wegsturen. Bij goed uitspelen verkrijg je een verzamelpositie aan de lange band. Speel de tweede bal halfvol aan. Je kunt afstoten op rolhoogte met voor tweederde links effect. Dwingend op tempo spelen om goed in de verzameling te komen. Dit stoottype verdient een gedegen training. Je laat te veel ruimte toe, als je enkel een duwstootje produceert om goed te caramboleren. Carambole en positiebehoud of -verbetering moeten altijd in een verzorgde afstoot zijn terug te vinden. In denken en doen aan tafel moet die intentie zichtbaar tot uiting komen.			
<u>lo</u>	<u>bal 1 - 18</u>	<u>ro</u>	<u>bal 1 - 22</u>		
Hier liggen de ballen beduidend moeilijker. De voorzichtig dun snijdwijd gespeelde carambole is duidelijk. Dat betekent het opgeven van positiebehoud. Met deze aangegeven speelwijze toon je durf en inzicht. Je houdt twee achter de derde bal als je zuiver halfvol op twee aanspeelt. Met maximaal rechts effect op de hartlijn, of iets lager, is een doordachte trefkans zeer wel te doen. Speel met overtuiging voor een fraai stootresultaat. Durf een keer je nek uit te steken als je dit aankunt. Iedere objectieve toeschouwer zal je aanpak weten te waarderen. Een misser betekent veelal het weggeven van een bruikbare positie. Een te harde afstoot vernielt ook eigen aspiraties. Toon durf en bespeel deze interessante situatie met overtuiging en biljartinzicht. Veel succes.		Hier ligt de uitgebalanceerde snijstoot. Speel de tweede bal halfvol aan. De stootbal steekt probleemloos over, als je iets onder de hartlijn afstoot. Het natuurlijke gedrag van de stootbal is een haaks van de band afkomen. Daarvoor is wel nodig, dat de invalshoek naar de band ongeveer vijftien graden is. Deze vaste invalshoek is de basisstoot voor snijstoten met verschillende uitvalshoeken. In de technische bladzijden van dit boek en voorgaande boeken wordt hier op gewezen. Alle andere vormen, tot de klotsstoot, zijn van de basisstoot afgeleid. Bespeel een snijstoot altijd subtiel, met grip op kau en stootpatroon. De beheerste afstoot bepaalt de resultante voor de loop van de tweede bal en de intensiteit waarmee je bal drie aanspeelt. De tweede bal zal lang niet op elk biljart goed uit de hoek draaien.			
<u>opmerkingen:</u>	<u>bal</u>	<u>lb</u>	<u>rb</u>	<u>lo</u>	<u>ro</u>
Basistechnieken moet je ook kunnen benutten als de speelsituatie er enigszins op lijkt.	1	rh - 2/3 re	rh - 2/3 le	-hl - +3/4 re	-hl -
	2	1/2 vl	1/2 vr	1/2 vr	1/2 vl
	3	v (nz)	v	v	v (zw)



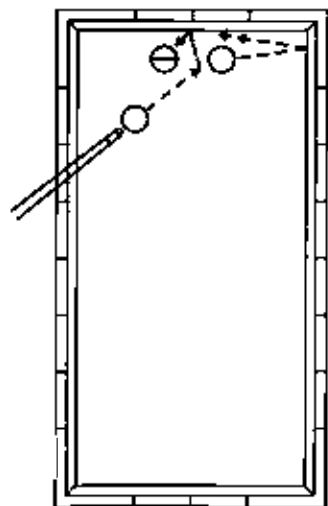
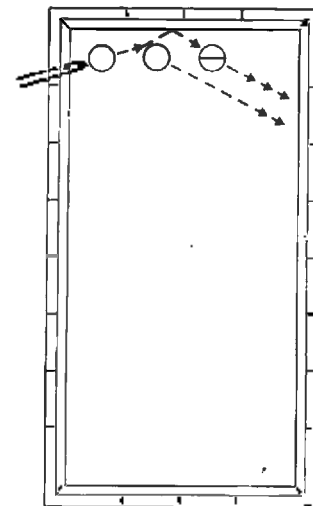
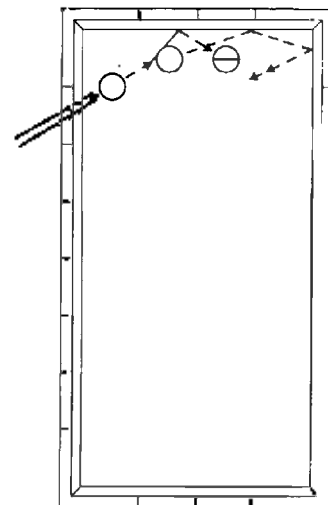
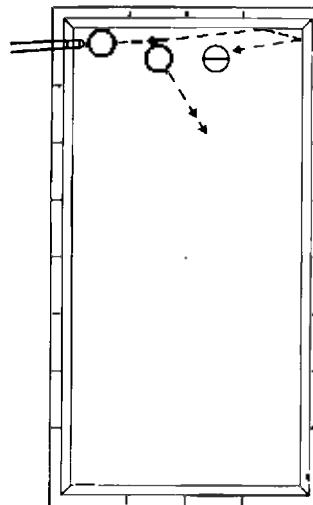
patroon:		bandstoten	basispositie:		19-23/25-30
bijzonderheden:		Lange rollijnen in de carambolage vragen om voldoende zorg voor het stoottempo.			
lb _____		bal 1 - 40	rb _____		bal 1 - 34
Voor een bandstoter is dit een lastige stoot. Hier wordt nog eens duidelijk zichtbaar, dat een vastliggende stootbal zelden voordelig is voor een speler. Soms kun je niet afstoten op de gewenste plaats op de bal. Een andere keer heb je moeite met de handzetting bij de band. Bij het uitrollen van de stootbal zie je menig biljarter even sip kijken, als de stootbal vast aan een band komt te liggen. Mijden kun je het niet altijd. De banden vormen een wezenlijk deel van de biljarttafel. Aanpassen is het devies. Raak de tweede bal voor drievierde vol op rechts. Om bij de hoek een goede afslag te krijgen, raak je de stootbal voor drievierde links op rolhoogte. Rustig dwingend duwend afstoten. De rolafstand beperkt de uitwerking van het meegegeven effect. Twee komt naar de lange band. Je kunt redelijk verder.		Deze stoot is niet moeilijk. Bij de afstoot moet wel bekend zijn wat je beoogt. De tweede bal moet je opduwen naar de korte band. Bij het uiddraaien op de lange band naar drie, het roltempo beperkt houden. Blijf bij drie in de buurt om goed verder te kunnen spelen. Een tweede bal met bandpositie is soms moeizaam van die plek af in gang te krijgen. Veel biljarts vertonen op den duur een looprand bij de band. De vastliggende bal(len) vertonen de neiging om slechts moeizaam van de band af te komen. Speel soepel halfvol rechts aan op twee. Stoot af op rolhoogte om twee dwingend in beweging te zetten. Met voor tweederde links effect draait bal één zeker naar de zuidoostzijde van de derde bal. Het is meestentijds aan te bevelen om de positie voor de stootbal uit te houden. De oplossingen zijn dan meestal eenvoudiger.			
lo _____		bal 1 - 15	ro _____		bal 1 - 12
Beheerst halfvol aanspelen op de tweede bal. Een afstoot op rolhoogte geeft de stootbal voldoende tempo. Je gebruikt de natuurlijke rollijnen en kunt hier aanvullend effect achterwege laten. Als de speelsituatie dat niet vraagt, dien je links of rechts effect achterwege te laten. Effect moet altijd een dienende functie hebben in de zekerstelling van de carambolage. De tweede bal komt direct mee naar de hoek. In roltempo is de tweede bal wat trager dan bal één. Het klotsrisico is minimaal. Met een zuivere tempostoot, vol op drie, kan zelfs verzameld worden aan de lange band. Met dit speelplan moet er wel enige vooroefening hebben plaatsgevonden. Gebruik een vloeiende lange keuwoering en speel met overtuiging.		Nu kun je aan de uitvoering, effeizen wie zijn techniek kan toepassen. De carambole is eenvoudig, mits eenvoudig behandeld. De tweede bal speel je halfvol aan. Afstoten op rolhoogte brengt de stootbal in een natuurlijke rollijn. Je kunt rustig duwend afstoten met een open voorhand. De sleutel voor deze positie ligt in het halfvol rechts aanspelen op twee. Al het volgende is van die zuiverheid afhankelijk. Menigen is toch lichtjes behoeft met een vage angst voor een zuivere aanpak van de tweede bal. Vooral in eindfases van wedstrijden wil dit stoottype nog wel eens teleurstelling achterlaten bij een speler. Buig zonnodig wat dieper in de stoot of verstevig de grip op de achterhand iets. Stoot nooit af in willekeur. Iij als speler bepaalt, wanneer de pomersans vertrekt voor de definitieve stoot.			
opmerkingen:	bal	lb	rb	lo	ro
Tijddreken in de stootvoorbereiding maakt de onzekerheid over eigen kunnen meer dan duidelijk.	1	rh - 3/4 le	rh - 2/3 le	rh -	rh -
	2	3/4 vr	1/2 vr	1/2 vr	1/2 vr
	3	v	zo	zw	v



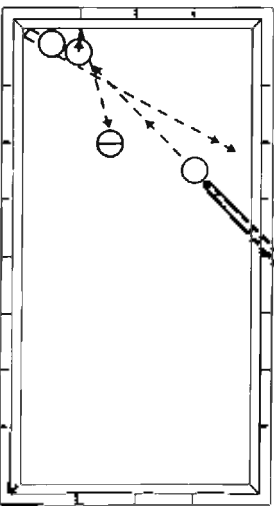
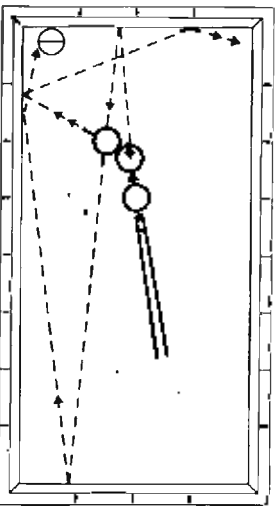
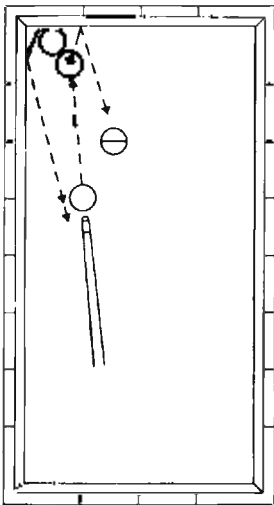
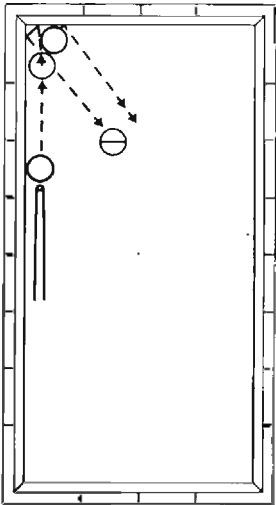
patroon:		bandstoten		basispositie:		37/44	
bijzonderheden:		Het mijden van een klots in de rollijnen en aan de band is een aparte techniek, welke specifieke voorkennis en studie vereist.					
lb		bal 1 - 21		rb		bal 1 - 27	
De mogelijkheden lijken op het eerste gezicht beter dan ze zijn. Kaatsen naar de lange band brengt het klotsrisico mee. Zwaar trekken over de korte band maakt de controle op de stootpositie wel erg klein. Geforceerd via de derde bal naar de lange band zou misschien kunnen. De aangegeven speelwijze biedt een goede mogelijkheid om de situatie beheerst te benaderen. Speel de tweede bal voor een vierde vol aan op rechts. Het baltempo wordt bevorderd door op rolhoogte af te stoten. Een goede uitdraai van de speelbal realiseer je door de stootbal op links voor drievierde effect mee te geven. De tweede bal kaatst tussen de lange banden. Probeer de derde bal rustig vol te raken. Zo is er een goede kans om een bespeelbare vervolgpositie bij de korte band te krijgen. Op het tweede gezicht kan blijken dat er meer mogelijk is.				Nu kun je wel via de lange band spelen. Er is nu meer aandacht nodig om de tweede bal goed te plaatsen. Stoot halfvol op bal twee. Om doorzakken van bal één te voorkomen, stoot je af op de amortlijn. Dat haalt de voorwaartse reactie uit de stootbal. Verder reageert de stootbal natuurlijk en zakt met een matig tempo door naar de derde bal. Het tempo moet worden overgenomen door de tweede bal. Je wilt immers een goede vervolgpositie overhouden bij de korte band. Veel biljarters voelen zich wat onwennig bij het bespelen van de amortlijn. Ze vrezen een overmatige halvertraging. Op de eerste plaats willen ze er zeker van zijn, dat bal één in roltempo de derde bal bereikt. Om hiervoor enig inzicht te ontwikkelen, is het gewenst om de geamortiseerde efstoot zeer regelmatig en intensief te oefenen. Deze stoot mag niet te kort zijn.			
lo		bal 1 - 33		ro		bal 1 - 35	
Bespeel de tweede bal zeer beheerst. Breng de tweede bal zachtjes naar de korte band. Aanspelen op een vierde vol rechts, met tweederde links effect op de hartlijn. De carambole is goed te maken. Er hoeft geen extra risico overwonnen te worden. De kortste weg is een direkte carambole vanaf de lange band. Dan komt de stootbal tussen de vervolgpositie te liggen. Je kunt deze stoot ook iets verjinder afwerken. Breng dan bal één eerst voorbij de derde bal naar de tweede lange band. Zo kun je de derde bal vanaf de oostzijde aanspelen. Nu is er wel enig risico, dat de drie ballen achter elkaar komen te liggen. Daar kun je bij het plaatsen van twee en het aanspelen op drie wel enigszins rekening mee houden. Probeer beide speelvormen uit in een trainingssituatie. Geen nieuwe visies in een partij uitproberen.				Een carambola zit er wel in. Veel moeilijker wordt het om een goede verzamelstoot te maken. Twee mag niet te fors worden aangespeeld. De tweede bal rolt naar de band, ter hoogte van de afstootlijn. Nu moet je drie zuiver aanspelen aan de westzijde. Alleen een carambole maken is hier niet genoeg om tevreden te kunnen zijn. De derde bal moet vol in een aangepast roltempo naar de positie bij de lange band. Een beul je speelruimte is voor bandstoten wel gunstig. Een fraaie americainepositie zou je dwingen tot een losse bandstoot vanaf de korte band. De losse bandstoot moet altijd safe in het speelaarsnet aanwezig zijn. Dit type stoot vormt maar al te dikwijls een tussenfase naar seriemogelijkheden. Zo moet een bandstoter de masséstoot zeer beheerst en geplaatst kunnen toepassen. Sommige technieken zijn speelvoorwaarde.			
opmerkingen:		bal	lb	rb	lo	ro	
Een technisch gebrekkige speler wordt gedwongen om eenvoudige speelvormen soms moeilijk op te lossen.		1	rh - 3/4 le	al -	hl - 2/3 le	hl - 3/4 re	
		2	1/4 vr	1/2 vr	1/4 vr	1/2 vr	
		3	v	v	v (oz)	wz	



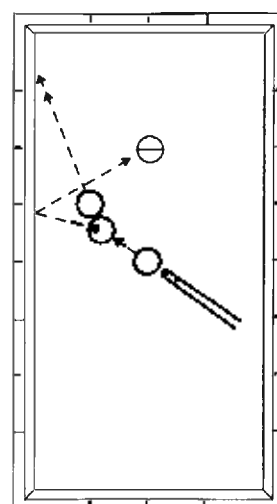
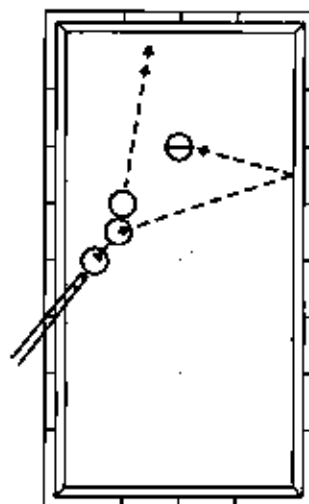
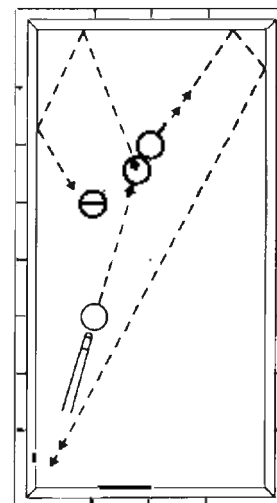
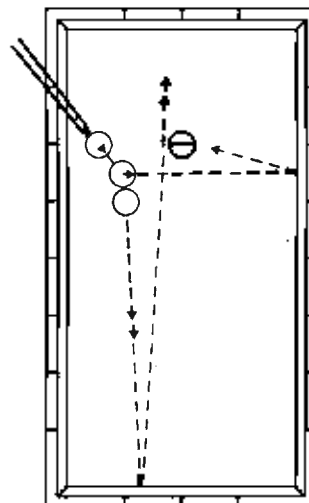
patroon:		bandstoten		basispositie:		02-08/04-08	
bijzonderheden:		Een kleine spelpositie moet je optimaal bespelen om tevreden te kunnen zijn met een zeer goede vervolgpositie.					
lb		bal 1 - 01-02		rb		bal 1 - 06-07	
Het kan niet dikwijls genoeg benadrukt worden. Een kleine spelpositie vraagt extra aandacht. Het is geen automatisme dat kleine posities makkelijk te bespelen zijn. Ballen liggen dikwijls min of meer schuin achter elkaar. Even een carambole maken is verkeerd gedacht. Zoek naar de meest gunstige aanpak om een goed vervolg op te bouwen. Speel de tweede bal voor eevierde vol aan op links. Rustig duwend afstoten op rolhoogte. Er is geen aanvullend effect vereist. Door het zachte duwende afspelen, rolt de stootbal effectvrij door de hoek. De stootbal komt nagenoeg recht terug via de lange band. Laat de tweede bal niet te ver weg rollen. Als je beide speelballen in de buurt houdt, zijn je speellijnen niet zo lang. Korte rollijnen bieden een beter overzicht.				Een lastige positie met een eenvoudige oplossing. De tweede bal wordt opgeduwd in een doorschietstoot. Speel de tweede bal voor dreevierde vol aan op links. De tweede bal loopt keurig langs drie en komt terug uit de hoek. Om de stootbal goed naar drie te brengen is er voor tweedderde rechts effect nodig op doorschiethoogte. Laat de keu in de stootbeweging goed doorlopen om soepel en beheerst door te schieten. De tweede bal kan worden opgevangen door drie. De juiste ligging is moeilijk te voorspellen. Wel is duidelijk, dat een verzorgde aanpak een kleine bruikbare vervolgpositie oplevert. Het is opvallend, dat moeilijke grote stoten goed doordacht worden aangepakt. De kleine eenvoudige technieken brengen ons, door weinig zorg, soms in ernstige problemen. "De boog kan niet altijd gespannen zijn" telt hier niet.			
lo		bal 1 - 01-07		ro		bal 1 - 07-12	
Doorschieten is nu niet mogelijk. De veranderingen zijn meestentijds minime. Gunstig is, dat beide aan te spelen ballen vóór de stootbal uit liggen. Speel de tweede bal halfvol aan. Afstoten op de hartlijn met voor dreevierde rechts effect op bal één. Zo loopt de stootbal makkelijk via de korte band naar drie. Bal twee en drie rollen parallel naar de lange band. Een beetje tussenruimte maakt gunstig verder spelen beter mogelijk. Bij het goede bandstoten is "te" dicht bij elkaar niet gewenst. Er dient steeds enige speelruimte te zijn tussen de tweede en derde bal. Ook bij lossebandstoten is 'n beetje extra speelruimte gunstig. De stootbal valt dan wat makkelijker in de speelsituatie en caramboleert eerder. Stoot heel rustig dwingend af op twee.				Er zit een klein addertje onder het biljartgras. Een ankeling probeert zo beheerst af te stoten, dat de fut er uit is. Dan zal de stootbal nooit bij drie komen. Stoot af op trekhoogte met voor dreevierde links effect. De tweede bal dient voor dreevierde vol op links te worden angespoeld. Twee kaetst op de lange band en komt terug in de positie. Als je bal één achter drie naar de band brengt, dan kan de kaatsende tweede bal goed worden opgevangen. Met een goede touch resteert een fraaie kleine vervolgsituatie. In het gunstigste geval is er een seriepositie geslagen. Goed da mogelijkheden moeten met heel veel zorg worden uitgespeeld. Je hebt nu de kans om een serie(tje) te maken in een redelijk te handhaven spelpositie. Die kansen doen zich in een partij slechts af en toe voor. Benut ze.			
opmerkingen:		bal	lb	rb	lo	ro	
Een seriepositie is een kans om met herhaald eenvoudig spel in korte tijd veel punten te verkrijgen.		1	rh -	dh - 2/3 re	hl - 3/4 re	th - 2/3 le	
		2	1/4 vl	3/4 vl	1/2 vl	3/4 vl	
		3	v	v	v	nz	



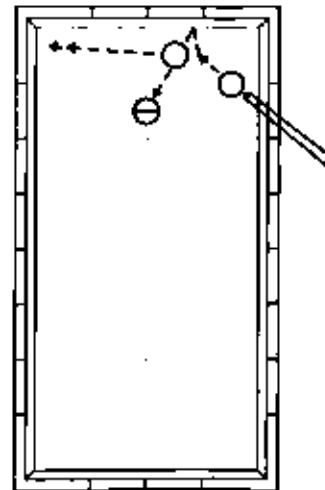
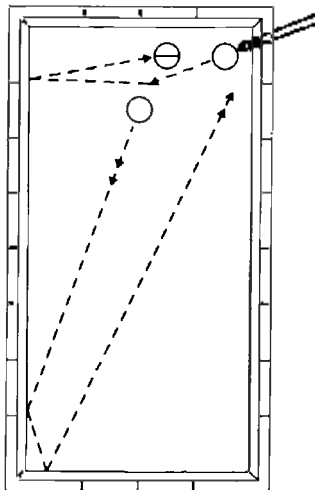
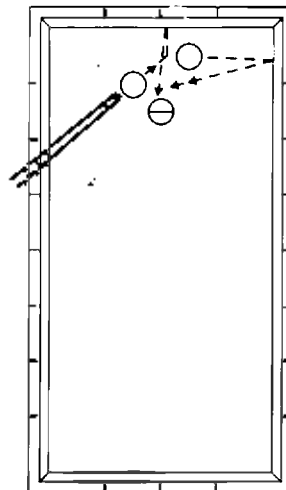
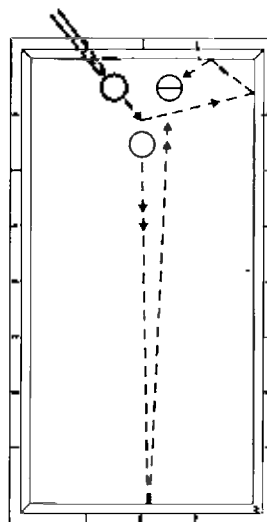
patroon:		bandstoten		basispositie:		01-02/12-13	
bijzonderheden:		Een gekozen speeltechniek mag het eigen technisch vermogen nooit te boven gaan.					
lb		bal 1 - 11-16		rb		bal 1 - 17	
De tweede bal dient halfvol te worden aangespeeld. Zo kan de aangespeelde tweede bal gunstig wijken naar drie. Met de stootbal moeten we goed door de hoek draaien. Dat kan door af te stoten op de hartlijn met voor drievierde links effect. Op de hartlijn heeft een speler de grootste mogelijkheden om effect invloeden aan te brengen. Je kunt immers wel tot twee centimeter buiten het centrum van de stootbal aanspelen. Hoe verder van het centrum, hoe intensiever de draaiing van het aangebrachte effect. Door op de hartlijn af te stoten beperk je de rolsnelheid van de stootbal. Dat ruwet ook, om rustig en beheerst naar de derde bal toe te kunnen rollen. De verzamelplek is niet gunstig. Vanuit die plaats moet er gezocht worden naar een bandpositie om problemen te vermijden. Breng een speelpositie naar de band.				Je kunt nu moeilijk door de hoek uitdrasien. De tweede bal komt te snel van de korte band af de ruimte in. Een klots is bijna niet te vermijden. Nu kiezen we voor aanspelen op de rechterzijde van de tweede bal. De tweede bal wordt halfvol aangespeeld op rechts. Je kunt rustig op rolhoogte afstoten. Wel is het nodig om bal één voor tweederde links effect te geven. Zonder dit tegenwerkende effect op de stootbal, wijkt de stootbal te makkelijk uit en passeert de derde bal. Vanzelfsprekend kan twee ook dunner worden aangespeeld. Het nadeel is dan dat de tweede bal achterblijft. Je scheidt dan een situatie waarbij de stootbal "tussen" twee en drie terecht komt. Meestal vormen keerstoten voor veel biljarters, ook grote spelers, een ongewenst probleem op tafel. Houd de speelpositie zo veel mogelijk vóór de stootbal.			
lo		bal 1 - 18		ro		bal 1 - 14-19	
Een lastige positie om op te lossen. Op het eerste gezicht lijkt een harmonicastoot in de breedte het best te zijn. In feite is het speelrisico te groot. De klots is in een breedtestoot zeer moeilijk te vermijden. Bij de gekozen lengtestoot is er bijna geen klotsrisico aanwezig. Raak de tweede bal voor een vierde vol op rechts. Om goed op tempo te blijven en iets in te draaien, raak je bal één op rolhoogte met voor tweederde links effect. De invalshoek naar drie is vrij ruim. Er mag wat speling in zitten, zonder dat de carambolage verloren dreigt te gaan. Probeer dicht bij drie te blijven om zuiver verder te kunnen gaan in een vervolgstoot. De tweede bal steekt over naar de hoek bij punt vijf. De vervolgstoot kan een sleepstootje langs de korte band worden. Neem bedenktijd voor een goede aanpak.				De stootbal ligt behoorlijk op afstand. Je moet zuiver halfvol aanspelen op de tweede bal. Hier is duidelijk sprake van een keerstoot. De voortwaarts rollende bal moet door aanspeeldikte en effect terugkeren van de rolrichting. Om enigszins terug te draaien geef je bal één voor tweederde rechts effect, iets boven de hartlijn. Het is over het algemeen aan te raden een vurre keerstoot niet geforceerd aan te spelen. De natuurlijke kaatskracht van twee elkaar rakende ballen is beter te hanteren. Meegaan met de normale rollijnen van een positie bevordert meestal de speelzuiverheid. De tweede bal breng je naar de lange band, ter hoogte van de afstootlijn. Een bal aan de band biedt een goede vervolgmogelijkheid op een eenvoudige "bandstoot". Bandstoten vraagt een totaal andere situatiebenadering dan bij andere biljartspelsorten.			
opmerkingen:		bal	lb	rb	lo	ro	
In het bandstoten is alles terug te vinden wat biljarten als technische sport te bieden heeft.		1	hl - 3/4 le	rh - 2/3 le	rh - 2/3 le	+ hl - 2/3 re	
		2	1/2 vl	1/2 vr	1/4 vr	1/2 vr	
		3	v	nz	v	v	



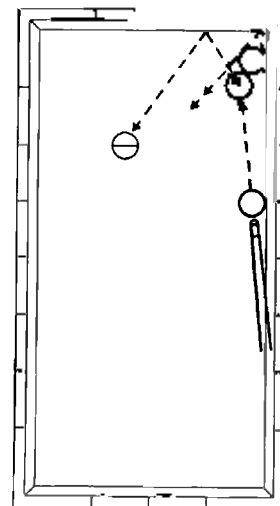
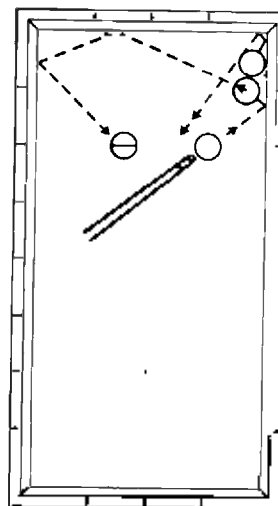
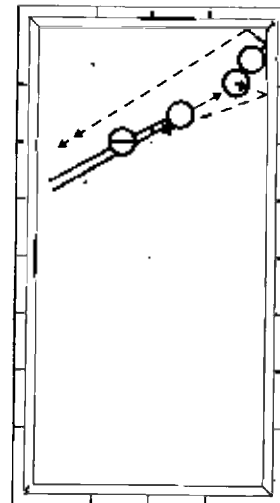
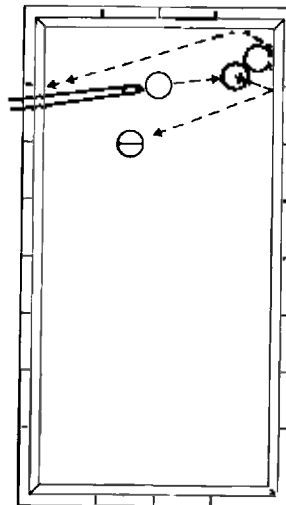
<u>patroon:</u>	bandstoten	<u>basispositie:</u>	13/17		
<u>bijzonderheden:</u>	Niet alles kan ineens. Veel speelposities kunnen slechts met veel moeite tot een redelijk vervolg gebracht worden.				
<u>lb</u>	<u>bal 1 - 11-12</u>	<u>rb</u>	<u>bal 1 - 27</u>		
Wat je wilt bepaalt grotendeels je aanpak van een speelsituatie. Op het middenvlak van het biljart zijn er zeer veel mogelijkheden voorhanden. Toch is dat meestentijds schijn. Je laat je in deze gevallen leiden door goed zichtbare rollijnen. In feite heb je deze rollijnen slechts zelden of misschien wel nooit gezien tijdens de training. Kies sober voor een overzichtelijke aanpak. Raak bal twee halfvol links. Met een rustige afstoot op trekstoothoogte wijkt bal één goed naar de lange band. Om terug te komen is er aanvullend effect nodig voor drievierde op links. De rustige afstoot beperkt de volle uitwerking van het meegegeven keeneffect. Een gave plaatsing van de tweede bal is bepalend voor het speelresultaat. Mogelijk kan de tweede bal zelfs bij de korte band worden gebracht.		Forceren is bij handstoten een van de laatste speltechnieken die in aanmerking komt. Liever dan force moet je genoeg nemen met een bescheiden vervolg. De tweede bal wordt dwingend aangespeeld op links. Met tweederde links effect op rolhoogte heeft bal één genoeg om rustig door de hoek naar drie te komen. De tweede bal wordt opgeduwd naar de hoek. Probeer dicht bij de derde bal te eindigen. Met wat ruimte in de hoek kun je naar alle waarschijnlijkheid goed verder werken aan het uitwerken van een bespeelbare bandstootpositie. De lange rollijn naar twee maakt het moeilijk om zuiver op twee aan te spelen. De tweede bal moet verzorgd op drievierde vol links worden geraakt. Zwaar op twee aanspelen betekent ook, dat de tweede bal veel energie uit de stoot overneemt. Daardoor kan de bal waarschijnlijk de hoek bereiken.			
<u>lo</u>	<u>bal 1 - 21-22</u>	<u>ro</u>	<u>bal 1 - 23</u>		
Dit is op zich een eenvoudige bandstoot. Zo'n positie moet je regelmatig en foutloos kunnen oplossen. De tweede bal moet voldoende dun worden aangespeeld om een klots te mijden. Raak de tweede bal hier halfvol. De aanspeeldikte brengt de tweede bal niet naar een juiste kaatsplek. Zonder aanvullend effect zou de stootbal achter drie om gaan. Geef de stootbal voor tweederde rechts effect om de afslag op de lange band te bevorderen. Dat effect remt eveneens de rolsnelheid. Om goed verder te kunnen, richting korte band, kun je drie het beste aan de zuidzijde aanspelen. Zo kun je dan van links of via de rechterkant naar drie toewerken. Bandstoten betekent dikwijls, de positie beheerst vóór je uit spelen, tot een verzamelpositie verkregen is. Werk bewust aan positieopbouw. Zonder plan zul je spoedig struikelen.		In de aanpak lijkt deze situatie op de vorige. De korte rollijn naar de lange band noopt tot meer invloed door effect. Speel de tweede bal halfvol aan. Zo breng je de tweede bal naar de hoekzone. Nu moet de stootbal voor drievierde rechts effect meekrijgen op de hartlijn. Door die extra invloed draait bal één goed naar de zuidwestzijde op bal drie. Blijf dicht bij de derde bal om goed aan te kunnen spelen in de vervolgstoot. Te veel tussenruimte dwingt tot een afstoot met meer energie. Een forse afstoot is zelfs door ervaren spelers moeilijk beheerst te hanteren. Kracht kan nooit een compensatie zijn voor een gebrek aan beheersing en gecontroleerde stoottechniek. Ook hier is de juiste plaatsing van drie van groot belang voor een bruikbare en bespeelbare voortzetting van de positie.			
<u>opmerkingen:</u>	<u>bal</u>	<u>lb</u>	<u>rb</u>	<u>lo</u>	<u>ro</u>
Als je afstoot zonder speelplan, lijkt het al snel nergens meer op. Biljart met overleg.	1	th - 3/4 le	rh - 2/3 le	+ hl - 2/3 re	hl - 3/4 re
	2	1/2 vl	3/4 vl	1/2 vr	1/2 vl
	3	zw	v	zo	zw



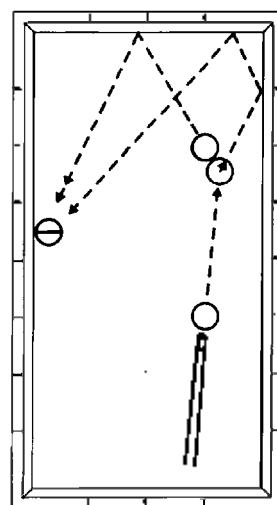
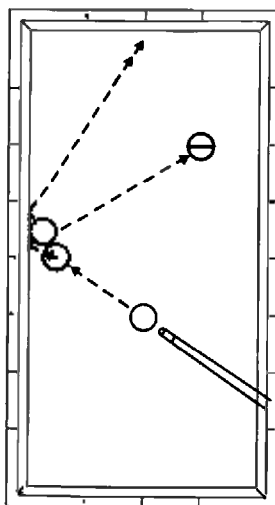
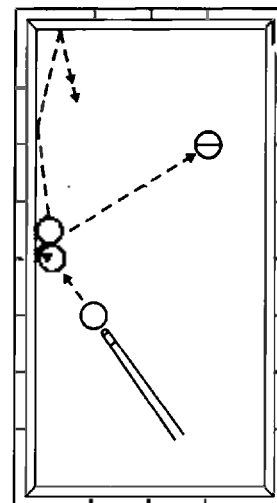
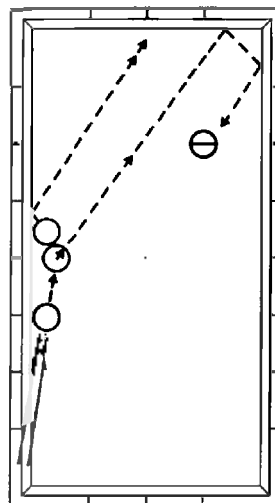
patroon:		bandstoten		basispositie:		04-08/08-13	
bijzonderheden:		De meestal herhaald getekende tweede-balpositie is hier weggelaten om verwarring in het lezen van de speelsituatie te vermijden.					
lb		bal 1 - 02-08		rb		bal 1 - 02-08	
De eanrollijn naar de tweede bal is kort. Dat biedt mogelijkheden om zuiver aan te spelen. Ook de derde bal moet nu nauwkeurig kunnen worden geraakt. Een kleine positie biedt perspectief, als je er met voldoende zorg mee om gaat. Hier zuiver halfvol aanspelen op de tweede bal. Stoot af op trekstoot-hoogte met voor tweederde links effect. Het effect en de afstoothoogte brengen bal één makkelijk door de hoek. De goed aangespeelde tweede bal komt soepel terug van de verre korte band naar drie. Onder gunstige omstandigheden resteert een fraaie vervolgpositie aan de korte band bij drie. Posities aan de korte band genieten de voorkeur omdat je er van drie bespelbare banden gebruik kunt maken. Midden op de tafel bij de lange band ben je meestal genoodzaakt om grote rolpatronen te gebruiken. Met een korte bandpositie kun je beter verder.				Het valt niet altijd mee om de goede benadering van een speelpositie te kiezen. Als het even kan moet je altijd kiezen voor een verzorgde plaatsing van de tweede bal. Je roept immers onheil over jezelf af als je enkel vrijblijvend caramboleert. Je mag het risico van een totaal onbekend speelvorgvolg niet lopen. Blijf grip houden op de omstandigheden door een vervolgpositie voor te bereiden. Breng de tweede bal zo goed mogelijk naar de eindpositie van bal drie. Bespeel de tweede bal halfvol. Geef de stootbal voor drierde links effect op de hartlijn. Rustig duwend afstoten vanuit een trage pols. Een trage zachte duwende stoot beperkt de uitwerking van ingebrachte effecten. De weggestuurde tweede bal opvangen op de stootbal, na carambolage bij drie. Soms is een lossehandstoot nodig om even wat speelruimte te scheppen voor het vervolg.			
lo		bal 1 - 05-09		ro		bal 1 - 09-10	
De tweede bal moet vlot worden weggestuurd. Toch speel je de tweede bal voor een vierde vol aan op rechts. Er is geen corrigerend effect nodig. Om het tempo wat te beperken voor bal één, kun je gerust afstoten op de hartlijn. Zo vertrekt je speelbal enigszins glijdend om pas daarna in rollen over te gaan. De stootbal heeft geen keurproblemen op de lange band. De invalshoek is gunstig. De derde bal moet je vol raken en naar de hoek brengen. Je hebt immers de tweede bal ook naar die zone gespeeld. In een speelsituatie moeten alle onderdelen kloppen. Als er één facet misloopt is er geen peil meer te trekken op de reedsituatie. Na een halve misser moet er voorzichtig worden hersteld. Evn wat extra tijd nemen kan rust en speelnauwkeurigheid weer op peil brengen.				Een goed voorbeeld voor een voorbereidende stoot. Lang niet elke positie leent zich voor een direkte behandeling. Tussenslootjes bouwen naar een seriepositie. De tweede bal mag opgeduwd worden naar de hoekpositie. Probeer wel dicht bij de derde bal te blijven aan de noordoostzijde. Zo kun je middels een verzorgde soepele trekstoot de tweede en derde bal bijeen brengen in de hoek. Hier moet twee halfvol worden aangespeeld op rechts. Geef voor tweederde links effect op de hartlijn. De stootbal draait dan rustig en zuiver naar de noordoostzijde van de derde bal. Feitelijk kun je nooit een speelpatroon ten volle realiseren. Elk vervolg lijkt in meer of mindere mate op wat we voor deze positie beoogden. Je blijft keer op keer bouwen aan verbetering, zolang de partij duurt.			
opmerkingen:		bal	lb	rb	lo	ro	
Als het speelresultaat lijkt op je bedoelingen, dan mag je meer dan tevreden zijn.		1	th - 2/3 le	hl - 3/4 le	hl -	hl - 2/3 le	
		2	1/2 vl	1/2 vl	1/4 vr	1/2 vr	
		3	zo	v	wz	no	



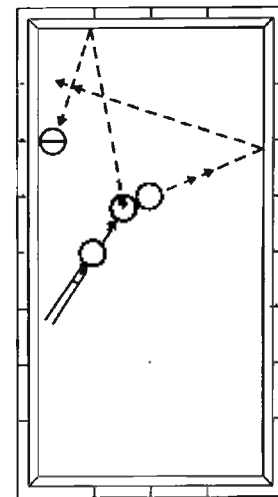
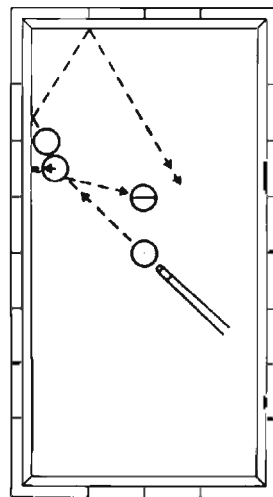
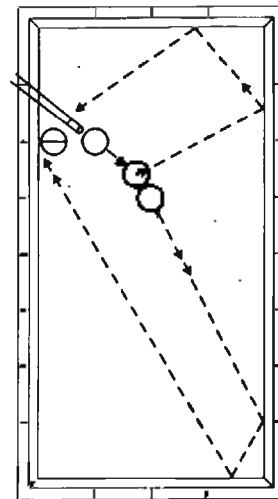
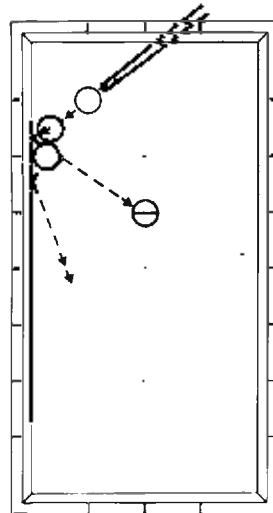
patron:		bandstoten		basispositie:		05-10/12-13	
bijzonderheden:		Bij het bespelen van een bal die tegen de band ligt, wordt soms meer gekeken naar het midden van een klots dan naar het plaatsen van die vastliggende bal.					
lb		bal 1 - 08		rb		bal 1 - 09-13	
Over het algemeen wordt dit type stoten door velen als lastig ervaren. Er is enige vrees voor de vastliggende bal. De afslag en de reactie op de lange band zijn bepalend. Er is weinig speelruimte voor gunstig caramboleren. Speel de tweede bal halfvol aan op rechts. De stootbal komt heel goed naar de derde bal als je bal één voor tweederde links effect meegooft. De derde bal is heel goed vol op te duwen naar de lange band. De wijkende tweede bal komt door de hoek ook naar de lange band. Al met al een goed bespeelbare dwingend afstoot. Je krijgt op tafel lang niet altijd de gelegenheid om de positie vrij makkelijk te verplaatsen. Alle voorwaarden tot verzorgd verder spelen zijn aanwezig. Een complete bespeling kun je er van maken, als je de derde bal enigszins aan de zuidoostzijde kunt raken.		Feitelijk is de verandering ten opzichte van linksboven slechts een nuance. De aanpassing wordt zichtbaar in de afstoothoogte op bal één. Nu bespeel je de stootbal op de hartlijn. Dat begunstigt de wijkende naar de lange band. Het bijzondere is vooral te vinden in de aangepaste houding bij de afstoot. De ballen liggen op lijn. Je kunt niet anders dan de achterhand liften om goed op de stootbal te kunnen aanspelen. De verhoging van de achterhand versterkt bij de afstoot de uitwerking van meegegeven balinvloeden. Een meegegeven effect wil nog wel eens te sterk uitpakken en leiden tot onbedoelde missers. Het is raadzaam om bij een gelijke achterhand iets zachter af te stoten of effecten te vermijden. Je oefent extra druk op bal één uit en die pressie wordt snel zichtbaar in extra curve. Bij een bijzondere houding sober afstoten.					
lo		bal 1 - 14		ro		bal 1 - 20	
Het ligt er allemaal niet onaardig bij. Je sluit een aantal mogelijkheden uit en dan resulteert het denken in de meest geschikte speelvorm. Dat valt hier tegen. Na enkele malen om de positie te zijn gelopen, blijkt het een echt lastige opgave te zijn. Zoer dun langs de derde bal aanspelen is te doen, maar is de oplossing van de angst. De lossebandstoot mag dan altijd moeilijk zijn, toch kun je dan tenminste normaal afstoten met een mogelijk redelijke vervolgstoot. Bespeel de band gespiegeld. Denk de bandrand als spiegel. Bespeel de gespiegelde bal, zoals bedoeld op drievierde vol op rechts aan. De omkering van de beweging maakt er eenvierde vol links van. Om die beweging te begunstigen geef je bal één voor drievierde links effect. De stootbal komt heel makkelijk door de hoek. Niet bang zijn om dit netjes te spelen.		Alle voorgaande situaties kenden een vorm van speel-moelijkheden. Ook hier zit een speeladder onder het gras (op het laken). De tweede bal mag beslist niet te intens worden aangespeeld. Bij een te hoog aanrultempo op twee komt de bal te snel door de hoek. Daar kaatst de tweede bal de stootbal weg en zien we een misser ontstaan. De bal kan prachtig samenlopen als we enige beheersing op kunnen brengen. Je kunt bal één iets boven de hartlijn aanspelen. Er is geen aanvullend effect nodig. Het is een beetje afhankelijk van het materiaal, in hoeverre de tweede bal meekomt naar de derde bal. Je moet wel dicht bij je derde bal blijven om in de vervolgstoot zuiver op die bal te kunnen aanspelen. De grote afstand van bal één naar twee is maar al te dikwijls een grondoorzaak voor verkeerd aanspelen. Vanzelfsprekend is de carambole dan mis.					
opmerkingen:		bal	lb	rb	lo	ro	
Degene die de meeste stootbeheersing toont, beheerst over het algemeen ook de partij.		1	rh - 2/3 le	hl -	hl - 3/4 le	hl -	
		2	1/2 vr	1/2 vr	1/4 vl	1/2 vl	
		3	zo	v	v	v	



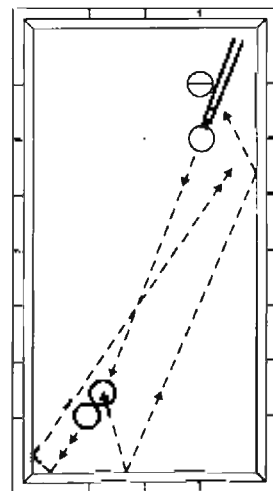
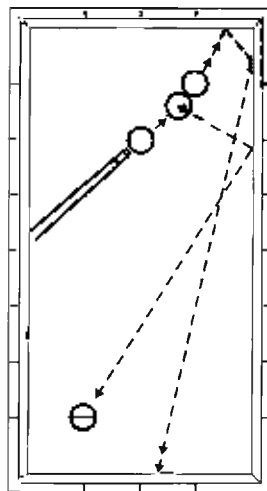
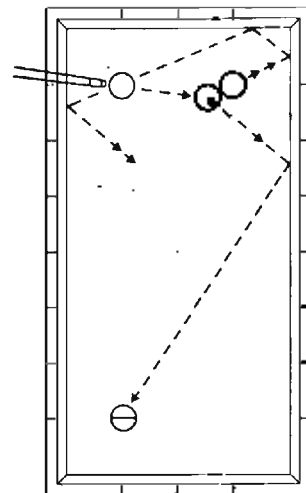
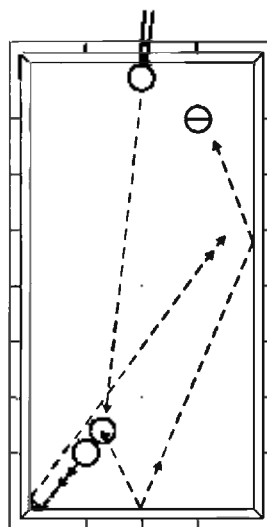
patroon:		bandstoten		basispositie:		14/16-21	
bijzonderheden:		Hier wordt goed zichtbaar, dat het zinvol is om de positie voor je uit te spelen, in de richting van de korte band.					
lb _____		bal 1 - 26		rb _____		bal 1 - 27	
De tekening toont meer problemen dan de praktijk op het laken. Rustig duwend halfvol aanspelen op de tweede bal. Die bal wordt opgeduwd naar de korte band. Dat is een prachtige plaats om in een vervolgpositie de ballen te verzamelen. Je kunt daar immers kaatsen vanaf verschillende richtingen. Bal één laat je vertrekken met een effectvrije stoot op rolstoelhoogte. De weggestuurde stootbal draait goed door de hoek en nadert de derde bal aan de noord-oostkant. Als het lukt, blijf dan dicht bij de derde bal. De afstootzuiverheid in de vervolgstoot is bij een korte aanrollijn naar twee over het algemeen groter. Mijn voorkeur voor een verzamelplaats bij de korte band moet nu de lezer(es) toch ook wel duidelijk zijn geworden. Veel biljarters brengen zichzelf in moeilijkheden door de derde bal te hard te raken.				Om redenen van plaatsing is ook hier gekozen voor een uitdraaiende snijstoot over één band. Er is geen intensieve afstoot nodig om goed naar drie te komen. De afstoot ligt in de natuurlijke lijn van het spel. Rustig de positie voor je uit spelen en overzicht behouden. Twee halfvol raken. Bal één op rolhoogte afstoten met voor tweedende rechts effect. Probeer de opgeduwde tweede bal in de buurt van de hoek bij punt één te houden. Mogelijk kun je daar de resterende vervolgstoot verzamelen. Om prettig verder te kunnen stoten, is aanspelen op de derde bal aan de zuidzijde gunstig. Beginnende bandstoters maken te weinig gebruik van de mogelijkheden die er liggen. Ze maken het zichzelf onnodig moeilijk door voorbij te gaan aan het bijeen brengen van de biljartballen. Zo kan je moyenne echt niet stijgen.			
lo _____		bal 1 - 28		ro _____		bal 1 - 29	
De te bespelen situatie is nog gunstiger dan rechts-boven. Nu kan de tweede bal makkelijker in een gunstige baan naar de derde bal worden gebracht. Stoot bal één iets boven de hartlijn, om de voorwaartse beweging er goed in te brengen. De uitdraai wordt verzorgd door voor drierivierde rechts effect mee te geven. Een prachtige stoot die alle ruimte laat aan het open spel. Bij het inspelen voor een wedstrijd mag je juist dit type stoten niet vergeten uit te proberen. Je proeft de reactie op de banden en de mogelijkheden om je tweede bal dwingend voor je uit te spelen. Zo nodig test je de stoot onder verschillende in- en uitvalshoeken naar de derde bal. Vroeg of laat zul je deze stoot in een partij hard nodig hebben. Dan mag de reactie op de band je niet meer verbazen.				Een klassieke bal met fraaie lijnen. Al heel lang is deze speelwijze ingeburgd. Een ruime vloeiende duwende voorhand hanteren. Speel de tweede bal iets minder dan halfvol aan op rechts. Speel je te dik aan op twee, dan komt de tweede bal via de korte storend inrollen op bal één. Het volgedrag van bal één bevordert je door boven de hartlijn te spelen, met voor drierivierde links effect. De speelbal en de tweede bal komen prachtig samen bij drie aan de lange band. De details zijn moeilijk in te vullen, maar het kan een fraaie verzamelpositie aan de band worden. Na het uitspelen van de seriepositie moet je kundig een herstelstoot uitvoeren. Niets is durend, maar goede posities lenen zich meestal ook voor een bespelbare herstelstoot. Als ook dat lukken wil, zijn we echt een serie aan het maken.			
opmerkingen:		bal	lb	rb	lo	ro	
Een serie is het gevolg van overtuiging en concentratie.		1	rh -	rh - 2/3 re	+ hl - 3/4 re	+ hl - 3/4 le	
		2	1/2 vr	1/2 vl	1/2 vl	- 1/2 vr	
		3	no	zw	zw	no	



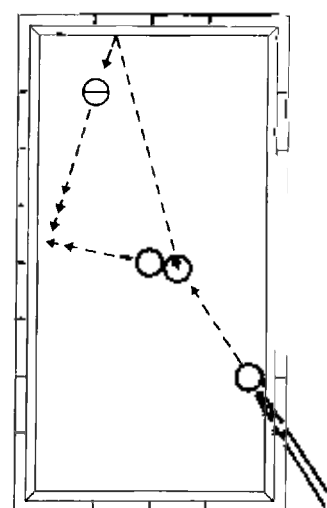
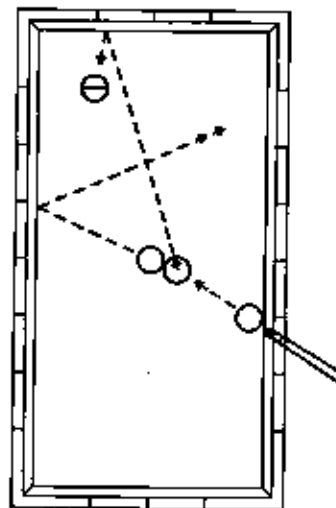
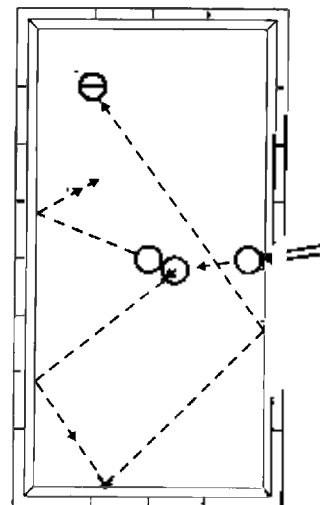
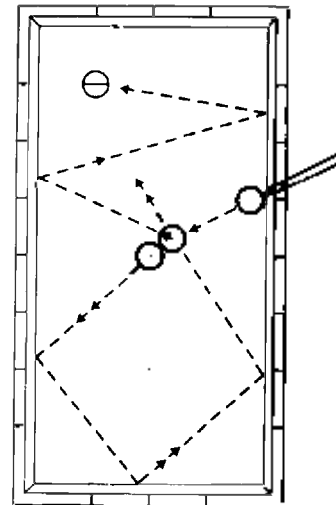
patroon:	bandstoten	basispositie:	11/18		
bijzonderheden: Door regelmatig het bandstoten te oefenen leer je de speelmogelijkheden eerder en makkelijker onderkennen en benutten.					
lb	bal 1 - 07	rb	bal 1 - 12		
Een bandstoter moet er mee leren leven, dat er altijd een handicap is ingebracht alvorens te carambole- ren. Als je deze biljartvorm met genoeg beoefent, dan kun je aan deze pagina eenvoudig biljartgenoe- gen beleven. Voor een bandstoter is dit prettig te bespelen. De tweede bal op rechts voor cenvierde vol aanspelen. Afstoten op de hartlijn met voor tweederde links effect. Ingehouden spelen om dicht bij je derde bal te eindigen. Over het algemeen blijft er een goed bespeelbare situatie liggen. Speel niet harder dan feitelijk nodig is. In zijn algemeenheid kun je stellen, dat een te hard aanspelen op de derde bal de positie vernuimt. Je stootbal komt tot stilstand en de derde bal rolt verder. Het harder bespelen van een stootbeeld is zeker geen vergroting van de trefzekerheid op de derde bal.		Dit model is een genoeg om te bespelen. Hier mag je heel gericht plaatsen op de tweede bal om een ver- zameling te realiseren bij de lange band. Speel de tweede bal iets minder dan voor drevierde vol aan op links. Bal één stoot je weg op trekstoothoogte, met voor drevierde links effect. De tempodosering op bal één moet kloppend zijn. De derde bal kan nog het beste worden geraakt aan de oostzijde. Zo kun je de derde bal vasthouden tegen de lange band en mis- schien ook de naderende tweede bal opvangen. Hope- lijk restert er wat speelruimte bij die band. Indien nodig, moet je een zuivere lossebandstoot naar de korte of lange band kunnen wegsturen. Een trage zuivere lossebandstoot kun je het best traag duwend wegsturen vanuit een korte open voorhand. Mocht je genoodzaakt zijn om meer banden te bespelen, geef dan meeeffect.			
lo	bal 1 - 23	ro	bal 1 - 22		
Het kan nog anders, als je dat per se zou willen. De bal op positie achttien is nog heel goed dun te bespelen. Met een zacht rollertje vanaf de korte band is de carambole zeker gesteld. Het vervolg lijkt echter nergens op, als je aan het bandstoten bent. Speel hier de tweede bal halfvol aan. Raak bal één op de hartlijn met voor drevierde links effect. Ook nu is de groepering bij het acquit geen geweldig voorbeeld van een stootbeeld plaatsen. Je hebt wel de gelegenheid om een bruikbare stootvorm uit te zoeken. Vooral niet te hoog aanspelen op bal één. De stootbal heeft anders de neiging om de derde bal aan de noordzijde missend te passeren. Die vergis- sing wordt dikwijls gemaakt bij lange snijstoten. De te hoge afstoot zorgt dan voor een curve in de rollijn naar de derde bal. Dat beperkt de zuiverheid.		Daar moet je een goede vervolgstoot uit kunnen halen. Rustig halfvol aanspelen op de tweede bal. Om goed aan te rollen op de korte band, moet je bal één op trekstoothoogte aanspelen, met voor tweederde links effect. Dwingend ingehouden afstoten. Het mag onder geen voorwaarde te hard gaan. De tweede bal steekt goed over en komt bij. Je doet het perfect, als je de derde bal zachtjes aan de oostzijde bespeelt. Nu ligt de vervolgpositie dicht bijeen in de richting van de korte band. Zo krijg je het niet altijd voor elkaar. Als je inzicht hebt in de mogelijkheden van deze stoot, dan zul je er ook alles aan doen om die ver- volgpositie zo voor je keu te krijgen. Al doende zul je steeds meer ontdekken in de eindeloos gevarieerde situaties, die zich op een biljartafel kunnen voor- doen.			
opmerkingen:	bal	lb	rb	lo	ro
Biljarten leer je door te kijken, te lezen, te praten, te doen en véél te vragen.	1	hl - 2/3 le	th - 3/4 le	hl - 3/4 le	th - 2/3 le
	2	1/4 vr.	- 3/4 vl	1/2 vl	1/2 vl
	3	nw	oz	zw	oz



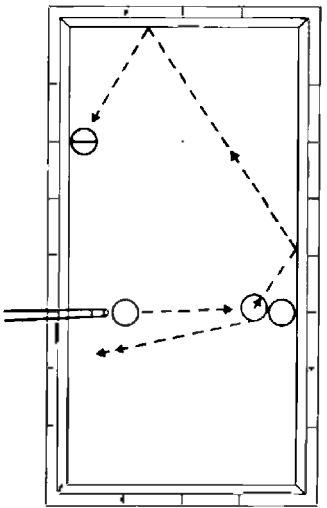
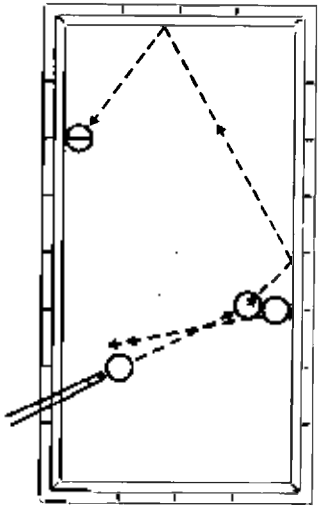
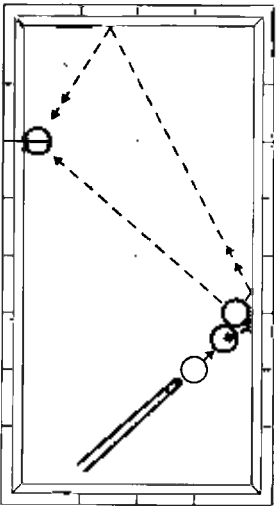
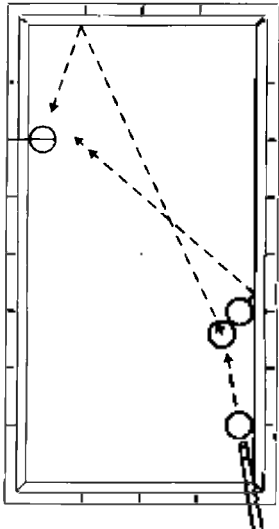
patroon:		bandstoten		basisspositie:		09/37	
bijzonderheden: Vroeg of laat krijgen we een lastige positie voor de keu. Benut dan alle beschikbare kennis en ervaring om "aan tafel te blijven".							
lb		bal 1 - 03		rb		bal 1 - 07	
De ruststand naar de tweede bal is bijzonder groot. Bal één ligt aan de korte band en is niet vrij bespeelbaar. De afstand van de tweede bal naar da derde bal is eveneens groot. Al met al een lang karwei. Als de aanrollijn naar twee zo lang is, is het raadzaam om niet te veel effect te hanteren. Het effect op drievierde van de bal veroorzaakt in de rollijn een curve. Die kromme vertreklijn naar twee maakt het lastig om zuiver aan te spelen. Speel de tweede bal halfvol aan op links. Om de afslag op de korte band te begunstigen, stoot je iets onder de rollijn af, met voor tweedderde rechts effect. Door halfvol aan te spelen kan de tweede bal nog door de hoek meekomen. Het kan allomaal beter, maar dat vraagt zwaarder aanspelen op twee en meer tegen-effect. Dat beperkt ook het tempo van de stootbal naar de derde bal.				Gelukkig kunnen we hier vanuit een kortere aanrollijn naar de tweede bal werken. Zonder overdreven fors af te stoten, is de tweede bal niet zo makkelijk mee te krijgen. Soms moet je met minder genoeg nemen. Mogelijk biedt de restpositie goede speel perspectieven. Als twee de lange band haalt is er al veel gewonnen. Speel de tweede bal halfvol aan. Je kunt hier afstoten op de hartlijn, met voor drievierde rechts effect. De derde bal mag opgeduwd worden naar de hoek. Erg veel meer eenvoudige stootvormen heb ik hier niet ontdekt. Vanzelfsprekend zal er wel iemand zijn met een even simpele als productieve aanpak. Dat kenmerkt de eigen visie op het biljarten. Juist die persoonlijke kijk op de zaak is verfrissend om te ervaren als toeschouwer. Soms weten we het beter. Een andere keer kan een kleine speler grote dingen laten zien.			
lo		bal 1 - 13		ro		bal 1 - 14	
Je moet op tijd vertrokken zijn met je stootbal om een klots te vermijden. De speelbal moet je afstoten op trekstoothoogte. Mat voor drievierde rechts effect komt bal één goed naar de derde bal. De afstoot moet wel enigszins slepend worden gespeeld om het effect en de draaiing op de band tot uitwerking te brengen. De tweede bal kan niet dikker worden aangespeeld als je klotsproblemen wilt vermijden. Als bal twee goed naar de korte band komt, mag je echt tevreden zijn over de afloop. Je kunt ook kiezen voor een bespeling van de verre bal. Het resultaat zal dan kunnen lijken op de situatie linksboven. De stootlijn naar de tweede bal is nu echter veel korter. Dat heeft voordelen in de speelzuiverheid. Die zuiverheid is altijd te verkiezen boven een moeilijk bespeelbare aanrollijn naar de tweede bal.				Het stootbeeld is herkenbaar bij andere situaties op deze pagina. De invalshoek naar de tweede bal is veranderd. Dat is in dit geval niet gunstig. Je wilt immers de tweede bal door de hoek bijhalen. Dat betekent, dat je nog iets dikker op twee moet aanspelen. Daardoor neemt de rolsnelheid van bal twee toe. Dai kan klotsrisico inhouden bij de lange band. Speel de stootbal bijna op doorschiethoogte aan. Er is geen aanvullend effect nodig. De tweede bal moet je wel op drievierde vol op links aanspelen. Het aanspelen op die doorschiethoogte geeft de stootbal extra tempo om de tweede bal te mijden. De verzamelmogelijkheden zijn gunstig. Je brengt de positie in de richting van de korte band. Daar is altijd wel een bespeelbare band in de nabijheid. Deze stoot is moeilijk maar lonend, als je de mogelijkheden hebt doordacht.			
opmerkingen:		bal	lb	rb	lo	ro	
Juist een zeer moeilijke stootpositie werkt motiverend, als alles naar wens loopt.	1	- rh - 2/3 re	hl - 3/4 re	th - 3/4 re	dh -		
	2	1/2 vl	1/2 vr	3/4 vr	3/4 vl		
	3	v	v	v	v		



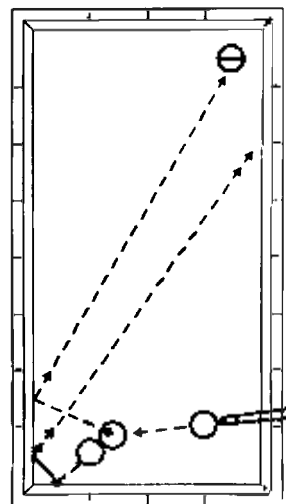
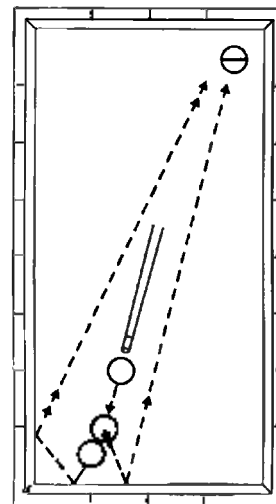
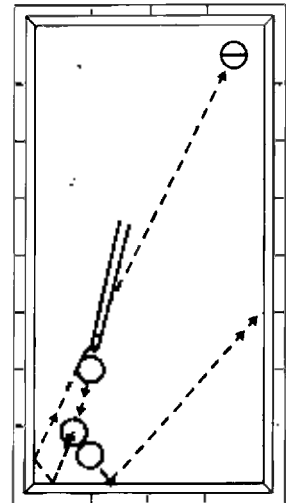
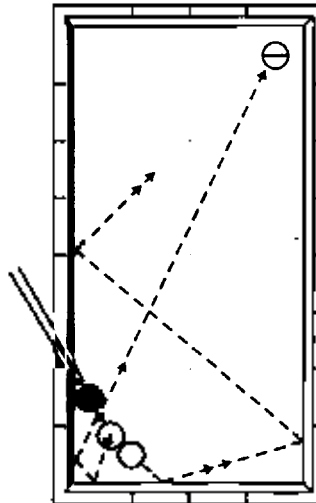
patroon:	bandstoten	basispositie:	07/23			
<u>bijzonderheden:</u>		Bij een verzorgde afstoot weet je als biljarter welke rollijnen er door jouw afstoot zichtbaar worden. Doe daar niet verbaasd over.				
lb	bal 1 - 20		rb	bal 1 - 25		
Dat wordt voor de meeste biljarters lastig. De harmonicaafstoot wordt veelal gemeden. Je moet wel weten, dat de eerste uitval op de eerste band goed te sturen is. Een effectvolle afstoot heeft op de tweede band een sterk afvallende invloed. Soms is de uitval op de tweede band al haaks. Een vloeiende afstoot maakt het mogelijk om de stootbal nok op de tweede band onder een hoek te laten vertrekken. Als het meegegeven effect voor de tweede band is uitgewerkt, volgt een natuurlijke uitval. Dan is de invalshoek bijna gelijk aan de uitvalshoek. Stoot af op mistoelhoogte, zonder effect. De tweede bal speel je voor drievierde vol aan op rechts. Kun je het niet aan, dan mag je proberen om met een gelifte achterhand een éénbandstoot te maken. Vanzelfsprekend niet experimenteren in een partij. Daarvoor is de training.		Bij een directe éénbandstoot komt je stootbal in de positie te liggen. Bij de uiteindelijke vervolgpositie kan verder spelen best te doen zijn. Toch kies ik meestal voor een rondgespeelde bal. Door deze benadering komt zowel de tweede als de derde bal richting korte band te liggen. Door die eindligging heb ik wat meer vertrouwen in een vervolgstoot. Speel de tweede bal halfvol aan op links. Bal één kun je afstoten op rolstoelhoogte met voor drievierde links effect. Bij je dun aanspelen ontstaat er klotrisico. Voor ervaren driebanders zal dit wel een eenvoudige zijn. Voor bandstoters is het een tegennatuurlijke oplossing. Bij het bandstoten zoekt de speler meestal een zekere carambole langs een kort bespeelbare route. Daarbij wordt goed gelet op een bespeelbare vervolgstoot. De voorkeur gaat uit naar bespeelbare eenvoud.				
lo	bal 1 - 30		ro	bal 1 - 35		
Deze stoot ziet er eenvoudiger uit dan de praktijk doet ervaren. De waarneming van de tekening blijkt in de realiteit wat minder gunstig te zijn. Hier is een beetje sprake van optisch bedrog, zonder dat de bedoeling is. De tweede bal speel je voor drievierde vol aan op rechts. Met die aanspeeldikte kun je net voorlangs bij de derde bal. Dat is feitelijk nog niet voldoende. Om de afslag op de korte band in de hand te houden, geef je bal één op rechts voor tweederde effect mee. Nu komt bal één haaks vertraagd naar de derde bal. De tweede bal steekt over naar de lange band. Geen geweldige vervolgpositie, maar wel een bespeelbare bal. Hier heeft de zekere eenvoud in de bespelings voorrang. Andere vormen om tot caramboleren te komen zouden fantasiestoten zijn.		De tekening maakt de bedoelingen duidelijk zichtbaar. Je kunt bal twee heel goed voor eenviende vol op rechts aanspelen. Bal één wijkt makkelijk uit naar de korte band. Met voor tweederde effect op links, kun je goed achter de derde bal komen. Zo duw je de derde bal op naar het midden van de tafel bij de lange band. De tweede bal is inmiddels heel rustig uitgeweken naar de lange band. De verzamelplaats is niet ideaal te noemen, maar waarschijnlijk goed bespeelbaar. Je kunt niet alles inoens hebben. Rustig uitwerken en zo mogelijk weer in de richting van de korte band verder spelen. Deze dubbelrollers vragen inzicht en beheersing in de afstoot. Er kan heel makkelijk iets mislopen in het speelplan. Een enkele keer, als de stoot niet te lastig is, kun je een dubbelroller maken.				
<u>opmerkingen:</u>		bal	lb	rb	lo	ro
Als er twijfel bestaat over de plaatsing, dan verdient een zekere carambole de voorkeur.		1	rh -	rh - 3/4 le	rh - 2/3 re !	rh - 2/3 le
		2	3/4 vr	1/2 vl	3/4 vr	1/4 vr
		3	v	v	v	nz



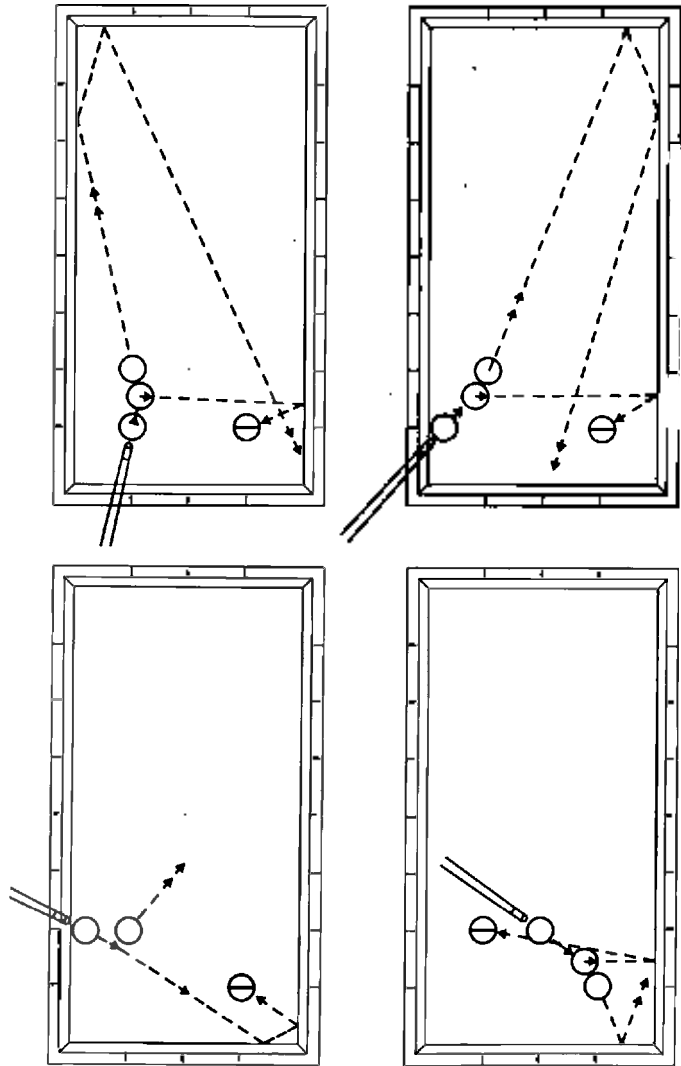
patroon:	bandstoten	basispositie:	11/30		
bijzonderheden:	Het aanspelen op de derde bal is bepalend voor een al of niet bruikbare voortzetting.				
lb	bal 1 - 40	rb	bal 1 - 34		
De positie ligt gespreid over de hele biljartafel. Een direkte carambole is heel goed te maken. Voor een bandstoot moeten we op een vierde vol op de tweede bal aanspelen. Je mag heel bescheiden afstoten op de rollijn. Er is geen aanvullend effect op de tweede bal nodig. Zachtjes aanspelen op de tweede bal voorkomt dat die bal te snel op de derde bal aanrolt. Daardoor zouden er daar problemen kunnen ontstaan. De stootbal komt via de korte band makkelijk naar de derde bal. Het is raadzaam om de positie echt voorzichtig te bespelen. Die speelwijze staat een beetje in tegenstelling tot de grootte van het stootbeeld. Denk er aan, dat een vrij rollende bal niet veel energie verbruikt. Het wordt natuurlijk anders als de tafel buitengewoon slecht loopt. Dan is behoorlijk spel bij geen enkele stoot mogelijk.		Dezelfde aanpak als linksboven zou nu een klotstoot opleveren. Het is te doen, maar dan moet je de klotstoot vast en zeker in de vingers hebben. Het merendeel kiest voor een andere benadering. Bespeel de tweede bal halfvol op rechts. Je kunt afstoten op de hartlijn. De stootbal draait makkelijk uit naar de derde bal. Wil je de tweede bal iets meer dwingen, dan speel je wat dikker aan. Dat betekent dan ook dat er iets meer uitdraaiend effect moet worden meegegeven aan bal één. Een enkeling speelt de tweede bal dun aan om deze op te duwen naar de hoek. De stoot mislukt dan direct. Je speelt dan ongewild eerst van band en maakt feitelijk een lossebandstoot, die mis loopt. Laat je niet te makkelijk leiden door een fantasierijke inval. Speel binnen de grunzen van je kunnen. Een vaste misser moet je wel door training wegwerken.			
lo	bal 1 - 32	ro	bal 1 - 27		
Indraaien, zoals rechtsboven, is nu niet meer mogelijk. Je kunt de tweede bal heel gunstig op links aanspelen. Speel de tweede bal voor halfvol aan op links. Dat mikpunt heeft zoveel voordelen, dat het in zeer veel stootbeelden wordt benut. De scheiding tussen bal en lucht is zeer goed te onderkennen. Een aanspeelpunt op de bal of in de ruimte naast de bal is minder nauwkeurig te bespelen. Geef je stoothal voor drievierde links effect. De stoothoogte kan liggen tussen rolstoothoogte en de hartlijn. Nu kun je er voordeel van hebben als je de derde bal wat kunt opduwen. Zo ontstaat er ruimte voor een bruikbare vervolgstoot. Een vastliggende bandbal is moeilijk te bespelen. Wel bij, maar niet tegen de band, dat is steeds het bandstootdevies. Bandstoten moet je doen volgens plan, om controle op het spelverloop te houden.		Het wordt wat lastiger om de stootbal nu goed naar de korte band te brengen. Indien gewenst kun je ook een direkte éénbandstoot vanaf de lange band maken. Er is dan weinig positiefs te melden over het vervolg. Bovendien is de treffkans geringer dan vanaf de korte band. Speel de tweede bal hier voor drievierde vol aan op links. Om goed zijwaarts uit te draaien bespeel je de stootbal iets onder de hartlijn, met voor drievierde links effect. Beheerst afstoten om zo de tweede bal te dwingen naar de lange band aan de overzijde. Dan kan er een vervolgpositie ontstaan die lijkt op de positie van links onder. Het is gunstig voor je concentratie om grote stoten iets meer tijd in voorbereiding te geven. Bekijk de stoot op mogelijkheden en risico's, elvoren bewust en met volle overtuiging af te stoten.			
opmerkingen:	bal	lb	rb	lo	ro
Een lange rolstoot mag ook een wat langere voorbereiding hebben.	1	rh -	hl - 3/4 le	-rh - 3/4 le	-hl - 3/4 le
	2	1/4 vl	1/2 vr	1/2 vl	3/4 vl
	3	nz	zz	nz	nz



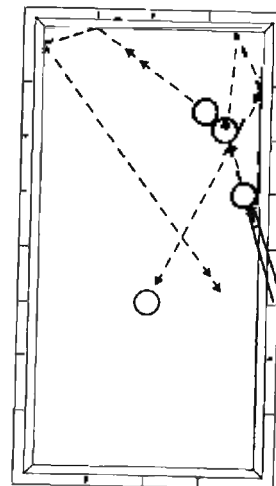
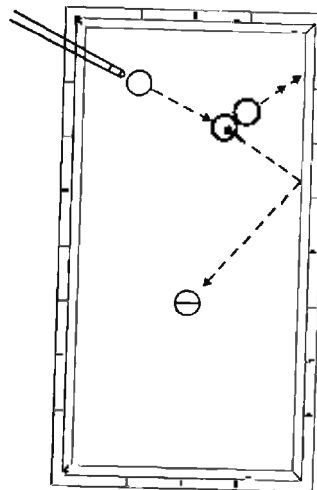
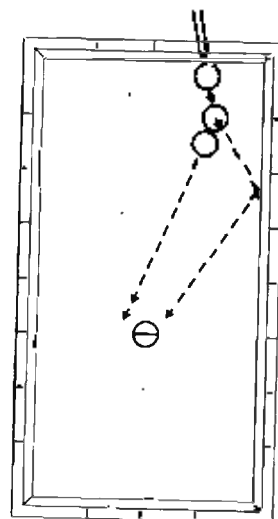
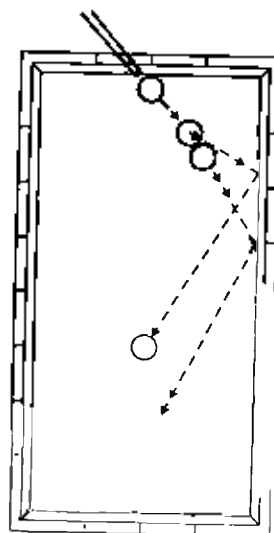
<u>petroon:</u>	bandstoten	<u>basispositie:</u>	05-09/37-42		
<u>bijzonderheden:</u> Je kunt het niet altijd naar wens hebben. Ook de grote lange positie vraagt om een zorgzame bespeling.					
<u>lb</u>	<u>bal 1 - 31-36</u>	<u>rb</u>	<u>bal 1 - 32</u>		
De carambole geeft voldoende moeilijkheden. Toch moet je oog houden voor de plaatsing van de tweede bal. Het uitdraaien door de hoek vormt de meest logische aanpak van deze situering. De ligging van de derde bal laat enige ruimte toe in de aanrollijn. Stoot iets boven de hartlijn af, met voor drievierde rechts effect. De tweede bal kun je behoorlijk vol voor drievierde op rechts aanspelen. Je wilt immers dat de tweede bal met een goed roltempo meekomt naar de hoek bij drie. Of dat lukt is deels ook afhankelijk van het materiaal. Je wilt verzorgd spelen. Dat betekent in de praktijk, dat je niet geforceerd afstoot. Hard stoten gaat ten koste van de speelzuiverheid. Je doet jezelf de das om. In een grove speelwijze ontdek je zelden een rechtlijnige afstoot. Met dat type bandstoters zul je weinig moeite hebben.		De beste keuze uit een aantal mogelijkheden. Je kunt direct ragdun via de korte band spelen. Er blijft niets liggen. Je kunt linksom via kort, lang en lang. Twee komt goed naar de derde bal, maar veroorzaakt waarschijnlijk een klots. Zelfs dik aanspelen via de aangegeven speelwijze brengt waarschijnlijk een misser tot stand, door een klots op drie. Een eerste aanblik biedt veel kansen. Een nader bezien dwingt je om sommige speelwijzen achterwege te laten. Hier de tweede bal voor eenvierde vol op rechts aanspelen. Bal één vloeiend op rolhoogte effectvrij afstoten. De tweede bal wijkt naar de lange band. Met wat ruimte kun je dan goed rondspelen en verzamelen in de hoek bij de derde bal. Dit selectie van speel mogelijkheden maakt elke biljarter bij het waarnemen van een nieuwe positie keer op keer.			
<u>lo</u>	<u>bal 1 - 32-33</u>	<u>ro</u>	<u>bal 1 - 39</u>		
Nu kun je wel aan de linkerzijde op de tweede bal aanspelen. Voor een aantal biljarters is dit een zekere verzamelstoot. Leg je in veel posities te veel de nadruk op zeker caramboleren, dan doe je jezelf te kort. Zonder enige poging tot verzamelen zul je altijd tot de afdeling bescheiden biljarters blijven behoren. Op den duur zal je noeste pogen worden beloond met een echte verzamelpositie. Dat is eigen werk en echt plezier. Speel de tweede bal voor drievierde vol aan op links. Boven de hartlijn afstoten met voor tweederde rechts effect. Zo bevordert je de afslag op de korte band en komt de stootbal goed uitrollen naar de derde bal in de hoek. Niet dunner aanspelen op de tweede bal, anders draait die bal te makkelijk en kan een klots op de stootbal veroorzaken.		Een mooie sleepstoot over de lange band. Hier is weinig speelrisico aanwezig. De tweede bal kun je voor eenvierde vol op rechts aanspelen. Bal één raak je iets onder de hartlijn met voor drievierde rechts effect. De stootbal en de tweede bal lopen parallel naar de positie van de derde bal. Er kan weinig mis gaan. Deze aanpak is nage-nog de enige zinvolle speelwijze. Daar hoef je niet lang over na te denken. Gelukkig treffen we ook situaties aan die zelfs een kind kan zien. Kinderen hebben dikwijls een frisse kijk op het biljarten. Ze spelen nog met hun fantasie en worden nog weinig geleid door technisch inzicht en ervaring. Dat levert bij jeugdspelers de alleraardigste technische staaltjes op. Zij staan nog open voor een gerichte aanpak. Veel oudere spelers kunnen hun vastgeroeste gewoonten maar moeizaam los laten.			
<u>opmerkingen:</u>	<u>bal</u>	<u>lb</u>	<u>rb</u>	<u>lo</u>	<u>ro</u>
Als vaste speelwijzen geen goede oplossing meer bieden, dan moet je je speelstijl heel bewust vernieuwen.	1	+ hl - 3/4 re	rh -	+ hl - 2/3 re	- hl - 3/4 re
	2	3/4 vr	1/4 vr	3/4 vl	3/4 vr
	3	v	v	v	v



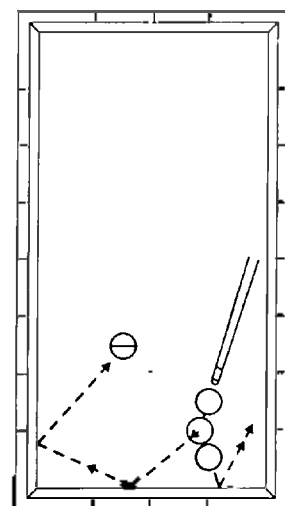
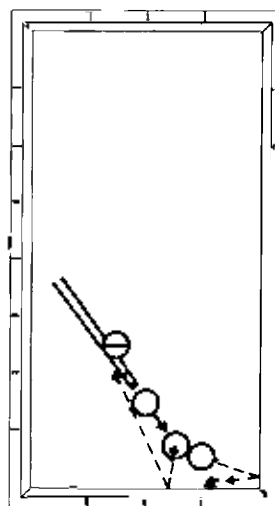
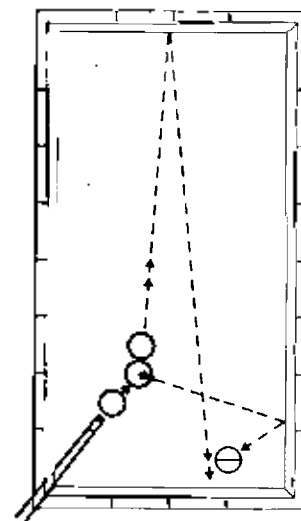
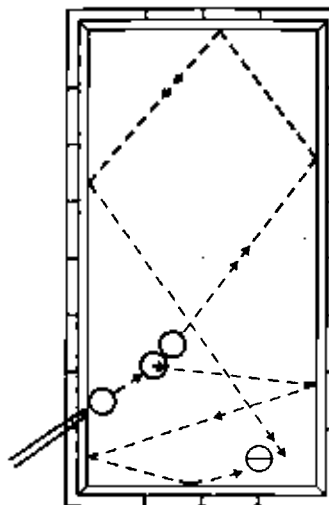
patroon:		bandstoten		basispositie:		32/39	
bijzonderheden:		Een moeilijke stoot kan in het vervolg zoveel voordeel bieden, dat je enig speelrisico niet altijd kunt uitsluiten.					
lb		bal 1 - 37		rb		bal 1 - 36	
De tweede bal is prachtig bij te brengen. Het vraagt wel enig technisch kunnen om de stootbal vanaf twee beheerst en kundig naar drie te brengen. Menigeen kiest voor een overzichtelijke rolstoot via de derde bal en drie banden. Speel de tweede bal iets voller dan halfvol aan. Afstoten op één met voor tweederde rechts effect op trekstoothoogte. Het vraagt enige vooroefening om deze speelwijze regelmatig en foutloos te kunnen uitvoeren. De positionele voordelen zijn zo goed, dat het, mits mogelijk, aanbeveling verdient om deze aanpak toe te passen. De vervolggigging, dicht bij de hoek, biedt voldoende speelvormen om redelijk probleemloos verder te kunnen gaan. Het schuin terugtrekken van de stootbal ten opzichte van bal twee, kan alleen als je minimaal halfvol aanspeelt op bal twee, anders volgt doorzakken.				De positie lijkt in de bespeling op de voorgaande situatie. Er is echter een beduidend voordeel te noteren. De stootbal kan, na aanspelen op de tweede bal, doorrollen naar de lange band. Er ligt geen keerstootpositie. Dat maakt de plaatsing op de tweede bal daarom niet minder belangrijk. Het inrollen van twee naar de verzamelplek is immers ons oogmerk. Speel de tweede bal voor drievierde vol aan op rechts. Bal één afstoten, iets boven de hartlijn, met voor drievierde rechts effect. Op de lange band keert de stootbal rustig terug naar de derde bal. Wanneer het stootplan correct wordt uitgevoerd, kan verzameld worden bij de korte band. De stootbal heeft beide ballen voor zich. Je kunt verder werken naar de korte banl. Een goed vervolg om een serie tot stand te brengen. Een goed gespeelde serie bewijst dat je er alles aan doet.			
lo		bal 1 - 31		ro		bal 1 - 33	
Dit is wel erg eenvoudig te doen. Speel de tweede bal voor een vierde vol aan op links. Als je bal één aanspeelt op rolhoogte en op rechts voor tweederde effect mee geeft, is een eenvoudig punt zeker gesteld. De tweede bal kun je naar de lange band opduwen. Het vervolg kan zeer bruikbaar zijn. Blijf dicht bij drie. Sommigen menen overal een puntgeve verzamelstoot in te zien. Je kunt linksom dun aanspelen op twee. De stootbal loopt goed rond en komt via de laatste lange band naar drie. De tweede bal posteert zich in de buurt van de korte band. De trefkans is echter veel geringer voor een doorsneebiljarter dan bij de eerstgenoemde speelwijze. Als op een avond toch alles perfect loopt, dan kun je vanaf de zijlijn waardering oogsten als het rondgespeeld ook goed uitpakt. Hoe dan ook, de carambole moet reuk zijn.				Even een tussendoortje met de bedoeling om goed verder te kunnen spelen. Het kan ook via de korte band. Hier kies ik voor een sober plaatsstootje via de lange band. Speel de tweede bal hier halfvol aan op links. Je stootbal bespeel je op rolhoogte. Geef bal één voor tweederde links effect. In de voorbereiding plan je om de derde bal aan de noordzijde te bespelen. Het is gunstig om dan aan een verzamelpositie verder te kunnen werken. Blijft je stootbal tussen twee en drie liggen, dan kun je vanaf de eindpositie van de tweede bal proberen om de ballen dicht bij elkaar te brengen. Dat kan door een halfvol dik aangespeelde bal door de hoek. Om een stootbeeld met intentie te kunnen bespelen, moet je een duidelijk zicht hebben op je bedoelingen met de uitvoering. Iukraak spelen leidt snel tot onbespeelbare situaties.			
opmerkingen:		bal	lb	rb	lo	ro	
Zonder speelplan komt elke biljarter zeer snel voor onaangename verrassingen te staan.		1	th - 2/3 re	+ hl - 3/4 re	rh - 2/3 re !	rh - 2/3 le	
		2	1/2 vr	3/4 vr	1/4 vr	1/2 vl	
		3	no	no	zz	no	



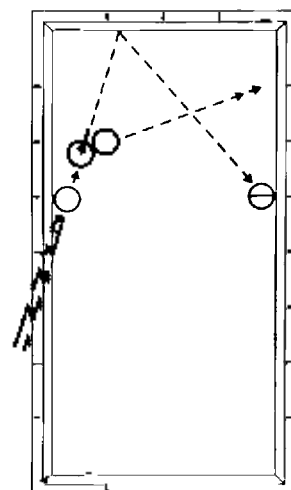
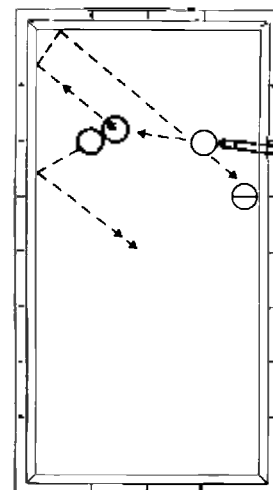
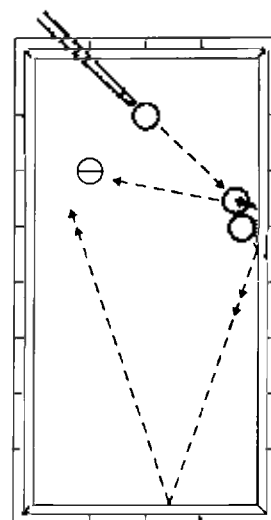
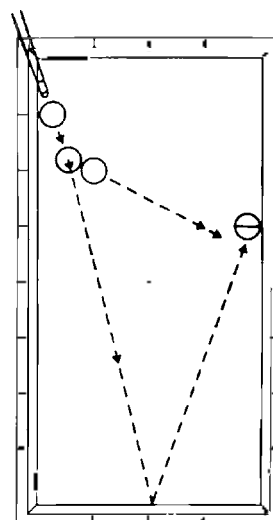
<u>patroon:</u>	bandstoten	<u>basispositie:</u>	09-14/28		
<u>bijzonderheden:</u>	Elke biljarter beschikt over een eigen arsenaal stootoplossingen, vooral als er ruimte wordt gegeven aan de fantasie.				
<u>lb</u>	<u>bal 1 - 03</u>	<u>rb</u>	<u>bal 1 - 04</u>		
Deze doorschietstoot kan ook praktisch vol worden aangespeeld. Dat heeft in de uitrolpositie wat nadelen. Bij bijna vol of volledig vol aanspelen, neemt de tweede bal te veel rolenegie over. Dat brengt de tweede bal door de hoek weer naar het midden van de speeltafel. Je kunt bal twee beter bij de korte band zien te houden. Daarom kun je beter op drie-vierde vol aanspelen op links. Om nu goed naar drie uit te draaien, geef je bal één voor drie-vierde rechts effect op doorschiethoogte. Probeer vol en rustig op drie aan te rollen. De volgende stoot ligt goed speelbaar voor de keu uit in de richting van de korte band. Ook zonder force in de afstoot moet je dwingend kunnen doorschieten. De stootbal mag je wat vertragen door de stoot te plaatsen tussen doorschiet- en rolhoogte. De nuances moeten door oefenen ontdekt worden.		Dit kun je prachtig slepend bespelen. De carambole is nagenoeg zeker! Dan mag positieverbetering wat meer aandacht krijgen in de voorbereiding. Bij halfvol aanspelen wordt de bewegingsenergie gedeeld door stootbal en bal twee. De tweede bal is prima langs drie te duwen naar de hoek bij punt eenenveertig. De tweede bal moet daar tot stilstand komen. Nu moet je de derde bal vol raken. Ook die bal zal naar de hoek in de verzameling rollen. Dat wetend, moet je voorbereiding foutloos zijn. Pomerans en keu mogen je niet in de steek laten. Zonodig neem je even extra tijd om je stootplan in gedachten door te nemen. Hier mag je niet tevreden zijn met enkelvoudige carambolage, zoals in de tekening. Doe er meer mee. De kans ligt voor het grijpen. Oefen jezelf om attent te zijn op extra gunstige speelsituaties. Benut ze dan.			
<u>lo</u>	<u>bal 1 - 07</u>	<u>ro</u>	<u>bal 1 - 20</u>		
Het is de greep naar de eenvoud. Er liggen hier mogelijkheden tot bespeling te over. Je kunt linksom vanaf twee over drie banden spelen. Niet meer dan halfvol op twee om de klots te mijden. Een ander bespeelt de derde bal rechtsom met een aanspeeldikte van drie-vierde, met tweederde rechts effect op rolhoogte. Dat kan een mooie verzameling in de hoek bij punt vijf opleveren. Toch kies ik op gevoel voor een soepele eenvoudige éénbandstoot. Minder dan voor een vierde vol op twee aanspelen, op rechts. Teer boven de hartlijn afstoten. Dicht bij drie is er nu ook een plaatsingsmogelijkheid om naar de gunstige hoek te komen. De tweede bal ligt nu ook iets meer naar de hoek. Dat vergroot de trefkans bij de afstoot in de vervolgpositie. Laat je in partijen niet te makkelijk in het avontuur trekken, als het eenvoudig kan.		De bespeelbare ruimte in de hoek is niet groot. Je moet daar met de plaatsing rekening mee houden. Om moeilijk verklaarbare redenen mijden veel spelers een kleine draairuimte als een hoekzone bespeeld moet worden. In feite heb je te maken met een vorm van een keurstoot. Het moegegeven effect mag pas effectief worden op de korte band. Stoot behoerst af op rolhoogte met voor drie-vierde rechts effect. De tweede bal zuiver halfvol aanspelen op rechts. De energiedeling na de ontmoeting van bal één en twee, brengt de tweede bal naar het midden van de tafel. Mogelijk kun je met een tere éénbandstoot de ligging van de vervolgpositie enigszins verbeteren. Verzamelen is bouwen en voorzichtig bijsturen. Vanuit een ruimtepositie ineens een volmaakte verzamelpositie bijeenstoten lukt zelden.			
<u>opmerkingen:</u>	<u>bal</u>	<u>lb</u>	<u>rb</u>	<u>lo</u>	<u>ro</u>
Elke serie groeit en kwijnt. Daartussen is even het ideaal te zien geweest.	1	rh - 3/4 re	hl - 2/3 le	+ hl -	rh - 3/4 re
	2	3/4 vl	1/2 vl	- 1/4 vr	1/2 vr
	3	v	v	v	v



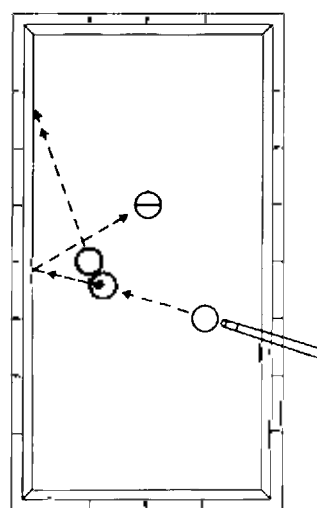
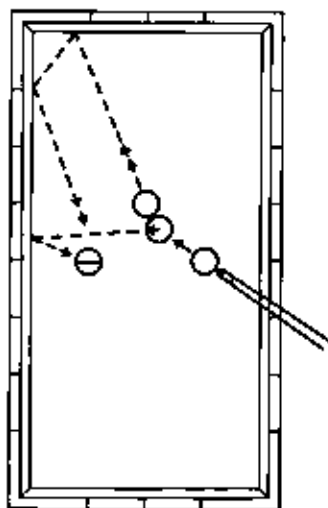
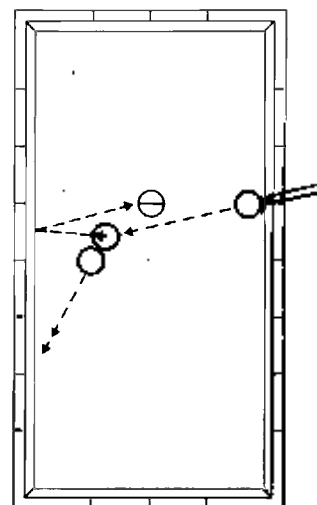
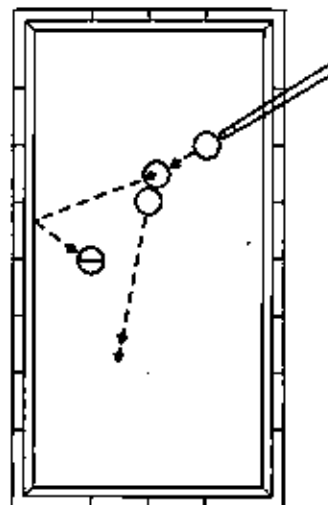
patroon:		bandstoten		basispositie:		27-33/39-44	
bijzonderheden:		Het is kenmerkend om te zien, dat een ruimtepositie in de bespelingslastig is en in verzameling moeizaam oplossingen biedt.					
lb		bal 1 - 31-36		rb		bal 1 - 32-37	
Hier ligt een pittige tempostoot. De tweede bal moet goed rondgedrukt worden. De eigen stootbal moet in een harmonische beweging naar de derde bal gebracht worden. Hiervoor is het nodig om de tweede bal voor drievierde vol aan te spelen op rechts. De afstoot op bal één is op rolstoothoogte, met voor drievierde rechts effect. De stootbal komt dan makkelijk kaatsend naar de laatste korte band. Het spreekt vanzelf dat de positie bespeeld moet worden zoals gepland. Er mag niet te veel mislopen. Tempo, plaatsing en raakplek moeten volgens inzicht en bedoeling worden gerealiseerd. Je kunt moeilijk anders spelen, omdat de stootbal vast aan de lange band ligt. Anders had je nog kunnen denken een een direkter aanrollijn naar drie, via de lange band. Om forceren te mijden is deze speelwijze te verkiezen.				Nu hebben we niet meer te maken met de vastliggende stootbal bij de lange band. Je kunt probleemloos afstoten. Speel de tweede bal halfvol aan op rechts. De positie is in haar aanpak zo gunstig, dat er geen aanvullend effect noodzakelijk is. Raak je stootbal op trekstoothoogte, zonder effect op links of rechts. Bal één mag enigszins traag uitrollen vanaf de lange band naar de derde bal. Je hebt in je stootvoorbereiding de tweede bal een vaste plaatsing toegedacht. Om dat te kunnen doen is het meestentijds gewunst, dat de derde bal niet te veel van plaats verandert. In het algemeen is dat een goed hanteerbaar uitgangspunt. De stootbal wordt bespeeld, de tweede bal wordt gestuurd en de derde bal wordt geraakt. Dubbelrollers, waarbij twee en drie naar een verzamelplaats op de biljartafel worden gedingeerd, zijn zeer moeilijk.			
lo		bal 1 - 33-38		ro		bal 1 - 34-39	
Lastig bespeelbaar vanwege de ongunstige ligging. Dat is op een biljart nu eenmaal niet te vermijden. Er is soms niet voldoende gunstige plaatsruimte voor de voorhand. Dat moet je zorgzaam oplossen. Op het moment van de afstoot mag de lichaamshouding je niet afleiden. Is dat wel het geval, stap dan uit de positie en probeer het opnieuw. Niet overhaast afstoten om die onprettige houding niet te lang te hoeven volhouden. Zonder voldoende lichaamsbalans is afstoten helemaal af te raden. Hier de tweede bal rustig duwend halfvol op rechts aanspielen. Bal één raak je op rolstoothoogte. Met rustig en behoort afstoten is dit goed te doen. Geef bal één voor drievierde (of iets minder) effect op rechts. Blijf dicht bij drie om behoorlijk beheersbaar verder te kunnen spelen.				Even bij de les blijven om aan tafel te blijven. Je speelt bal twee keer halfvol aan op rechts. De tweede bal zoekt een richting naar de lange band. Zachtjes afstoten op rolstoothoogte, met voor drievierde rechts effect. Realiseer je goed, dat de derde bal dichtbij bespeelbaar moet blijven. Mogelijk kun je nu vanaf je derde bal een plaatsingsstoot maken, door verzorgd je tweede bal rond te sturen. De vervolgpositie is bespeelbaar als plaatsingsstoot, maar ook als één-bandstoot, vanaf de tweede bal die bij de lange band is blijven liggen. In elke vervolgstoot is meestal een aantal bruikbare mogelijkheden voorhanden. De opdracht is, om die vervolgstoot te kiezen, welke het beste bij jouw inzicht en technische mogelijkheden past. Zo speel je naar vermogen binnen je kunnen.			
opmerkingen:		bal	lb	rb	lo	ro	
Biljarters met voldoende zelfkennis laten zich zelden verleiden tot overmoedig spel.		1	rh - 2/3 re	th -	rh - - 3/4 re	rh - 3/4 re	
		2	3/4 vr	1/2 vr	1/2 vr	1/2 vr	
		3	wz	no	zz	zw	



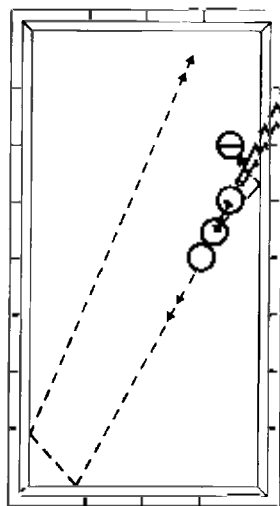
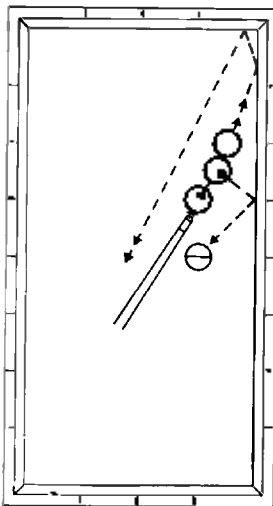
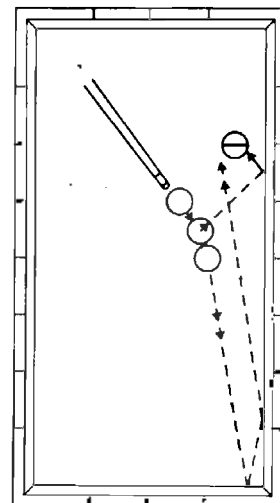
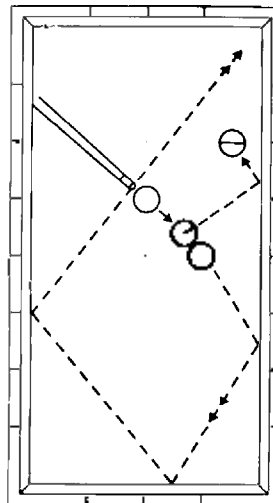
<u>patroon:</u>	bandstoten	<u>basispositie:</u>	12/20		
<u>bijzonderheden:</u>	In de spelbenadering van een bandstoter herken je vrij makkelijk zijn sterkste stootvormen en zijn spelopvatting.				
<u>lb</u>	<u>bal 1 - 06</u>	<u>rb</u>	<u>bal 1 - 08</u>		
De gekozen positiebenadering is wel bruikbaar, maar mogelijk riskant. De opgeduwde tweede bal kan bij foutief aanspelen roet in het oen gooien. Een snookeraar is gewend om de vertreklijn bij het aanspelen in te schatten. Carambolebiljarters hebben die kennis eveneens, maar meer globaal. Voor ons is het een inschatten met afwijkingen. Die risicofactor kun je beperken door de tweede bal een beperkt tempo te geven. Om dat aan te kunnen, moet je de tafel goed beheersen. De afstand is nu bepalend ten aanzien van het missen of raken van de derde bal. Je kunt effectvrij langs de tweede bal. Stoot vloeiend af op ruhooite. De aanspeeldikte op de tweede bal ligt op eenvierde vol rechts. Voer de stoot zo vlak mogelijk uit en breng de afstoot rustig duwend. Volg de stootbal zo lang mogelijk.		Keer op keer moet je deze stoot oefenen. De invals-hoek van twee naar drie mag je laten variëren. In het technisch gedeelte wordt deze situatie ook besproken met verschillende hoeken. Om in de aanpak gelijkvormig te blijven, kun je aanvullend effect het best zo lang mogelijk mijden. Speel de tweede bal halfvol aan. Je stootbal raak je een paar millimeter onder de amertilijn. De derde bal wordt vol geraakt en ontmoet de tweede bal bij de lange hand. Een prima stoot om aan verder te werken. Je resultaat is echt gunstig, als de stootbal een vervolgpositie in de richting van de korte band heeft. Het kan ook anders met dit stootbeeld. De voorkeur richt zich bij mij vooral op stootoplossingen die voor velen herkenbaar en bespeelbaar zijn. Het staat vanzelfsprekend eenieder vrij om er een geheel eigen visie op na te houden.			
<u>lo</u>	<u>bal 1 - 14</u>	<u>ro</u>	<u>bal 1 - 16</u>		
Dit kan vanzelfsprekend op de zelfde wijze worden benaderd als de positie rechtsboven. Er is immers in de aanspeellijn naar bal twee niets veranderd. Wel is nu de aanspeelmogelijkheid naar de bal op punt twaalf gunstiger geworden. Je moet dan wel mogelijkheden zien in die speelwijze. Hier is de uitwerking van die benadering zichtbaar gemaakt in de positietekening. Speel de tweede bal voor drieriende vol aan op rechts. Zo houd je de derde bal in de buurt. De stootbal geef je voor tweederde rechts effect op de hartlijn. Je maakt de derde bal vol. Dat brengt die bal los van band en schept speelruimte voor de vervolgsituatie. Op een trage tafel kun je wel iets hoger afstoten dan op de hartlijn. Een probleemloze stoot die je absoluut verzorgd moet kunnen uitvoeren.		Een tussenstoot om de positie te verbeteren. Je moet steeds proberen om echte moeilijkheden te vermijden. Als je goed verder kunt spelen, mag je je geen zorgen op de hals halen. Goed biljarten wordt gekenmerkt door de eenvoud die het naar de tegenstander en de toeschouwers zichtbaar maakt. Complexe speelpatronen moet je pas toepassen, als de omstandigheden je daartoe dwingen. Speel hier de tweede bal voor eenvierde vol aan op links. Bal één raak je op de hartlijn. Die lijn leent zich optimaal voor het meegeven van sterk effect. Geef je stootbal voor drieriende rechts effect om naar drie uit te draaien. Kun je vol op drie komen, dan ben je meestal beter af dan wanneer de stootbal er rakend voorbij rolt. Je houdt dan soms drie ballen op lijn achter elkaar over. Dat is lastig.			
<u>opmerkingen:</u>	<u>bal</u>	<u>lb</u>	<u>rb</u>	<u>lo</u>	<u>ro</u>
Als je schrikt van de afloop van een stoot, dan had je een foutief beeld over de vervolgstoot.	1	rh -	- al -	hl - 2/3 re	hl - 3/4 re
	2	1/4 vr	1/2 vl	3/4 vr	1/4 vl
	3	v	v	v	v



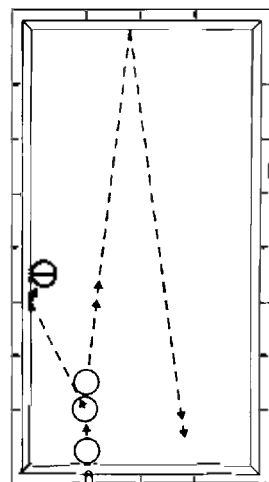
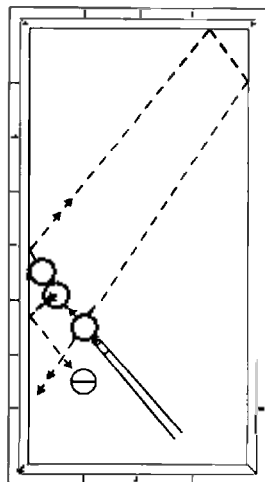
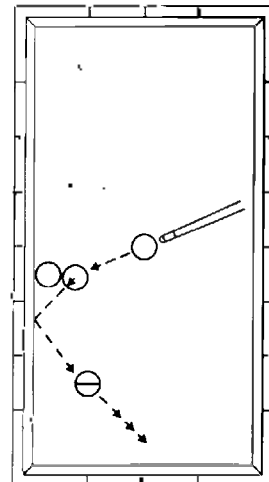
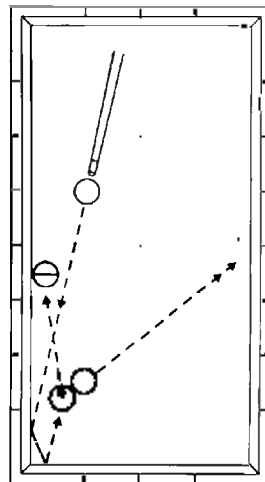
patroon:		bandstoten		basispositie:		18/22	
bijzonderheden:		De kwaliteit van een kleine plaatsingsstoot wordt grotendeels bepaald door zuiver aanspelen op de derde bal.					
lb		bal 1 - 14		rb		bal 1 - 20	
Een kleine positie biedt dikwijls de mogelijkheid van een eenvoudige aanpak. Speel de tweede bal voor een vierde vol aan op rechts. Toer afstoten op bal één, met voor drievierde rechts effect op rolhoogte. Tot zover is alles wel duidelijk. Nu schuift (rolt) de tweede bal rustig langs de derde bal. Er is geen klots. De derde bal biedt in het vervolg veel mogelijkheden als je zoveel mogelijk aan de noordzijde blijft. Veelal kun je dan zowel op links als op rechts een vervolg op deze positie bespelen. Concentratie is de hoeksteen waarop een serie wordt gebouwd. Je kunt niet constant even aandachtig blijven. In die lijn zijn pieken en dalen te onderkennen. Er zal best iets soms minder gunstig lopen. Je moet wel ontdekken wanneer de vervolgstoot risicodragend kan zijn. Laat de dingen niet op zijn beloop.		De eenvoud van de situatie bedriegt. Vooreerst moet de tweede bal naar de band worden gebracht. Daarna moet de derde bal aan de noordwestzijde bespeeld worden. Kom je te veel aan de zuidzijde op drie, dan is de vervolgstoot redelijk lastig. Als je dat vooraf weet, moet je daar in je spel rekening mee houden. Speel bal twee voor een vierde vol aan op rechts. De stoot wordt zachtjes uitgevoerd. Drie hoeft slechts bereikt te worden. De rolafstand is gering. Speel bal één aan op rolhoogte met voor tweederde rechts effect. De controle op de energie in de achterhand is bij veel biljarters niet of slechts beperkt aanwezig. Reëtelijk is de achterhand de allesbepalende factor in de afstoot. Vanzelfsprekend vereisen alle onderdelen in de afstoot voldoende aandacht. De achterhand is de beslissende invloed.					
lo		bal 1 - 24		ro		bal 1 - 29	
In de praktijk ontstaan in deze situatie meer missers dan nodig. De ongevoefde biljarter wil op de eerste plaats een directe carambole ontwijken. De bedoeling is immers om een correcte bandstoot af te leveren. Om toch goed te keren op de lange band, wordt er nogal eens te diep gesponnd met te veel effect. Speel de tweede bal halfvol aan op links. Je moet blijven proberen om de positie te vereenvoudigen. Dat is een wezenlijk gegeven voor seriespel. Stoot vloeiend beheerst af op trekstoothoogte, zonder uitdraaiend aanvullend effect. Vooral ingehouden spelen om het tempo van bal één te beperken. Met een beetje goede afloop kun je verder met een eenvoudige lossebandstoot. Die stoot kun je uitmeten, dus die mag je niet meer missen. Bandstoten vraagt om beheersing.		Ook hier kiezen we voor overzicht en eenvoud. Speel de tweede bal voor een vierde vol aan op links. De stootbal op rolhoogte afstoten met maximaal rechts effect. Zo komt je speelbal goed en makkelijk naar drie. Stoot echt niet intensiever af dan nodig is om drie te bereiken. Het vervolg is prettiger te bespelen als je bal drie aan de zuidwestzijde kunt aanspelen. Vanuit die vervolgstoot kun je via de korte band de positie naar de lange band bij de hoek brengen. Als het in het rolverloop iets anders gaat, mag dat je niet ontmoedigen. Neem na de afstoot geestelijk afstand van de positie. Hoe het ook rolt, je moet er mee verder. Het herhaaldelijk anders uitpakken van een goed stootplan kan de motivatie aantasten. Door afstand te nemen kun je die negatieve invloed mogelijk tegenhouden.					
opmerkingen:		bal	lb	rb	lo	ro	
Als het niet loopt, moet elk speelrysico worden gemeden. Speel eenvoudig op herhaald zeker caramboleren.		1	rh - 3/4 le	rh - 2/3 re	lh -	rh - + 3/4 re	
		2	1/4 vr	1/4 vr	1/2 vl	1/4 vl	
		3	nw	nw	wz	zw	



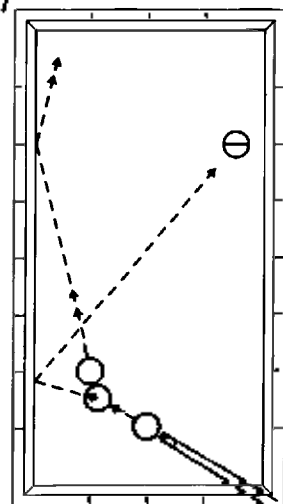
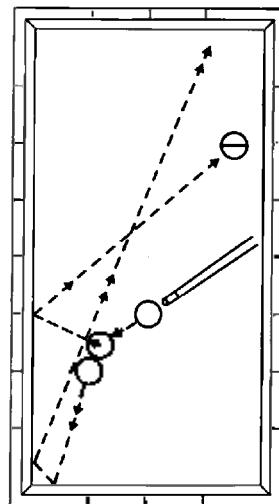
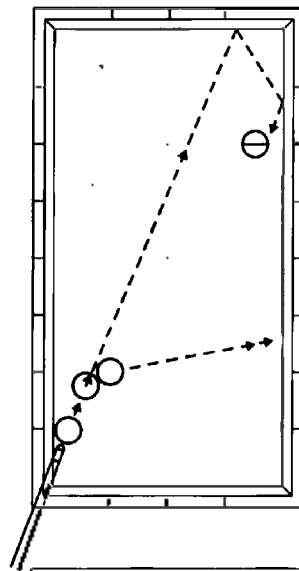
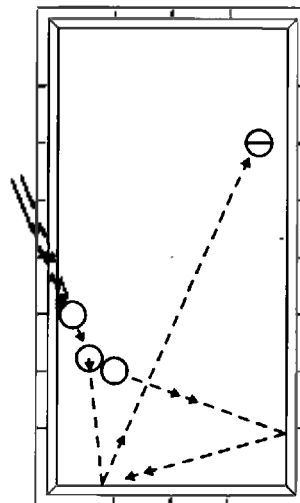
patroon:		bandstoten		basispositie:		14-15/24	
bijzonderheden:		Kleine speelzekere posities hebben het voordeel, dat je voldoende aandacht aan een zuivere plaatsing van de tweede bal kunt geven.					
lb		bal 1 - 18		rb		bal 1 - 18-19	
Je hebt het maar voor het uitzoeken. De aanspeeldikte op de tweede bal kan naar wenselijkheid worden aangepast. Je moet de tweede bal vanuit ervaring een gunstige rollijn mee kunnen geven. Speel bal twee voor drievierde vol aan op links. De stootbal afstoten op trekstoothoogte met voor tweederde links effect. Het tweederde effect is bedoeld om de richtinguitval te bevorderen. Sommige stoten missen voldoende energie om goed in de richting van drie te komen. De plaatsing en de richting zijn dan prima. Het ontbreekt de stootbal soms aan voldoende tempo om drie te bereiken. Daarom versterk je de richtinguitdraai met een beetje bevorderend effect. Kun je de raakbal drie aan de zuidzijde bespoelen, dan breng je de vervolgstoot naar de hoek. De positie is klein genoeg om van daaruit zorgzaam verder te spelen.				De positie is beduidend veranderd. Een paar centimeter balverplaatsing brengt andere mogelijkheden in zicht. Rondsturen is nu niet meer mogelijk. De tweede bal moet nu ineens worden bijgehaald. Het is voor een goede plaatsing van belang om eerst de korte band aan te spelen met bal twee. Speel de tweede bal halfvol aan. Met een afstoot op trekstoothoogte en voor tweederde links effect zijn er goede plaatsingskansen. Je bedoeling moet zijn de derde bal zoveel mogelijk ter plekke te laten. Als je twee bij kunt brengen zijn er dichtbij een band goede mogelijkheden. Hoe ruimer je de stoot bespeelt, hoe groter het risico van weglopen naar het midden van de biljartafel. Bandstoter zijn betekend: de randen van het speelveld benutten om dicht bij een band eenvoudige caramboles te kunnen maken.			
lo		bal 1 - 19		ro		bal 1 - 19-20	
Dit stootbeeld is verwerkt vanuit zekerheid. Je wilt en moet op de allereerste plaats de carambole zeker stellen. Van tafel moeten na een misser is in feite een geschenkje aan je tegenstander. Speel de tweede bal voor drievierde vol aan op rechts. Met voor tweederde rechts effect op trekstoothoogte is de carambole zeker gesteld. Mits zuiver gespeeld met een gedoseerd tempo, kan de positie in de hoek bij punt eenenveertig bijeen komen. Stijlvolle technische spelers spelen de tweede bal dunner aan. Zij zetten de trekstoot dieper in en slepen de tweede bal zelfs vanaf de korte band naar de positie bij bal drie. Zonder een gave subtiel trekstoottechniek moet je deze stootbenadering achterwege laten. Deze ruime benadering biedt voor de meesten voldoende voortzettingmogelijkheden.				Mogelijkheden te over om er een aardige oplossing aan te geven. Dit stoottype leent zich uitstekend om op te oefenen. De stootresultaten laten zien wat de gevolgen van je speelwijze zijn. Ook de handstoter kan hier vele kanten mee uit. De aangegeven speelwijze is grotendeels ingegeven door behoefte aan eenvoud en speelzekerheid. De tweede bal vol aanspelen. Bal één aanspelen op trekstoothoogte met voor tweederde links effect. Alle, bijna alle aandacht, kan gericht worden op een goede richting en een juist roltempo voor de tweede bal. Een echte basisstoot. Je stuurt twee weg en temporeert de terugkerende stootbal. De handzetting bij de band kan wat lastig zijn. Je houding moet in de stootvoorbereiding alle nodige zorg hebben. Op het moment van de stoot mag de houding niet afleiden.			
opmerkingen:		bal	lb	rb	lo	ro	
Menige carambole wordt gemist, doordat de houding de aandacht te veel opeist.		1	th - 2/3 le	th - 2/3 le	th - 2/3 re	th - 2/3 le	
		2	3/4 vl	1/2 vl	3/4 vr	vol	
		3	zz	zz	v	zz	



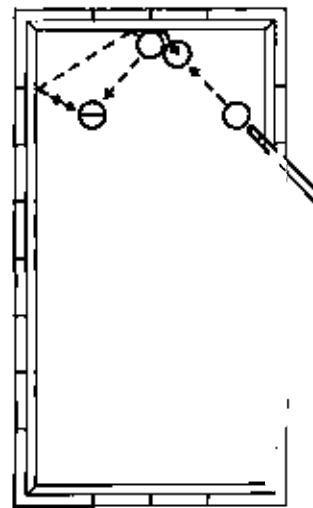
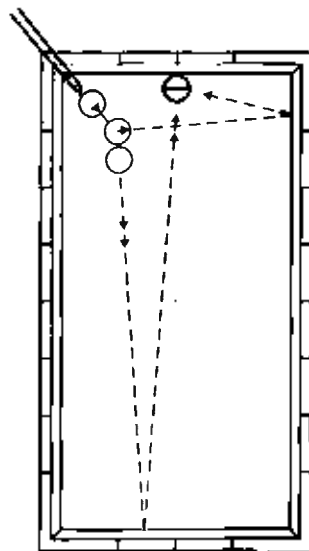
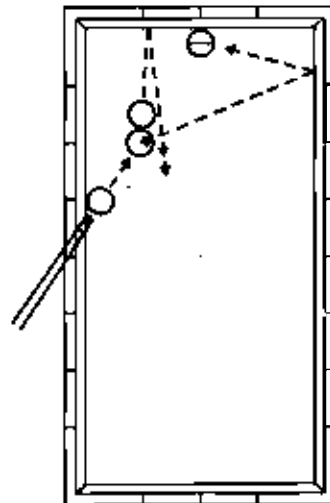
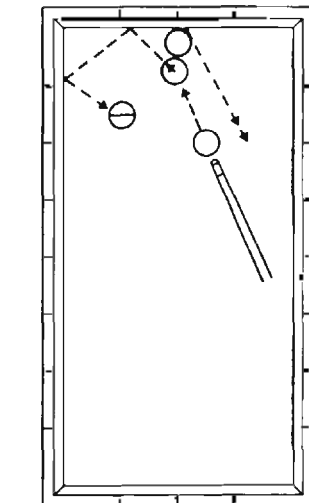
patroon:	bandstoten	basispositie:	21-26/32-37		
bijzonderheden: Als ervaring en technisch inzicht niet voldoende zijn, mag je met een eenvoudige fantasiebenadering een oplossing zien te realiseren.					
lb	bal 1 - 17	rb	bal 1 - 23		
Een directe carambole is goed te doen. Een bandstoot geeft wat meer problemen. Doorschieten is risicodragend in verband met het klotsrisico. Zeer dun uitspelen is niet aan te bevelen, door de mogelijke afslag van de bal tegen de lange band. Een poging om maximaal uit te draaien door de hoek vanaf de tweede bal, lukt net niet. De derde bal moet daarvoor iets meer naar het midden liggen. Om die overwegingen kies ik hier voor een oplossing met fantasie. Dit stoottype komt te beperkt in een wedstrijd voor, om er een intensieve training voor op te zetten. Toch verdient het aanbeveling om van tijd tot tijd het lossebandstoten even doordacht ter hand te nemen. Om de rollende lijn van één te bevorderen, geef je op de hartlijn voor tweederde links effect mee. Speel de tweede bal voor een vierde vol aan op links. Veel succes.		Haastige speed is ook hier niet goed. Neem even de tijd om je speelintenties op hun gevolgen te overdenken. Je kunt hier niet direct goed mee verder werken. De carambole is zeer wel te maken, mits beheerst aangespeeld en uitgevoerd. Het is gunstig als je de tweede bal bij de lange band kunt houden. Speel die bal daar dus zachtjes aan, op halfvol links. Geef je stootbal, iets onder de hartlijn, voor tweederde links effect. De verlaging in de afstoothoogte bevordert het zijwaarts wijken van de stootbal. Het meegegeven effect brengt de stootbal vol achter de derde bal. Het is de bedoeling om de derde bal naar de korte band te duwen. Vanuit die positie moet je een verzorgde keerstoot kunnen maken om de vervolpositie in verzameling te brengen. Bijarten heeft met schaken gemeen, dat je (zetten) stoten kunt voorbereiden.			
lo	bal 1 - 27-32	ro	bal 1 - 42		
De aanpak ligt voor de (hand) keu. De tweede bal moet op tempo worden rondgestuurd. In de hoekzone kan worden verzameld. Om de bedoelingen niet te niet te doen, mag je de derde bal maar zachtjes raken. De vervolpositie ligt dan in de richting van de korte band en vóór de keu. Zo'n situatie is meestentijds gunstig voor bandstoters. Speel de tweede bal voor drievierde vol aan op links. De stootbal op trekstoothoogte aanspelen met voor tweederde links effect. Afstoten met een vlakke soepela keuvoring. Het meegegeven effect brengt bal één in een rustig tempo terug van de lange band. Posities met een opgelegd speelmodel moet je, zoals bedoeld, kunnen uitvoeren. Bij het inspelen, voor de wedstrijd, moet je de afslag van de banden even toetsen met dit type rondspeelstoten. Probeer verrassingen te vermijden.		De problemen liggen voor het oprapen. Met een beetje overmoed kun je zelfs denken aan een dunne rondspeler door de verre hoek bij punt vijf. Veel hangt af van eigen stootspecialiteiten. Elke speler beschikt immers over een eigen arsenaal van kundige oplossingen. Uitgaande van de gemiddelde biljarter, is dit een lastige stoot. Om het eenvoudig te houden, voor zo ver mogelijk, kiezen we voor doorschieten. Alvorens de derde bal aan te spelen raak je eerst de lange band. Het mikpunt ligt op het aangrijpingspunt van de denkbeeldige lijn tussen bal twee en drie. Dat brengt bal één in een doorschietstoot vol naar de derde bal. Met voor tweederde links effect draait de tweede bal iets sterker uit naar links. Daar wordt de benodigde lange band geraakt. Bij een rustige ingehouden doorschietstoot slijpt bal twee door naar drie.			
opmerkingen:	bal	lb	rb	lo	ro
Oplossingen met een element van fantasie, mogen het technisch kunnen niet te buiten gaan.	1	hl - 2/3 le	-hl - 2/3 le	th - 2/3 le	dh - -2/3 le
	2	1/4 vl	1/2 vl	3/4 vl	± 3/4 vl
	3	v	nw	v	v



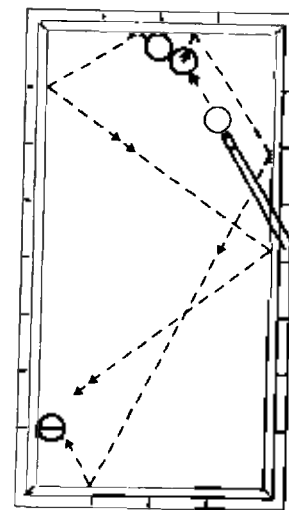
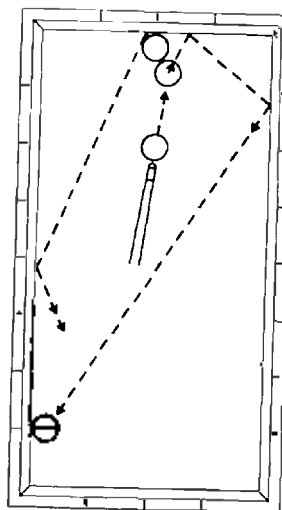
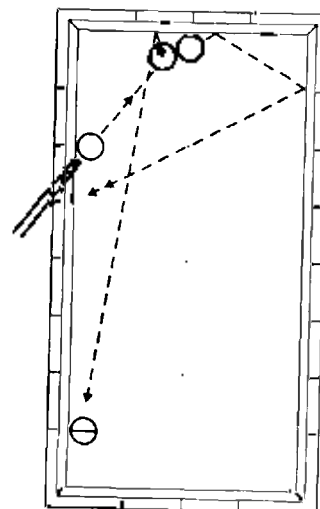
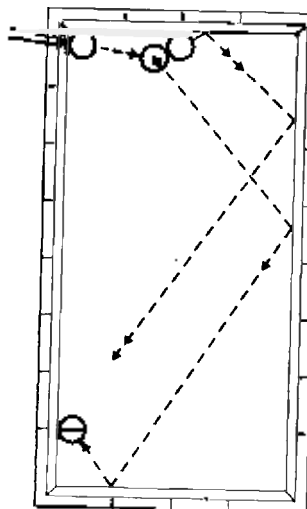
patroon: bandstoten basispositie: 14-15/32					
bijzonderheden: In een grote stootpositie is de kortste rollijn te prefereren, omdat de zuiverheid in bespeeling beter te overzien is.					
lb		bel 1 - 26		rb	
Met wat fantasie en veel techniek kun je hier mogelijk meer uit halen. Mijn optie richt zich op zekerstelling van de carambole. Indien mogelijk en haalbaar is er zeker ook altijd aandacht voor behoud of verbetering van de positie. Cruciaal is echter wel, dat je bent niet eindigt door overmatig risico. Speel hier de tweede bal voor een vierde vol aan op rechts. Soepel afstoten op rolstoothoogte met voor drievierde links effect. Probeer dicht bij drie te blijven. Mogelijk kun je er een verzorgde keerstoot op laten volgen. Dat brengt de positie naar de hoek. Nu direct schuin uittrekken via de lange band is risicodragend. De inkomende tweede bal kan een klot veroorzaken. Bij te licht afstoten zal de stootbal door. Bij overdosering van stootenergie wordt de derde bal te hard aangespeeld. Er is ook altijd wat.		De tekening geeft de feitelijke situatie niet juist weer. Hier lijkt het dat de stootbal waarschijnlijk niet goed langs twee gespeeld kan worden. Dit is bij plaatsing op de tafel wel degelijk goed te doen. De tweede bal voor een vierde vol op links aanspelen. Om gunstig naar drie te kunnen draaien moet je de stootbal op de hartlijn voor drievierde rechts effect meegenven. De eindsituatie wordt gunstiger naarmate je de derde bal op kunt duwen naar de tweede bal. Zuiver en goed dun op de tweede bal aan kunnen spelen is een must. Aanvullend effect heeft invloed op de rollijn naar bal twee. Over grote afstanden kun je aanvullend effect beter mijden om zuiver op twee aan te komen. Zachtjes spelen beperkt een intensieve afslag van de veerkrachtige biljartballen. De rolijning en het balgewicht zijn hierop mede van invloed.		bel 1 - 36	
lo		bel 1 - 28		ro	
Een moeilijke stoot voor nagenoeg elke biljarter. De combinatie van dwang op twee en keren over de lange band is echt niet eenvoudig. Bovendien moet je een klot tussen stootbal en tweede bal zien te vermijden. Speel de tweede bal voor drievierde vol aan op rechts. Bal één stoot je effectvrij af op trekstoothoogte. De afstoot moet diep en beheerst zijn. Er is wat ruimte in het aanspelen op de derde bal. Daar hoeft het niet zo gauw mis te lopen, je moet er wel op letten, dat de aangespeelde tweede bal eerst de korte band vóór de hoek pakt. Hoe dicht bij de hoek, hoe beter de uitdraai naar de andere hoek. Om inzicht te houden in het vervolg, speel je de derde bal zo mogelijk aan de zuidzijde aan. Dat is beter om gunstig verder te kunnen spelen.		Het is niet de meest volmaakte aanpak, die in de tekening is weergegeven. Mogelijk kiest een aantal spelers voor een eenbandstoot, direct via de korte band. Mits de tweede bal voldoende kan worden meegenomen, is deze aanpak moeilijk maar zeer wel mogelijk. Vanwege de eenvoud kies ik voor een directe eenbandstoot via de lange band. Speel bal twee dun aan. Om de uitdraai te bevorderen, raak je bal één iets boven de hartlijn met maximaal rechts effect. De tweede bal rolt weg naar de verre hoek. Maak bij het aanspelen op de laatste bal wat ruimte om goed te kunnen afstoten. Naar mijn mening kun je de derde bal dan waarschijnlijk naar de hoek halen. Slechts zelden zijn alle geplande rollijnen ook na de stoot verwezenlijkt. Daar kom je zelden aan toe. Je moet al tevreden zijn als het er op lijkt.		bel 1 - 38	
opmerkingen:	bel	lb	rb	lo	ro
Een volkomen verkeerde stoot "moet" worden bestudeerd, om herhaling te voorkomen.	1	rh - 3/4 le	hl - 3/4 re	th -	+ hl - + 3/4 re
	2	1/4 vr	1/4 vl	3/4 vr	- 1/4 vl
	3	v	nz	v	zz



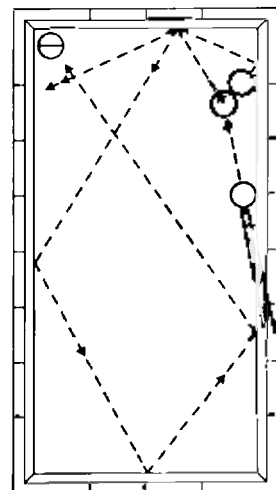
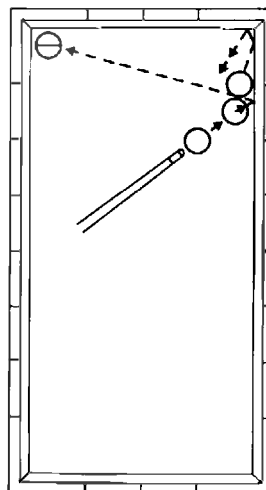
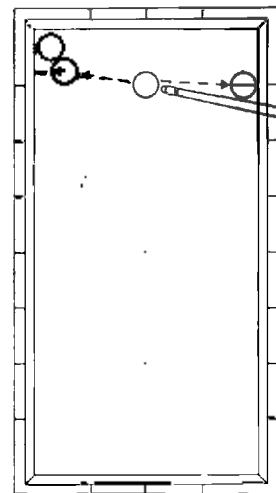
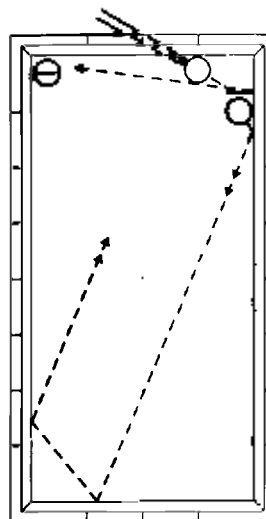
patroon:		bandstoten		basispositie:		03/07-12	
bijzonderheden:		Goed bespeelbare eenvoudige posities moeten meer opleveren dan enkel carambolage.					
lb		bal 1 - 13-14		rb		bal 1 - 16	
De tweede bal kun je halfvol aanspelen. De positie van de derde bal is uitermate gunstig om vol op aan te rollen. Duw de tweede bal op naar de overzijde bij de lange band. Afhankelijk van de afslag van de korte band, zal ook de tweede bal in die richting weggrollen. Een naddeel is wel dat je stootbal achterblijft. Zo ontstaat er toch weer een behoorlijke aanspeelafstand naar de tweede bal. Indien mogelijk moet je grote aanspeelafstanden zien te vermijden. Soms moet je kiezen uit goede en kwade omstandigheden. Je mag, ongeacht situatie en ontwikkeling, nooit je spelbeheersing prijsgeven. Een por in het wilde weg is een openbare bekendmaking van sportief onvermogen. Hoe moeizaam ook verkregen, elke goedgekeurde carambole is enkel en alleen eigen verdienste. Daar kun je en mag je mee verder, naar vermogen.				Je kunt hier het stootbeeld prachtig bespelen zonder al te grote vrees voor misstoten. Teer en geremd afstoten, iets boven de hartlijn en zonder effect. De tweede bal zachtjes aan de rechterkant halfvol aanspelen. De contactintensiteit met de tweede bal bepaalt het weglopen van twee naar het midden van het biljart. Probeer de derde bal bij de korte band aan de zuidoostkant te raken. Als die even loskomt van de band, kun je makkelijker verder spelen met een slopende éénbandstoot over de lange band. Speel je twee lichter aan, dan moet er corrigerend rechts effect gegeven worden om doorzakken te voorkomen. Veel uitproberen in oefenmomenten maakt je sterker in dit type plaatsstoten. Veel biljariers zijn alleen maar te porren voor een partij. Met elkaar technische informatie uitwisselen kan zeer nuttig zijn.			
lo		bal 1 - 01-07		ro		bal 1 - 10-14	
De lange plaatsingsstoot heeft voordelen. In een lengteplaatsing kun je dikwijls natuurlijk soepel afstoten. Er is wat ruimte voor stootenergie. Het hoeft allemaal niet uiterst subtiel bespeeld te worden. Wat wel moet, is precies voldoende intens afstoten om twee terug te halen naar de korte band. Speel twee halfvol aan op links. Verzorgd afstoten op trekstoothoogte, met voor tweederde links effect. Zo keert bal één makkelijk terug naar de positie van de derde bal. Met een beetje gevoel voor de situatie kun je er een fraaie seriepositie aan overhouden. Voorkom achter elkaar rollen, door de derde bal vanaf de korte band strekend aan de zuidoostkant te raken. Een van de drie ballen moet balbreed van de band af liggen om problemen in de voortzetting te vermijden.				Altijd goed voor een waarderend geluid vanaf de zijkant, mits goed geraakt. In de eenvoud van de ligging van de ballen zit de opdracht om het eenvoudig te houden. Zo moeizaam is de lange weg naar een hanterbare speelpositie. Dat wetend behoort je zorgzaam zuinig te spelen, als die beheersbare speelvorm in een serie gerealiseerd kan worden. Speel halfvol rechts aan op de tweede bal. Zo duw je twee op naar een lange band achter drie. Om goed naar drie uit te draaien geef je op rolhoogte voor drievierde links effect. Bespeel deze kleine stoot zeer ingehouden en met overtuiging. Als een schaker behoort je kijk te hebben op de gevolgen van je afstoot. Zijn die controle en dat inzicht er niet, dan moet er nog veel geoefend en geïnstrueerd worden.			
opmerkingen:		bal	lb	rb	lo	ro	
In elke spelsoort werk je naar ideale speelposities toe, zolang de partij duurt.		1	hl - 3/4 le	+ hl -	th - 2/3 le	rh - 3/4 le	
		2	1/2 vl	1/2 vr	1/2 vl	1/2 vr	
		3	nw	oz	zo	v	



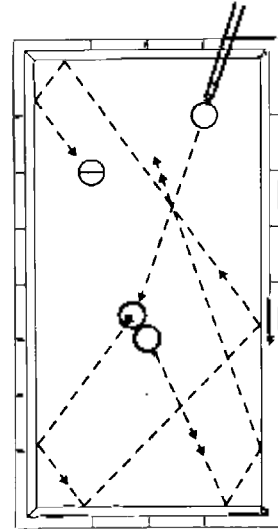
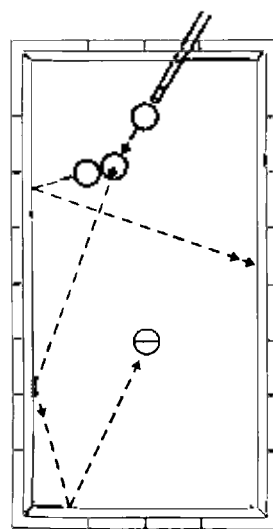
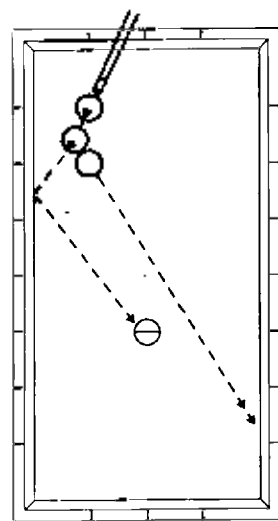
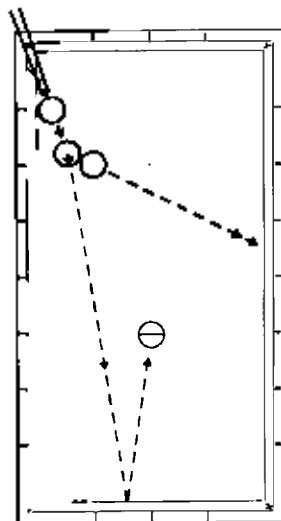
patroon:		bandstoten		basispositie:		03/36	
bijzonderheden:		Effektvrij halfvol aanspelen brengt stootbal en tweede bal ongeveer even lang rollend in beweging. De stootenergie wordt gedeeld.					
lb		bal 1 - 01		rb		bal 1 - 11	
De gehele situatie is moeilijk te overzien. Je moet het hoofd duidelijk bijdraaien om de ligging van de derde bal goed te kunnen waarnemen. Toch hoeft je deze positie niet als moeilijk te zien. Je kunt bal twee goed halfvol aanspelen. Stoot iets onder de hartlijn af, met voor drievierde dwingend rechts effect. Ga mee in de stootbeweging en behoudt lang contact met de bal. De derde bal kun je beter vanaf de korte band bescapen. Bal twee komt wel mee, maar eindigt boven de derde bal aan de band. Onder gunstige speelomstandigheden kun je de positie mogelijk in verzameling brengen. Je mag er vooraf wel aan werken, maar zekerheid is daar niet in te geven. Die zekerheid neemt sterk toe bij goed getrainde deskundige topspelers. De ervaring en het grotere inzicht doen hen stootmogelijkheden onderkennen.				De lange keerstoot is voor velen lastig. Je kunt met een gedachtenfoofje toch aardig ver komen. Als je onvoldoende inzicht in keerstoten hebt, pak het dan anders aan. Spiegel de situatie buiten de tafel en denk de derde bal buiten de tafel in lijn-richting eenenveertig één. In dat denkbeeldige model is de stoot eenvoudiger te behandelen. Speel halfvol aan op de tweede bal. Er is geen aanvullend effect nodig als je iets onder de hartlijn afstoot. Je speelbal wijkt makkelijk naar drie. De aanwezige korte band keert de rolrichting om. De stootbal vertrekt nu goed gericht naar de eigenlijke ligplaats van de derde bal. De gespiegelde stootbehandeling kan het inzicht ver-ruimen. Op den duur moet je ook zonder denkbeeldige balposities elke balligging aankunnen. De tweede bal komt slecht mee, tenzij je zwaarder aanspoelt.			
lo		bal 1 - 13		ro		bal 1 - 09-14	
De tweede bal is heel goed bij te halen. We accepteren dan wel een forse dwangstoot met klotsrisico. Dat kan de bedoeling niet zijn. Speel daarom de tweede bal iets lichter dan halfvol aan op rechts. Verder kun je de positie heel vloeiend afwerken met een afstoot zonder effect, iets boven de hartlijn. Als je bijzonder sterk gevoel hebt voor bandenspel dan kun je ook anders spelen. Kun je de derde bal vanaf de korte band aanspelen, dan is dat nog beter. Je kunt zo de derde bal iets meer naar de naderende tweede bal brengen. Dikwijls is dat wel te veel van het goede vragen. Goed caramboleren met een redelijke vervolgstoot is hier al moeilijk genoeg. Missen betekent hier wel het achterlaten van een gunstige aanvangsstoot voor de tegenstander. Dat mag niet altijd.				In zijn uitwerking gelijkt deze aanpak op de situatie links boven. Er is een extra moeilijkheid bijgekomen. We hebben nu te maken met een lange keerstoot. Speel de tweede bal halfvol rechts aan. Om goed weg te kunnen draaien raak je de stootbal iets onder de hartlijn. Voor het wegdraaien plaats je op bal één voor drievierde rechts effect. Aanspelen op drie vanaf de korte band geeft de beste plaatsingsmogelijkheden. De tweede bal veroorzaakt geen klotsrisico, omdat bal één dan al is weggedraaid. Vanuit een sobere direkte benadering kun je denken aan een snijstoot, direct naar drie. Je laat dan wel verzamelmogelijkheden. Zoiets kun je eigenlijk alleen als je aan je laatste carambole gaat beginnen. Anders moet je blijven proberen om de spelsituatie naar je hand te zetten.			
opmerkingen:		bal	lb	rb	lo	ro	
Als je ondoordacht op punten speelt, kom je op de stoel snel tot andere gedachten.		1	- hl - 3/4 re	- hl -	+ hl -	- hl - 3/4 re	
		2	1/2 vr	1/2 vl	- 1/2 vr	1/2 vr	
		3	zw	v	v	zz	



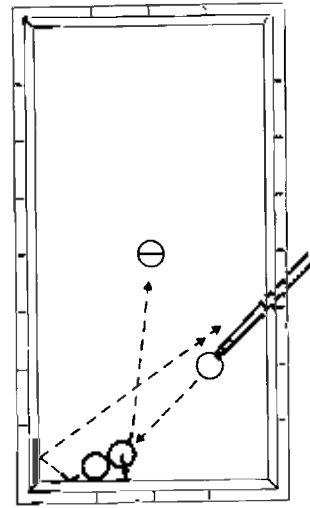
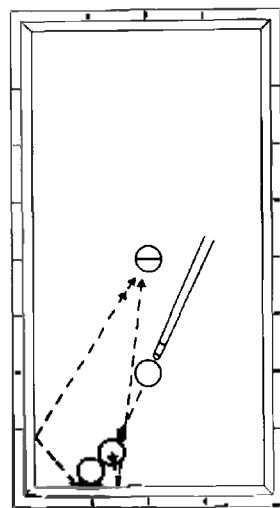
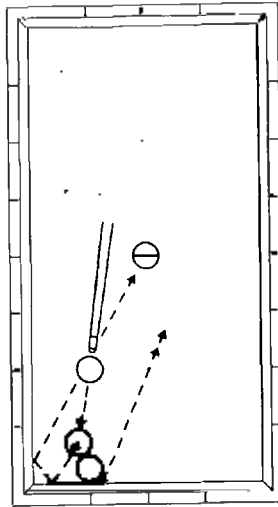
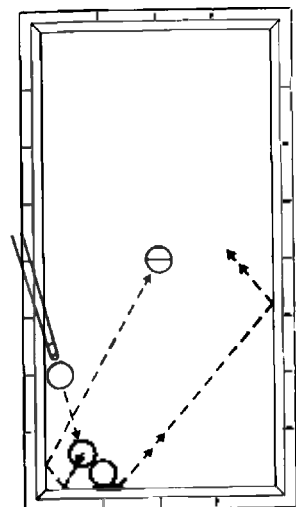
patroon:	bandstoten	basispositie:	01/10		
bijzonderheden: De kleine bandstootposities vragen door hun subtiële bespeling aparte aandacht. Zuiver klein spelen gebeurt veelal met open voorhand.					
lb	bal 1 - 04	rb	bal 1 - 08		
De eenbandstoot komt veel voor. Dikwijls heb je dan te maken met een kerende trekstoot over één band. In deze positie is laag effect om te keren niet nodig. De aanspeeldikte is zeer bepalend. De speelbal moet direct oversteken. Toch is er wel een vlotte afstoot nodig. Dit aanspeeltempo is nodig om de tweede bal enigszins rond te sturen. Helemaal lukt dit meestal niet. Daarvoor wordt de tweede bal te dun aangespeeld. Om goed verder te kunnen werken, kun je beter dicht bij de derde bal blijven. Een korte aanrollijn naar de tweede bal verhoogt de zuiverheid van het aanspelen op de tweede bal. Die zuiverheid is bij bandstoten zeer gewenst. De kwaliteit van goed bandstoten staat of valt met de zuiverheid in het spel. De variabele speelruimte bij libre geeft bij bandstoten ongewenste risico's.		In de aanpak is deze positie vergelijkbaar met de vorige. Er is echter een extra risico aanwezig. Bij het aanspelen vanaf één moet de klots gemeden worden. Je zou om die reden ook kunnen kiezen om vanaf de bal bij punt tien te spelen. Vanuit de stootbal gezien moet je dan wel met tegeneffect gaan afstoten. Om de banden met effect goed te kunnen bespelen, moet je de tafel goed kennen. Goede biljarters gaan regelmatig af op eenbandstoten omdat er niet voldoende kennis over het bandgedrag bekend is. Het missen van eenbanders is voor een goede biljarter een waarschuwing. De grip op spel en tafel is sterk gedaald. Om in het bandstoten mee te kunnen, moet je tijdig terugvallen op eenvoudige basistechnieken. Hier mag de tweede bal best in de buurt van de hoek blijven liggen. Vanaf drie moet je via de band verder.			
lo	bal 1 - 14	ro	bal 1 - 20		
Het is moeilijk om deze positie eenvoudig te benaderen. De tweede bal laten uitklossen geeft ook problemen. Als de korte band wordt gemist, laten we een fraaie vervolgpositie voor de tegenstander achter. Nu hoeft je niet altijd zoveel aandacht aan je opponent te schenken, maar helpen is ook niet nodig. In elke positie mag (!) ook een zekere mogelijkheid van verdediging bekeken worden. De recht-toe-recht-aan-speler is meestentijds huiverig van een lossebandstoot. Als daar niet regelmatig op geoefend wordt, blijft die vrees bestaan. Op een kwart vol aanspelen op de gespiegelde tweede bal, met tweede links effect op de hartlijn. Een beheerst aangespeelde tweede bal blijft in de buurt van de hoek achter. Blijf steeds zoeken naar een mogelijkheid om te verzamenen. Houdt bij bal drie voldoende stootruimte.		De subtiële oplossingen zijn niet te gebruiken. Je moet waarschijnlijk een tempostoot maken om bal één rond te krijgen. De tweede bal speel je voor een vierde vol aan op links. Om het roltempo te bevorderen stoot je af op rolhoogte met tweedertje links effect. Alles wordt gedaan om de speelbal op tempo probleemloos rond te sturen. De tweede bal zal meestentijds niet voor grote problemen zorgen. Als de tweede bal licht genoeg is aangespeeld, kan er een leuke vervolgpositie achter blijven. Bij elke stoot moet de intentie worden ingebracht om een gunstige vervolgpositie tot stand te brengen. Enkel direct caramboleren is niet lang vol te houden. Dat vraagt keer op keer een volledig nieuwe concentratie op een niet voorziene restpositie. Goede spelers kijken vooruit naar wat hun waarschijnlijk wacht.			
opmerkingen:	bal	lb	rb	lo	ro
Een eenvoudige situatie moet ook aandachtig behandeld worden om probleemloos verder te kunnen spelen.	1	+hl -	rh *	hl - 2/3 le	rh - 2/3 le
	2	+1/4 vl	1/4 vl	1/4 vl	1/4 vl
	3	v	v (zz)	v	v



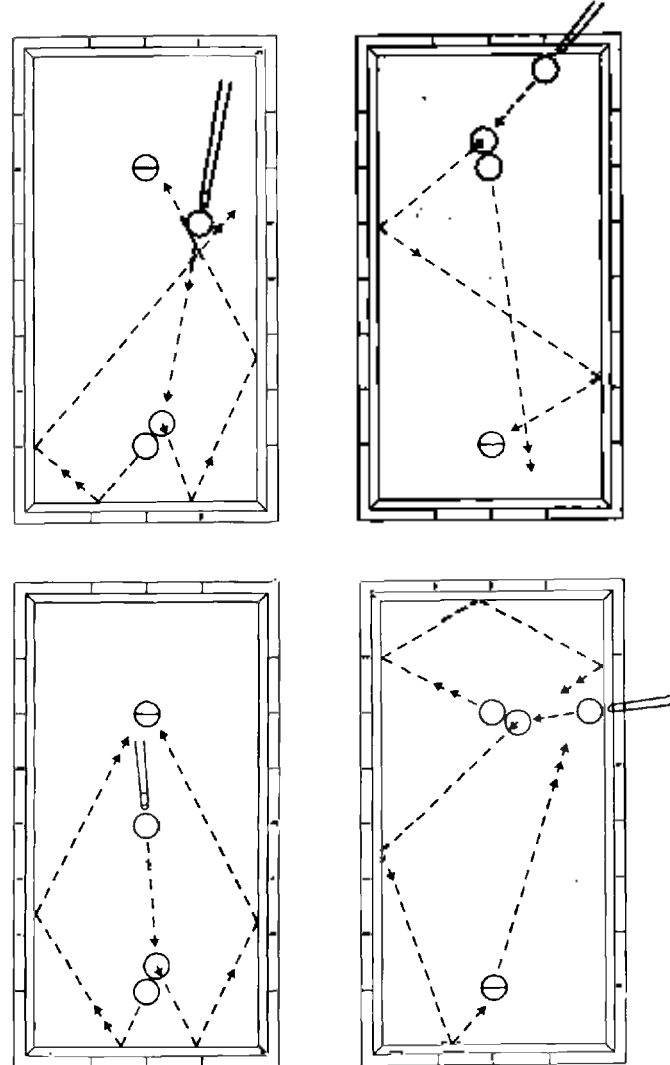
patroon:	bandstoten	basispositie:	12/28		
bijzonderheden: Positiebehandeling met effect is het aanvaarden van speelrisico's. Over grote rolafstanden kan het gegeven effect de rolrichting beïnvloeden.					
lb	bal 1 - 6		rb	bal 1 - 7	
Voor elke bandstoter is dit een klassieke positie. Alle elementen voor goed bandenspel zijn voorhanden. Rustig en soepel afstoten op een vierde vol rechts. Dun kunnen spelen met een rustige achterhand is wel een bandstootvoorwaarde. In sommige kringen leeft de gedachte dat bandstoten een inleidende vorm van driebanden is. Dat is een misvatting. Bandstoten is verfijnd en vraagt een sterk inbeeldingsvermogen. Je probeert na de realisatie van de carambole een goede vervolgpositie over te houden. Om deze opgave af te ronden stoot je af op rolhoogte met voor tweede links effect op de stootbal. Van het effect is nog enige invloed merkbaar bij het raken van de korte band. Als je de derde bal kunt opduwen aan de zuidwestzijde, dan breng je een vervolgpositie aan de band tot stand. Vol op de zuidzijde kan ook.			Een klassieke bandstoot. Je kunt ook kiezen voor een carambolage over de linkerzijde van de tweede bal. Zo kan de speelbal door de hoek bij punt 41 naar de derde bal. Zo kies je voor verdedigen. De drijvende stoot over één band biedt veel meer mogelijkheden. Speel bal één voor een vierde vol aan op rechts. Om doorzakken te voorkomen stoot je af op trekstoothoogte met voor tweede rechts effect. Met vol aanspelen op de derde bal breng je de vervolgstoot naar de hoek. Een diepe hoeksituatie is minder gunstig. In de buurt van de hoek heb je veelal twee banden om tot een carambole over band te komen. Raak je de derde bal te licht aan de zuidwestzijde, dan wordt het lastig om verder te spelen. Een aanspeelbal midden op het biljart is beter te mijden, je moet vanuit die plek direct en zeer gunstig naar de derde bal toe kunnen. Mijdt het midden van de mat.		
lo	bal 1 - 8		ro	bal 1 - 9	
Het neusje van de bandstootzalm. Deze pagina mag gerust regelmatig op de oefenlijst voorkomen. Vloeiend bespelen zonder risicodragend aanvullend effect. Om de tweede bal zuiver aan te spelen verdient het aanbeveling om de voorhand open te houden. Duwend wegsturen van de stootbal op rolhoogte. Alle natuurlijke krachten in de bal worden bevorderd. Er is geen effect nodig. Raak de tweede bal voor een vierde vol op links. Als we bal drie vol raken dan brengen we bij de lange band een goede vervolgpositie tot stand. Als we niet verder komen dan het raken van bal drie, dan zachtjes naar de derde bal. Om zuiver aan te spelen in de vervolgstoot, moet je dicht bij je tweede bal proberen te blijven. Dat betekent dus beheerst aanspelen op bal drie in deze speelstoot.			Over deze speelsituatie kun je lang met elkaar in discussie zijn. De speelmogelijkheden zijn ruim voorhanden. Een goede bandstoter kiest voor de oplossing die hij technisch aankan. Iets in een wedstrijd nooit verleiden tot onbekende niet geoefende speelvormen. Dat is vragen om een misser en stoelzitten. Een gunstig spelverloop en sympathiek publiek kunnen een enkele speler wel eens verleiden tot onverantwoorde oplossingen. Speel de tweede bal op een vierde vol aan op rechts. Afstoten iets boven de hartlijn met maximaal links effect. Zo loopt de speelbal met begunstigend effect makkelijk op tempo naar drie. Een te ruime rollijn kan door de achterliggende hoek nog tot carambolage leiden. Een lange rollijn mag nooit met een overdosis aan energie worden bespeeld. Speel vlot en soepel op tempo.		
opmerkingen:	bal	lb	rb	lo	ro
In het bandstoten is de "drive" van de keu essentieel. Er mag in de stootlijn niets haperen.	1	rh - 2/3 le	th - 2/3 re	rh -	+ hl - + 3/4 re
	2	1/4 vl	1/4 vr	1/4 vl	1/4 vr
	3	zw	dw	zw	v



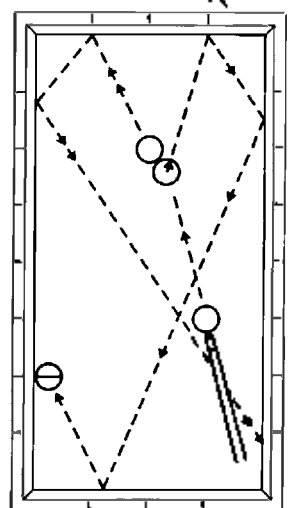
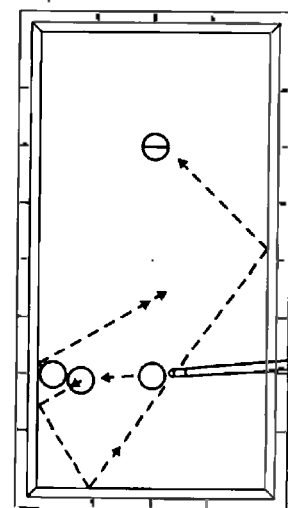
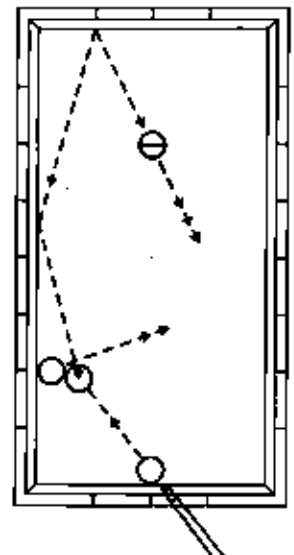
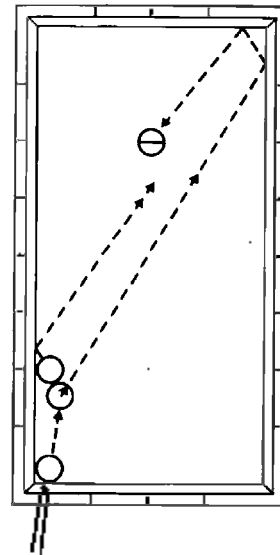
<u>patroon:</u>	bandstoten		<u>basispositie:</u>	23/42	
<u>bijzonderheden:</u> Keerstoten hebben iets bijzonders. Bal één en twee gaan ieder een eigen rolrichting en komen toch weer samen.					
<u>lb</u>	<u>bal 1 - 31</u>		<u>rb</u>	<u>bal 1 - 32</u>	
Een lijnverplaatsing met een regelmatige uitwerking. Telkens blijft de bal aan de korte band goed bespeelbaar. De afstand, het rolpatroon en het tempo zijn goed te beheersen. Rustig halfvol aanspelen op de rechterkant van bal twee. Afstoten op rolhoogte met voor drievierde rechts effect. De grootte van de getekende ballen zorgt voor enige veriekening van het spelbeeld. De tweede bal kaatst makkelijk weg naar de lange band. Voor een goed speelbaar vervolg moet je dicht bij drie eindigen. Een lichte snijstoot brengt ook een carambole tot stand. De tweede bal wijkt dan naar de hoek.			Deze situatie is lastig te bespelen. De lichaamsbouding kan wat moeilijkheden geven. Is dit het geval, dan vraagt de stootvoorbereiding meer zorg dan normaal. Probeer een rustige lichaamsbalans te krijgen voor je gaat stoten. Lukt dat niet, bespeel de situatie dan op een andere manier. Zonder lichaamsbalans mag je geen resultaat verwachten. Je accepteert dan mogelijk geluk of onnodig missen. Speel halfvol rechts op bal twee aan. Met een afstoot op rolhoogte is er geen aanvullend effect nodig. Houdt je tempo beperkt om dicht bij drie te eindigen.		
<u>lo</u>	<u>bal 1 - 33</u>		<u>ro</u>	<u>bal 1 - 34</u>	
De invalshoek van bal één naar twee is niet zo gunstig te noemen. Onder een aanspelhoek van vijfenveertig graden loopt het allemaal wat soepeler. Dan is halfvol aanspelen genoeg voor een haakse afslag. Nu is er enige dwang nodig om rechtlijnig naar drie te komen. Speel de tweede bal halfvol aan op links. Stoot af op rolhoogte en geef bal één voor tweederde rechts effect. De afstoot mag een beetje dwingend zijn op bal één. Soms is het al genoeg om de grip van de achterhand op de keu iets te versterken. Breng de keu alleen voorwaarts met een gelijkmatig stootritme.			We kunnen nog steeds halfvol aanspelen op bal twee. Nu gaat de stootbal links langs bal drie, als er geen correctie wordt aangebracht. Rustig dwingend afstoten op de hartlijn. Iets lager aanspelen beperkt ook enigszins het wegdraaien van bal één. Met voor tweederde links effect doe je voldoende. De stootbal komt nu enigszins schuin terug van de band. Voldoende om makkelijk naar bal drie te rollen. Uit enige vrees voor de positie probeert men allerlei andere speelvormen. Je moet dit lijnmodel absoluut onder de knie krijgen. Je kunt niet zonder. Regelmatig oefenen is de oplossing.		
<u>opmerkingen:</u>	<u>bal</u>	<u>lb</u>	<u>rb</u>	<u>lo</u>	<u>ro</u>
Veel posities hebben de zelfde kenmerken. Probeer de grondprincipes tijdens trainingen te herkennen.	1	rh - 3/4 re	rh -	rh - 2/3 re	hl - 2/3 le
	2	1/2 vr	1/2 vr	1/2 vl	1/2 vl
	3	v	v	v	v



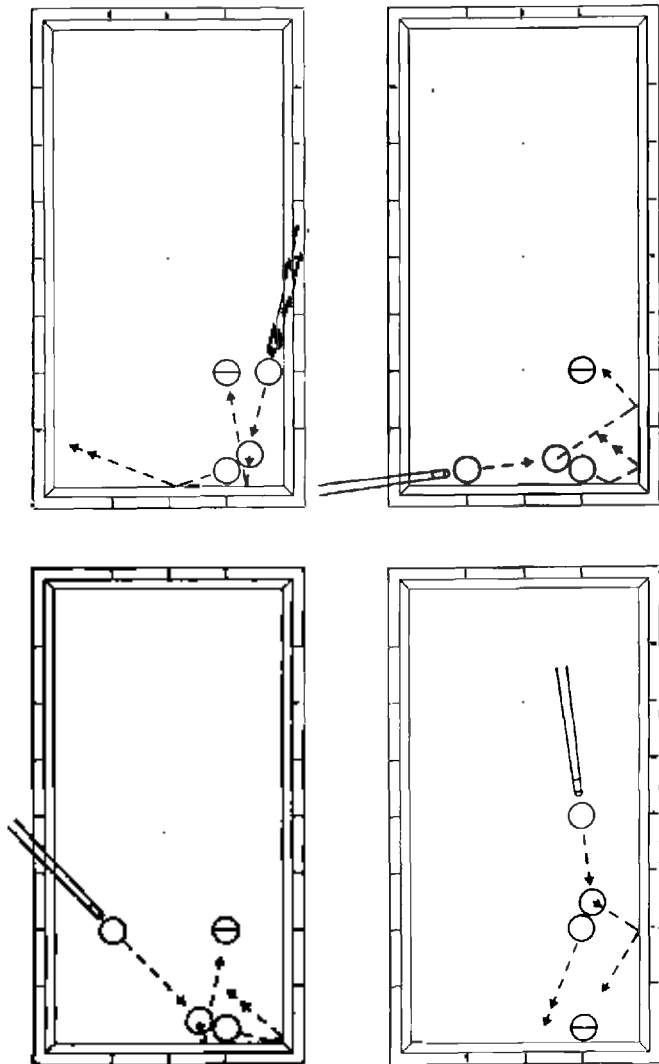
patroon:	bandstoten	basispositie:	13/38		
bijzonderheden: Vertoont het speelpatroon lange rollijnen, dan moet je je het verloop proberen voor te stellen. De afloop van een stootbeeld mag geen verrassingen inhouden.					
lb	bal 1 - 19	rb	bal 1 - 4		
De aanspeellijn naar bal twee is lang. De rollijn van twee naar drie is ook van behoorlijke lengte. Als het kan, dan vermijden we in deze situatie een overdosering van effect. Je kunt rustig halfvol aanspelen op links. Zonder aanvullend effect is de stootbal vrij zuiver te sturen. Een afstoot op rolhoogte onderhoudt voldoende tempo. Met het halfvol aanspelen verdeel je de rolenegie in bal één gelijkelijk over bal één en twee. De tweede bal komt nagenoeg gelijk met één naar de derde bal toe rollen. Het is raadzaam om dicht bij de derde bal te blijven. Drie ballen midden op de tafel kunnen allerlei moeilijkheden opleveren.		Doorschieten of dun spelen is zeer wel mogelijk. Een ervaren biljarter durft deze bal stijlvol aan te pakken. Het resultaat is een subtiel verzameling. De tweede bal speel je voor een vierde vol rechts aan. Met drie vierde links effect op rolhoogte draait bal één heel makkelijk weg. Het meeeffect werkt remmend op de tweede lange band. Bij een tero stoot op een snelle tafel is de stootbal al overgegaan in natuurlijke rollen. Zeker niet voller dan een vierde vol op twee spelen. Dikker spelen verhoogt het klotstisico van twee op drie. Hanteer een vlakke, vloeiende en ingehouden afstoot.			
lo	bal 1 - 23	ro	bal 1 - 15		
De speelomstandigheden zijn vergelijkbaar met linksboven. Er is een duidelijk verschil te noteren door de ligging van bal één. Vanuit deze invalshoek is het lastiger spelen. Je kunt de tweede bal wel halfvol aanspelen. Het bijkomen van bal twee is dan gunstig. Als er niets gedaan wordt loopt de stootbal ver voor drie langs. Met drie vierde rechts effect op de stootbal veranderen we de rollijn van bal één. Nu lijkt het rolpatroon weer enigszins op de spelpositie vanuit punt negentien. Effect geven is een zeer bruikbare handeling, indien gewenst. Effect zonder noodzaak tast de zuiverheid aan.		Aanspelen op punt achtendertig is wel erg ver weg. Alleen een ervaren speler in topvorm kan zich hier aan wagen. Het is te doen, maar niet voor de clubspeler met beperkte technische capaciteiten. Aanspelen op twee, zoals aangegeven in de tekening, biedt meer kans op succes. Met een vlote bal op drie kan het vervolg meevallen. Speel halfvol links op twee. Afstoten op de hartlijn met drie vierde links effect. Een zachte sobere, en dunne rolstoot is ook mogelijk. Het vervolg laat dan wel de ballen in de hoek zien. Spelers met een ruime spelopvatting zitten daar niet mee. Er zijn er die elke situatie aankunnen.			
opmerkingen:					
	bal	lb	rb	lo	ro
Wanneer je geen belang stelt in de vervolg situatie, dan mis je veel!	1	rh -	rh - 3/4 le	rh - 3/4 re	hl - 3/4 le
	2	1/2 vl	1/4 vr	1/2 vl	1/2 vl
	3	v	v	v	zz



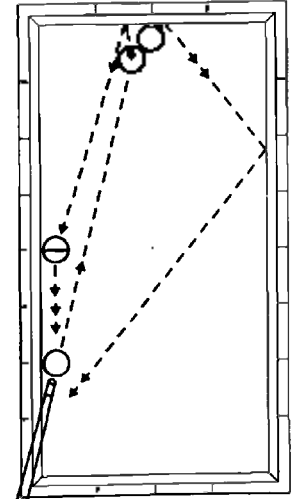
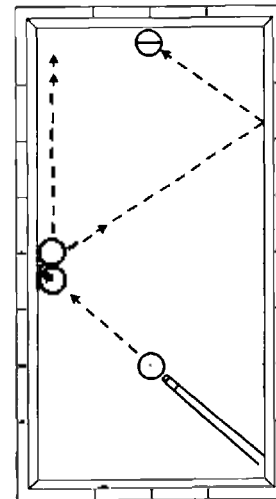
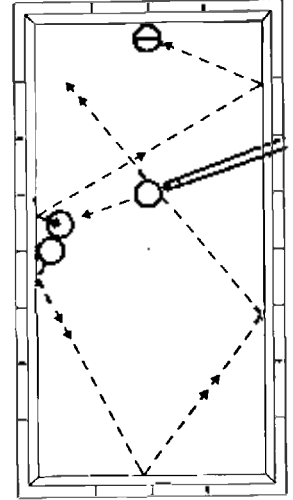
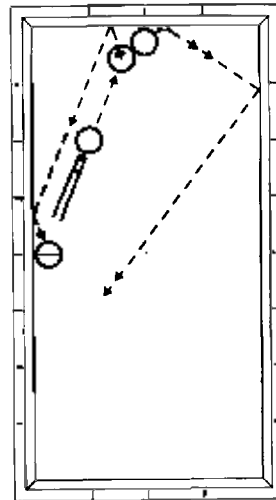
<u>patroon:</u>	bandstoten	<u>basispositie:</u>	13/31		
<u>bijzonderheden:</u> Meervoudige bandstoten zijn voor elke speler risicodragend. Er kan tot bal drie veel te veel mislopen.					
<u>lb</u> _____	<u>bal 1 - 41</u>	<u>rb</u> _____	<u>bal 1 - 43</u>		
De tweede bal raak je halfvol rechts. Zo neem je de tweede bal mee naar de positie van bal drie. De afstoot mag heel vloeiend en rustig verlopen. Geef bal één op de hartlijn voor drierde links effect. De invloed van dit effect is bij de hoek al duidelijk beperkt. Toch is er voldoende draaiing over om makkelijk naar drie te kunnen rollen. Dunner passen op twee zou eigenlijk eenvoudiger zijn. Toch mag je de gelegenheid om twee mee te nemen niet laten liggen. Vanuit de centrumverzameling werk je de situatie rustig uit richting korte band. Daar is elke verzameling goed te controleren.		Voor voldoende precisie zullen de ogen lager en dichterbij moeten. Je moet heel nauwkeurig de aanspeeldikte op de tweede bal bepalen. Een klein nuance-verschil en het loopt mis. Na vaststellen van de aanspeeldikte moet je wel weer enigszins overlind komen. Alvorens af te stoten behoort je voldoende overzicht op de situatie te hebben. Speel bal twee voor eenvierde vol aan op rechts. Dat mikken in de ruimte naast bal één blijft een lastig klusje. De eerste bal rolt soepel naar de hoekzone met tweederde rechts effect op de hartlijn. Kun je bal drie goed vol aanspelen? Prima!			
<u>lo</u> _____	<u>bal 1 - 33</u>	<u>ro</u> _____	<u>bal 1 - 29</u>		
Deze aanpak is duidelijk risicodragend. Je kunt kiezen voor een eenvoudige bandstoot over rechts. Mogelijk biedt de vervolpositie voldoende perspectief. Met dit aanspelzige klotsrisico krijg je ook een aardige verzamelmogelijkheid in handen. Speel bal twee voor drierde vol aan op links. Met drierde links effect op de hartlijn moet alles goed gaan. Mogelijk kun je door wat vlotter afstoten, een ontmoeting met de tweede bal vermijden. Bal twee gaat zonder klots net onder de derde bal door. We hebben dus niet te maken met een dubbel risico. Even oefenen tijdens de training kan in dit geval zeer nuttig zijn.		Een lange aanspeellijn naar bal twee en dan nog eens over drie banden. In het algemeen moet je grote rolpatronen vloeiend bespelen. Liever geen geforceerde stoten maken. Speel de tweede bal halfvol aan op rechts. Met een afstoot op rolhoogte onderhoud je het tempo van bal één. Een beetje aanvullend effect, voor tweederde rechts, is in dit geval voldoende. De tweede bal komt wel naar de korte band, maar in de andere hoek. Het is van belang om dicht bij bal drie te blijven. Zo kun je de nieuwe aanspeelbal zuiverder raken en beter plaatsen.			
<u>opmerkingen:</u>	<u>bal</u>	<u>lb</u>	<u>rb</u>	<u>lo</u>	<u>ro</u>
Grote rolstoten verdragen niet veel meer dan halfvol aanspelen op bal twee. Dikker spelen betekent ook veelal harder spelen.	1	hl - 3/4 le	+ hl - 2/3 re	hl - 3/4 le	rh - 2/3 re
	2	1/2 vr	1/4 vr	3/4 vl	1/2 vr
	3	nz	nz	v	v



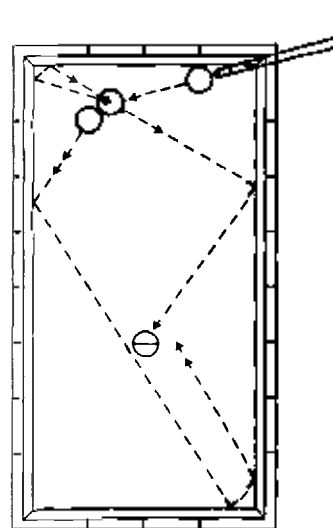
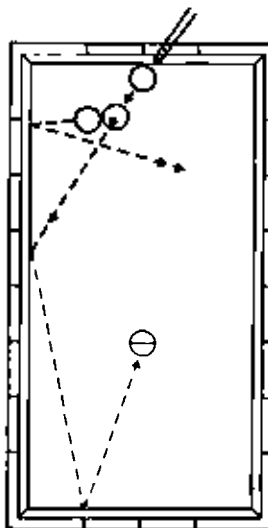
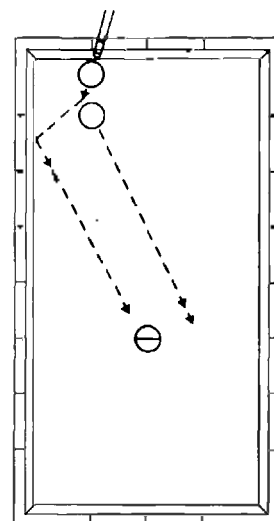
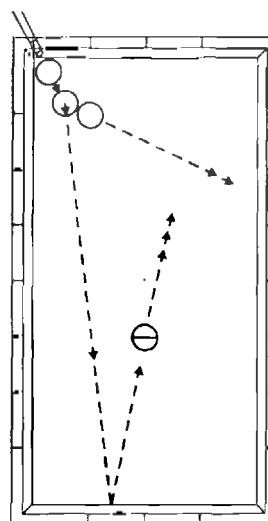
<u>petroon:</u>		<u>bandstoten</u>		<u>basispositie:</u>		34/44	
<u>bijzonderheden:</u> Kleine posities zijn meestal goed speelbaar, als de vervolgpositie het verzamelen dient.							
<u>lb</u>		<u>bal 1 - 35</u>		<u>rb</u>		<u>bal 1 - 42</u>	
Je kunt bal twee verschillend aanspelen. Het maakt niet zo veel uit. Je kunt spelen zoals aangegeven, of via de kleine hoek bij 45. Het gaat in beide uitwerkingen om het plaatsen van bal twee. Bepalend is ook het aanrollen van één naar drie. Vanaf bal drie moet een vervolgspel geplaatst worden. Je speelt bal twee bijna halfvol aan. Geef bal één op de hartlijn voor tweede rechts effect. Speel bal drie zeer rustig aan. Hoe dichter bal één en drie bij elkaar zijn, hoe zuiverder het rappel kan worden.				Det lijkt eenvoudiger dan het is. Speel bal twee halfvol aan. Je speelt bal één op rolhoogte aan. Een rustig duwtje moet voldoende zijn voor een zekere carambole. Bal twee komt een beetje mee uit de hoek. Als je direkt aanspeelt op drie, komt je speelbal tussen bal twee en drie te liggen. Dat dwingt je meestal tot rappeleren over grotere afstanden. Probeer bal drie dun te bespelen aan de oostzijde, liefst nood-oostzijde. Vanuit die eindpositie ziet het er beter uit om verder te spelen. Oefen er af en toe extra op.			
<u>lo</u>		<u>bal 1 - 32</u>		<u>ro</u>		<u>bal 1 - 24</u>	
Je moet vooraf even kijken hoe de positie volgens jouw inzichten moet eindigen na de stoot. Bal twee mag je niet zwaarder raken dan halfvol. Speel je sterker aan, dan neemt twee te veel snelheid. Om uit te draaien naar bal drie, is voor tweede rechts effect op links nodig. De afstoot kun je uitvoeren op rolhoogte. De bedoeling is om recht achter drie te komen. Vanuit die positie kan een lang rappel gemaakt worden naar de korte band aan de andere kant. Blijf dichtbij om de afstoot zuiver te doen zijn.				Het valt niet mee om de goede keuze te maken. Speel je bal twee halfvol aan, dan is bal één achter drie aan de band te vinden. Speel je bal twee voor drievierde vol aan, dan rolt twee verder weg en heeft één moeite om goed naar drie te komen. Mijn keuze werd toch, om bal twee voor drievierde vol aan te spelen. Met een afstoot op de hartlijn en drievierde links effect, blijft bal één aan de noordkant van drie. Vanuit die positie kun je rustig uitkijken naar betere verzamelmogelijkheden.			
<u>opmerkingen:</u>		<u>bal</u>	<u>lb</u>	<u>rb</u>	<u>lo</u>	<u>ro</u>	
Het is van groot belang om bal drie op de goede plek te raken, om gunstig verder te kunnen verzamelen.	1	hl - 2/3 re	rh -	rh - 2/3 le	hl - 3/4 le		
	2	1/2 vl	1/2 vl	1/2 vr	3/4 vl		
	3	zz	no	zz	nz		



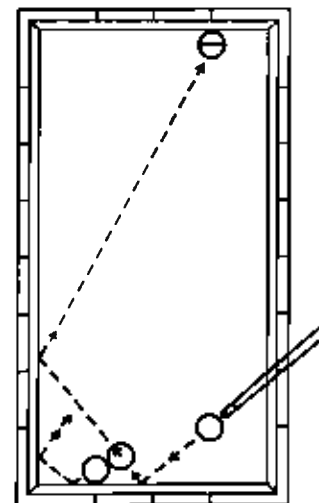
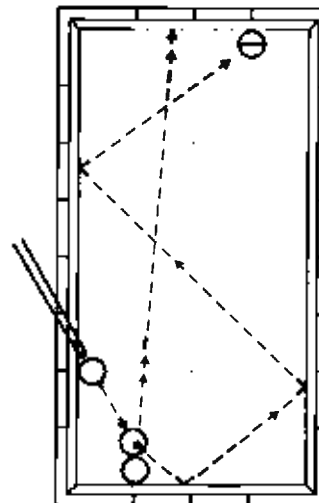
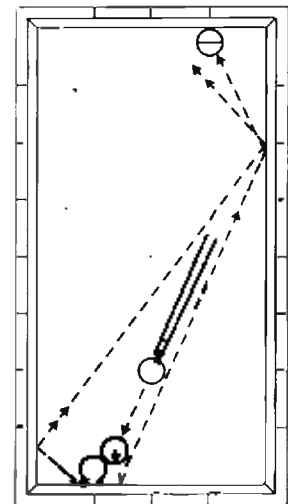
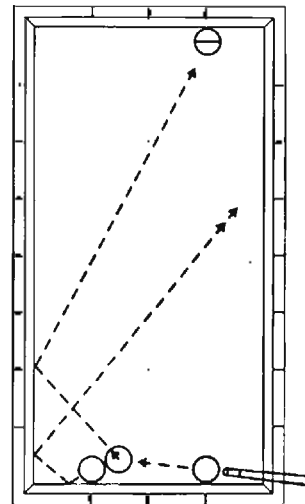
patroon:		bandstoten		basispositie:		03/21	
bijzonderheden: Kies een speelvorm die je eigen mogelijkheden niet te boven gaat.							
lb		bal 1 - 12		rb		bal 1 - 18	
De aanspeeldikte en de afstoothoogte bepalen het verloop van deze speelsituatie. Te dun aanspelen op de tweede bal is riskant. De afstoot op de speelbal is net boven de hartlijn en zonder enig effect. De tweede bal speel je halfvol aan. Het is in dit geval niet bezwaarlijk dat je de derde bal een beetje opduwt. De tweede bal heeft toch al makkelijk de neiging om verder uit te draaien van de lange band af. Maak er een gewoonte van om deze plaatsstoten via één band zo mogelijk zonder effect te spelen.				Lastiger dan het er uit ziet. De tweede bal mag niet te dun worden geraakt. Aangespeeld op halfvol, komt de tweede bal goed rond. De stootbal nemen we weer op trekhoogte of iets hoger. Die brengen we terug naar de lange band. Vanuit die positie duwt de stootbal drie op naar de hoek. Daar rolt ook de tweede bal naar toe als er voldoende tempo in de bal zit. Zo iets kun je beter vooraf een aantal malen goed oefenen. Je moet ook weten dat de stootbal wat recht van de band af komt bij de tweede lange band. Hanteer een ruime voorhand.			
lo		bal 1 - 33		ro		bal 1 - 31	
Dat is een oude bekende uit de rij van mogelijkheden. We spelen de tweede bal voor een vierde vol aan op de linkerkant. Daardoor loopt de tweede bal, zonder risico's voor de positie, naar de hoek. De speelbal geef je voor drie vierde rechts effect, iets boven de hartlijn. De derde bal kan een klein duwtje best gebruiken om dicht bij de hoek te komen waar twee ligt. Zo kun je deze situatie op techniek en zonder veel risico bespelen. In soortgelijke omstandigheden moet je zien dat deze speelwijze zich voor doet. Benut dat.				Dit vraagt een beetje meer zienswijze dan andere situaties. Je kunt natuurlijk even snel een dun stootje maken, als het lukt. Kijk je iets langer en beter, dan is er meer uit te halen. De tweede bal is bij te halen, zoals aangegeven in de tekening. Afstoten op rolhoogte met tweederde rechts effect. De tweede bal speel je, zoals meestal, halfvol aan. Zonder het effect loopt bal één te gauw naar de band. Pittig spelen, want anders komt de tweede bal niet zo goed mee. De situatie is goed speelbaar zonder iets te forceren.			
opmerkingen:		bal	lb	rb	lo	ro	
Spelen op overhouden moet een gewoonte worden, waar je niet meer buiten kan.		1	+ hl -	th -	rh - 3/4 re	rh - 2/3 re	
		2	1/2 vl	1/2 vr	1/4 vl	1/2 vl	
		3	v	oz	oz	nz	

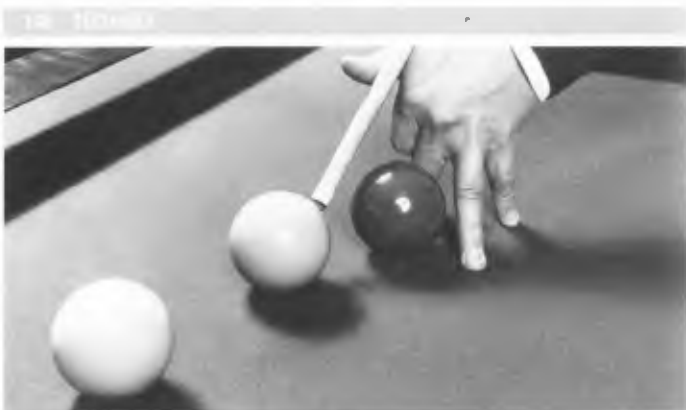


<u>patroon:</u>	<u>bandstoten</u>	<u>basispositie:</u>	7/28		
<u>bijzonderheden:</u> Je komt moeilijkheden tegen die je bijna de moed ontnemen. Durf dan een beperkte taakstelling te accepteren.					
<u>lb</u>	<u>bal 1 - 1</u>	<u>rb</u>	<u>bal 1 - 2</u>		
Ven lijnstudie heeft veel voordelen. Tijdens de training kun je bal één beetje bij beetje verplaatsen langs de korte band. In die uitwerking merk je dan de momenten van verandering. Door regelmatig spelproblemen te onderzoeken, leer je oplossingen herkennen. Het is zeer vermoeiend om in een partij elke situatie origineel te benaderen. Veel posities lijken op elkaar. De tweede bal wordt ongeveer een vierde vol rechts aangespeeld. Afstoten op rolhoogte verzorgt het roltempo. Bal één hoeft slechts te kaatsen op de korte band. Veel éénbanders kunnen voor flinke teleurstelling zorgen.		Deze fraaie positie vraagt inzicht en beheersing. Liefst niet te hard aanspelen op de tweede bal. Rustig opdrijven is de boodschap. Speel halfvol rechts op twee aan. De afstoot moet rustig drijvend zijn, iets boven de hartlijn. Met drievierde links effect loopt de stootbal soepel via de lange band naar drie. Ingehouden afstoten vraagt veel oefenuurtjes. Zonder oefeningen vooraf kan het uitlopen op een futloos duwtje. Te dik aanspelen op twee brengt klotsrisico met zich mee. Een volle plaatsing op drie maakt een goede vervolgstoot waarschijnlijk.			
<u>lo</u>	<u>bal 1 - 3</u>	<u>ro</u>	<u>bal 1 - 4</u>		
Voor iedereen een probleem van de eerste orde. Om enigszins te kunnen verzamelen moet alles meezitten. De tweede bal moet zuiver op een vierde links worden aangespeeld. Vloeiend drijvend afstoten op rolhoogte met tweederde links effect. De tweede bal loopt naar de lange band aan de overzijde. Het is zaak om aan de zuidzijde vol op drie te komen. Als dat lukt, duw je drie in de goede richting naar twee. De afslag van de banden is dikwijls een vraagteken. Banden van één biljart vertonen soms ook verschillen onderling. In veel gelegenheden is de kwaliteit van de biljarts de laatste jaren drastisch verbeterd. Dat komt het peil ten goede.		Dit is een zeer fraaie stoot, als je de stootopdracht perfect uitvoert. De tweede bal wordt halfvol (of iets minder) rechts aangespeeld. De stootbal geven we op de hartlijn voor drievierde rechts effect. Met een vlotte soepele afstoot draait bal één direct uit de hoek naar de lange band. De meeste aandacht moet uitgaan naar de wijk van de tweede bal. Die moet op tempo weggestuurd worden. De passage van de derde bal is risicodragend. De verzorgde carambole eindigt in een bespeelbare verzameling midden op de tafel. Spelen vanuit drie brengt veel klotsrisico met zich. Enige training brengt positiegewinning.			
<u>opmerkingen:</u>	<u>bal</u>	<u>lb</u>	<u>rb</u>	<u>lo</u>	<u>ro</u>
Als een wedstrijd levens een training is, dan loopt er vanzelf heel wat mis in die partij.	1	rh	+ hl - 3/4 le	rh - 2/3 le	hl - 3/4 re
	2	± 1/4 vr	1/2 vr	1/4 vl	1/2 vr
	3	zz	v	zz	v



<u>patroon:</u>		<u>bandstoten</u>		<u>basispositie:</u>		4/42	
<u>bijzonderheden:</u> Lange rollijnen maken een zeer nauwkeurige stoottechniek noodzakelijk. De geringste afwijking laat zich op grotere afstand ernstiger aanzien.							
<u>lb</u>		<u>bal 1 - 44</u>		<u>rb</u>		<u>bal 1 - 33</u>	
Laat je niet verleiden om bal drie te willen plaatsen. Het is bijna onmogelijk om zo'n plaatsing verzorgd uit te voeren. Bal twee leent zich veel meer voor een beheerste plaatsing. Speel de tweede bal halfvol aan. We kunnen zonder effect spelen, als je iets boven trekstoothoogte afstoot. Dit diepe aanspelen neemt bal één makkelijk zijwaarts naar de lange band. Bal twee kan zelfs in de buurt van punt vijftien komen. Er restert wel geen seriepositie, maar je kunt heel goed verder bouwen. Probeer groep te krijgen op de speelsituatie, door kleine technische stootjes te gebruiken.				Lange speellijnen vragen rust en regelmaat. Zonder links of rechts effect kun je veel zuiverder aanspelen op bal twee. Zuiver halfvol aanspelen op bal twee geeft een goed inzicht in de wijkelingslijn van de tweede bal. Speel bal één halfvol op twee, iets boven de hartlijn. Mits goed gespeeld, ontwikkelt deze stoot een fraai rolpatroon. Een goed geplaatste tweede bal loopt naar één in de verzameling. Een misser is hier een weggever. Dat mag je niet weerhouden om gedurfd te spelen. Laat je nooit een spelstijl opleggen door een tegenstander. Moed en vertrouwen winnen altijd.			
<u>lo</u>		<u>bal 1 - 31</u>		<u>ro</u>		<u>bal 1 - 39</u>	
Deze stoot moet je eerst een paar keer uitproberen. Daar kun je mooi een rustig trainingsuurtje voor gebruiken. Het resultaat vind je dan terug in een belangrijk wedstrijdmoment. Het effect op de stootbal moet op de laatste lange band de afslag verzorgen. Speel bal twee halfvol aan. Die tweede bal komt naar de korte band toe. Raak de stootbal op rolhoogte en geef voor drierde links effect. Met een goede beheerste afstoot kaast bal één van de tweede lange band naar drie toe. Beheerst afstoten beperkt ook de rolsnelheid van de geplaatste tweede bal. Leuk om te zien hoe een groot spelbeeld ineens verkleinen kan.				Hier zul je echt even tijd voor moeten nemen. De verst liggende band nodigt niet uit om aangespeeld te worden. De invalshoek van bal één naar twee brengt klotsproblemen met zich mee. Spelen van twee, via de korte band, is een forse opgave met kleine kansen. In zo'n situatie mag je gerust kiezen voor de carambole. Er valt in één stootbeweging moeilijk verzameler te halen. Een lusse band kan uitkomst bieden. Rolhoog afstoten naar de korte band. Na de korte band de tweede bal voor éénvierde vol rechts raken. Een rustig rolstootje brengt de speelbal naar drie. Missen is weggeven, tenzij je bewust te hard speelt.			
<u>opmerkingen:</u>		<u>bal</u>	<u>lb</u>	<u>rb</u>	<u>lo</u>	<u>ro</u>	
Een stootbeeld goed aanpakken wordt makkelijker, als je een idee hebt over de gewenste afloop.		1	+ th +	+ hl -	rh - 3/4 le	rh -	
		2	1/2 vr	1/2 vl	1/2 vl	1/4 vr	
		3	v	v	wz	v	





Een directe carambole zal weinig problemen geven. Spelend over band moet goed gelet worden op een te vroeg uitdraaien van de stootbal. Daardoor wordt de tweede bal te dun aangespeeld. Zo mogelijk moet uitdraaiend effect vermeden worden. Zorg voor een goede balans in de gesymmetrische voorhand.



De stootbal moet vertraagd doorschieten naar de lange band. Van daaruit draait de stootbal naar de rode bal bij de korte band. Om de witte bal ruimte te geven, vertraag je het doorrollen van bal één, door minstens boven de hartlijn af te stoten.

Mikpunten in een model

Veel biljarts zijn voorzien van merktekens op de bandenlijst. Die tekens (diamonds) kunnen biljarters gebruiken om aanspeelplaatsen op de banden in te schatten. Bandstoters en driebandspelers kunnen een aantal herkenbare merktekens best benutten. Er is reeds een aantal fraaie studies geschreven over het gebruik van de diamonds. Hiervoor kunt u te rade gaan bij biljartboeken-schrijvers als: Coriolos, W. Hoppe, J. Verworst en zeker ook R. Ceulemans. In hun publicaties wordt zorgzaam en diepgaand uitleg gegeven over het nuttig gebruik van de diamonds in de berekeningslijnen van een afstoot.

Het bijgevoegde katern over de plaatsing van de afstoot kan slechts een zeer beperkte aanzet zijn tot uitgetijnd biljarten. In het gebruikte tekenmodel is een aantal vaste begrippen toegepast. Er is een cijfer aanduiding voor het vertrekpunt van de stootbal. Er is een cijferuiding aangebracht, dicht bij de band, voor de mikplaats van de stootbal naar de eerste aangespeelde band aan de overzijde van de band waar het vertrekpunt is gelegen. De afgestoten speelbal eindigt op de raakplek(lijn).

Na het treffen van een derde band heeft de stootbal een vaste uitrollijn naar de raakplek. Die corresponderende verbindende nummering kan het beste uit het hoofd geleerd worden.

Verbindingen: raakplek/corresponderende mikpunt (3e band)

$$7/1 - 6/2 - 3/3 - 4/4 - 5/5$$

Als je, als raakpunt na de derde band, bij 7 wilt uitkomen, dan moet je er voor zorgen, dat de stootbal bij 1 terecht komt om naar die plek uit te rollen.

Aanspelen: Vanaf een vertrekpunt, gelegen aan de korte hand, mik je zuiver door de op de bandlijst aangegeven diamond. Van een vertrekpunt, gelegen aan de lange band, bespool je het punt "op" de band waarmee de bedoelde diamond correspondeert. (zie tekening)

De berekening van het aanspelen op de eerste lange band is een vorm van terugrekenen vanaf het raakpunt waar de stootbal terecht moet komen.

Berekening: a. De raakplek(lijn) correspondeert met een vast punt op de derde band. (zie verbindingen)

b. De stootbal heeft een eigen positie lijn aan de lange band. (vpsb.) Dit loopt van 1½ tot 5. Het corresponderende punt op de derde band wordt van het vertrekpunt afgetrokken, om de mikplaats op de eerste band te kunnen vaststellen.

Formulemodel: rkp(1) 7 heeft cbp.1

$$\text{vpsb.4} - \text{cbp.1} = \underline{\underline{3}} \text{ (mikpunt 1e band)}$$

rkp(1) 8 heeft cbp.2

$$\text{vpsb.3} - \text{cbp.2} = \text{mp. 1e band } \underline{\underline{1}}$$

Het plussysteem is een waaiersysteem. (PS)

Bespeel je vanaf een vertrekpunt aan de lange band één van de PS-cijferuidingen, dan eindigt de rollijn op een plaats op de derde band, die de som vormt van beide noteringen: v.p. 4 naar PS-punt 3, zal eindigen bij punt 7 op de derde band.

Alle stoten worden gespeeld met beheersbaar maximaal positief effect op rolstoothoogte.

Met enige voorkennis en veel gevoel, kunnen mikpunten in model een nuttige bijdrage vormen om beter te leren biljarten.

